TRAKYA TÜRKÜLERİNİN VİYOLA ÖĞRETİMİNE UYARLANMASI VE UZMAN GÖRÜŞLERİ ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Büşra Sevim

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HAZİRAN, 2026

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren …. (….) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Büşra

Soyadı : SEVİM

Bölümü : Müzik Eğitimi

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Trakya Türkülerinin Viyola Öğretimine Uyarlanması ve Uzman Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi

İngilizce Adı : Adaptation of Thracian Folk Songs to Viola Instruction and Their Evaluation Within the Framework of Expert Opinions

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Büşra SEVİM

JÜRİ ONAY SAYFASI

Büşra Sevim tarafından hazırlanan "Trakya Türkülerinin Viyola Öğretimine Uyarlanması ve Uzman Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Aytekin Albuz
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi……

Başkan: Prof. Ömer Türkmenoğlu
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi……

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Serkan Özay
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi……..……

Tez Savunma Tarihi: 31/ 07 /2026

Bu tezin Güzel Sanatalar Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Osman ÇİMEN
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü…….

TEŞEKKÜR

Lisansüstü eğitimim boyunca bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, araştırmanın her aşamasında beni destekleyen, cesaretlendiren, değerli danışmanım Prof. Dr. Aytekin Albuz'a,

Lisans ve yüksek lisans sürecimde her zaman manevi desteğini üzerimde hissettiğim değerli hocalarım, Prof. Dr. Ülkü Özgür, Prof. Dr. Erdal Tuğcular, Prof. Dr. Mehmet Efe, Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Bilgin'e,

Tez çalışmamda değerli görüşlerini vakit ayırarak benimle paylaşan değerli hocalarıma, Lisans ve yüksek lisans hayatım boyunca aynı evi, aynı yolu ve aynı hedefleri paylaştığım bir arkadaştan ziyade bir kız kardeş olarak her zaman destek olan değerli meslektaşım, manevi kız kardeşim, yol arkadaşım Seray İlhan'a,

Doğduğum günden itibaren her an yanımda olan, beni her zaman destekleyen, her zorlukta yanımda duran her zaman en büyük destekçim manevi kız kardeşim Tuğçe Uçar'a,

Desteklerini her zaman hissettiğim, beni cesaretlendiren değerli arkadaşlarım Adilcan Süren ve Mert Can Aybek'e,

İlk öğretmenim, idolüm, meslektaşım sevgili babaannem Seher Sevim'e, her koşulda arkamda duran ve maddi manevi her durumda beni destekleyen dedem Üzeyir Sevim ve babam Bülent Sevim'e, kalbimin en güzel köşesi canım kardeşim Yiğit Sevim'e ve bana akademik çalışmalar yapabilme şansı veren, ışığıyla yolumu aydınlatan ülkemizin kurucusu başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk'e sonsuz teşekkürlerimi suna

TRAKYA TÜRKÜLERİNİN VİYOLA ÖĞRETİMİNE UYARLANMASI VE UZMAN GÖRÜŞLERİ ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Büşra Sevim
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Haziran, 2026

ÖZ

Bu araştırma, Trakya yöresine ait seçilmiş halk türkülerinin viyola öğretimine uyarlanması ve bu uyarlamaların uzman görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Çalışmada, Trakya türkülerinin viyola öğretiminde kullanılabilirliğini belirlemek üzere seçilen eserler; form yapısı, makamsal özellikleri, ritmik yapısı, ses alanı, yay teknikleri, pozisyon kullanımı ve müzikal ifade öğeleri bakımından incelenmiştir. Bu doğrultuda türküler, viyola çalgısının teknik olanakları ve pedagojik hedefleri dikkate alınarak tampere ses sistemine uyarlanmış ve öğretim sürecinde kullanılabilecek biçimde düzenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'de müzik eğitimi alanında görev yapan ve viyola branşında uzmanlaşmış 13 akademisyen oluşturmuştur. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen uzman görüş formu aracılığıyla toplanmıştır. Formda uyarlamaların teknik uygunluk, eğitsel işlevsellik, müzikal yeterlik ve genel kullanılabilirlik boyutlarına ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi teknikleriyle çözümlenmiş; ayrıca uzman değerlendirme formunun güvenirliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsayısı, uzmanlar arası uyumu belirlemek amacıyla Kendall's W analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, seçilen Trakya türkülerinin form yapıları bakımından viyola öğretimine uygun olduğu; kısa, anlaşılır ve tekrar temelli ezgisel yapılarının müzikal cümleleme, yay planlaması ve biçim algısının geliştirilmesine katkı sağlayabileceği belirlenmiştir. Uyarlama sürecinde türkülerin viyolanın ses alanına genel olarak uygun olduğu, temel yay teknikleri, pozisyon geçişleri, parmak numaraları ve müzikal ifade öğeleri bakımından öğretim sürecinde kullanılabilecek nitelikte düzenlenebildiği

sonucuna ulaşılmıştır. Uzman görüşleri, hazırlanan uyarlamaların teknik açıdan uygulanabilir, pedagojik açıdan işlevsel ve müzikal açıdan yeterli olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, bazı eserlerde yay tekniklerinin çeşitlendirilmesi ve düzeylere göre kademeli öğretim materyalleri hazırlanması gerektiği değerlendirilmiştir. Güvenirlik analizinde Cronbach Alfa katsayısının 0,957 olarak bulunması, uzman görüş formunun yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir. Kendall's W analizinde ise uzmanlar arasında düşük düzeyde bir uyum görülmekle birlikte, görüşler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuçlar, uzman değerlendirmelerinin güvenilir ve yorumlanabilir nitelikte olduğunu ortaya koymaktadır. Genel olarak araştırma bulguları, Trakya türkülerinin viyola öğretimine uyarlanmasının hem teknik gelişimi destekleyen hem de yerel müzik kültürünün çalgı eğitimi sürecine aktarılmasına katkı sağlayan işlevsel bir yaklaşım olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, Türk halk müziği repertuvarının viyola ve diğer yaylı çalgıların öğretim süreçlerinde daha yaygın biçimde kullanılması; farklı yörelere ait türkülerden oluşan kademeli, teknik açıklamalı ve pedagojik amaçlı repertuvar çalışmalarının geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Viyola, Trakya türküleri, viyola öğretimi, Türk halk müziği, çalgı eğitimi, repertuvar uyarlama, uzman görüşleri.

Sayfa Adedi : 128

Danışman : Prof. Dr. Aytekin Albuz

ADAPTATION OF THRACIAN FOLK SONGS TO VIOLA INSTRUCTION AND THEIR EVALUATION WITHIN THE FRAMEWORK OF EXPERT OPINIONS

(M.S. Thesis)

Büşra Sevim

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

June, 2026

ABSTRACT

This study was conducted to adapt selected folk songs from the Thrace region to viola instruction and to evaluate these adaptations in line with expert opinions. The research was designed as a case study, a qualitative research method. In the study, the selected Thracian folk songs were examined in terms of form structure, modal characteristics, rhythmic organisation, pitch range, bowing techniques, position usage, and musical expression to determine their applicability to viola instruction. Accordingly, the songs were adapted to the tempered tuning system and arranged with consideration for the technical possibilities of the viola and the pedagogical objectives of instrumental instruction. The study group consisted of 13 academicians working in music education in Türkiye and specialising in viola instruction. The data were collected through an expert opinion form developed by the researcher. The form included evaluations regarding the technical suitability, educational functionality, musical adequacy, and overall applicability of the adaptations. The data obtained were analysed using descriptive and content analyses. In addition, Cronbach's Alpha coefficient was calculated to determine the reliability of the expert opinion form, and Kendall's W analysis was used to determine the level of agreement among experts. As a result of the study, the selected Thracian folk songs were deemed suitable for viola instruction in terms of their formal structures. Their short, clear, and repetition-based melodic patterns were found to contribute to the development of musical phrasing, bow planning, and formal awareness. During the adaptation process, it was concluded that the songs were generally compatible with the viola's pitch range and could be arranged to support basic bowing techniques, position transitions, fingering, and musical expression.

Expert opinions indicated that the prepared adaptations were technically applicable, pedagogically functional, and musically adequate. However, it was also suggested that bowing techniques be diversified in certain pieces and that graded instructional materials be developed for different levels. The reliability analysis showed that the Cronbach's Alpha coefficient was 0.957, indicating a high level of internal consistency for the expert opinion form. Kendall's W analysis revealed low agreement among experts; however, no statistically significant differences were found among expert evaluations. These results indicate that the expert opinions obtained in the study are reliable and interpretable. Overall, the study's findings reveal that adapting Thracian folk songs for viola instruction is a practical approach that supports technical development and contributes to the transfer of local musical culture into instrumental education. In this regard, it is recommended that Turkish folk music repertoire be used more widely in viola and other string instrument instruction, and that graded, technically explained, and pedagogically oriented repertoire studies based on folk songs from different regions be developed.

Keywords **:** Viola, Thracian folk songs, viola instruction, Turkish folk music, instrumental training, repertoire adaptation, expert opinions.

Page Number :

Supervisor : Prof. Dr. Aytekin Alb

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU ..... **i**
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ..... **ii**
JÜRİ ONAY SAYFASI ..... **iii**
ÖZ ..... **v**
ABSTRACT ..... **vii**
İÇİNDEKİLER ..... **ix**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **xii**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **xiv**
BÖLÜM I **1**
GİRİŞ **1**
1.1.Problem Durumu 2
1.1.1.Alt Problemler 4
1.2.Araştırmanın Amacı 4
1.3.Araştırmanın Önemi 4
1.4.Sayıltılar 5
1.5.Sınırlılıklar 5
1.6.İlgili Araştırmalar 5
BÖLÜM II **29**
KAVRAMSAL ÇEVÇEVE **29**
2.1.Müzik Eğitimi ve Türleri 29
2.1.1. Genel Müzik Eğitimi 29
2.1.2 Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi 29
2.1.3 Mesleki Müzik Eğitimi 30
2.2.Yaylı Çalgılar 30
2.3.Viyolanın Yaylı Çalgılar İçerisindeki Yeri 31
2.4.Müzik Öğretmenliğinde Viyola Öğretiminin Yeri ve Önemi 32
2.5.Geleneksel Türk Müziği 33
2.6.Viyola Öğretiminde (Çalgı) Geleneksel Türk Müziğinden Yararlanma Durumları 35
2.7.Trakya Bölgesi Türküleri ve Özellikleri 35

2.8.Kültürel Aktarım ve Müzik Eğitimi....36
2.9.Kültürel Kimlik ve Müzik Eğitimi....37
2.10.Geleneksel Repertuvarın Müzik Eğitimi ve Çalgı Öğretimi Açısından Pedagojik Değeri....38
BÖLÜM III....40
YÖNTEM....40
3.1.Araştırmanın Modeli....40
3.2.Çalışma Grubu....40
3.3.Veri Toplama Araçları....42
3.4.Verilerin Toplanması ve Çözümü....43
3.4.2. Değerlendirme Ölçütü....44
3.5.Geçerlik ve Güvenirlik....44
BÖLÜM IV....46
BULGULAR VE YORUM....46
4.1.Seçilen Türkülerin Künye Bilgisi ve Form Analizine Yönelik Bulgu ve Yorumlar....46
4.2.Seçilen Türkülere İlişkin Viyola Temel Yay Teknikleri ve Pozisyon Uyarlamalarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar....57
4.2.1.Ah Tren Kara Tren Türküsü....57
4.2.2.Aman Dayler İsimli Türkü....58
4.2.3.Arzum da Dağlarda Gezersin İsimli Türkü....59
4.2.4.Bağa Girdim İsimli Türkü....60
4.2.5.Bahçalarda Börülce İsimli Türkü....61
4.2.6.Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm Tuna Boyunda İsimli Türkü....62
4.2.7.Dere Geliyor Dere İsimli Türkü....63
4.2.8.Evreşe Yolları İsimli Türkü....64
4.2.9.İnce Giyerim İnce İsimli Türkü....65
4.2.10.Kırmızı Buğday Secolur İsimli Türkü....66
4.2.11.Kızılcıklar Oldu Mu İsimli Türkü....67
4.2.12.Kurdelemin Uçları İpekten İsimli Türkü....68
4.2.13.Mayadağ'dan Kalkan Kazlar İsimli Türkü....69
4.2.14.Tabakamda Tütün Yok İsimli Türkü....70
4.2.15.Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar İsimli Türkü....71
4.3. Uyarlanan Türkülerin Son Haline İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar....72

4.3.1.Teknik Boyutla İlgili Sorular 72
4.3.2.Eğitsel Boyutla İlgili Sorular 76
4.3.3.Eğitsel Boyutla İlgili Sorular 80
4.3.4.Genel Değerlendirme Soruları 85
BÖLÜM V 90
SONUÇ VE ÖNERİLER 90
5.1. Seçilen Türkülerin Form Analizlerine İlişkin Sonuçlar 90
5.2. Seçilen Türkülere İlişkin Viyolada Temel Yay Teknikleri ve Pozisyon Uyarlamalarına İlişkin Sonuçlar 91
5.3. Viyolaya Uyarlanan Türkülerin Son Hâline İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 92
5.4. Öneriler 94
KAYNAKLAR 96
EKLER 101

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. *Uzmanların Unvanlarına Göre Dağılımı* 41
Tablo 2.*Uzmanların Kurum Türlerine Göre Dağılımı* 42
Tablo 3.*Araştırma Süreç Basamakları* 43
Tablo 4. *Değerlendirme Kriteri* 44
Tablo 5. *Ah Tren Kara Tren İsimli Türkünün Form Analizi*……*46*
Tablo 6. *Aman Dayler İsimli Türkünün Form Analizi* 47
Tablo 7. *Arzum da Dağlarda Gezersin İsimli Türkünün Form Analizi* 48
Tablo 8. *Bağa Girdim İsimli Türkünün Form Analizi* 48
Tablo 9. *Bahçalarda Börülce İsimli Türkünün Form Analizi* 49
Tablo 10.*Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm Tuna Boyunda İsimli Türkünün Frm Analizi* 50
Tablo 11. *Dere Geliyor Dere İsimli Türkünün Form Analizi* 50
Tablo 12. *Evreşe Yolları İsimli Türkünün Form Analizi* 51
Tablo 13. *İnce Giyerim İnce İsimli Türkünün Form Analizi* 52
Tablo 14. *Kırmızı Buğday Geç Olur İsimli Türkünün Form Analizi* 52
Tablo 15. *Kızılcıklar Oldu Mu İsimli Türkünün Form Analizi* 53
Tablo 16. *Kurdelemin Uçları İpekten İsimli Türkünün Form Analizi* 54
Tablo 17. *Mayadağ'dan Kalkan Kazlar İsimli Türkünün Form Analizi* 54
Tablo 18. *Tabakamda Tütünüm Yok İsimli Türkünün Form Analizi* 55
Tablo 19. *Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar İsimli Türkünün Form Analizi* 56
Tablo 20. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Viyolanın Ses Alanına Uygunluk Durumu* 72
Tablo 21. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Pozisyon Uyarlama Durumu* . 73
Tablo 22. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Yay tekniklerine Uygunduk Durumu* 74
Tablo 23. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Parmak Numaralarının Uygunluk Durumu* 74
Tablo 24. *Uzman Görüşlerine Göre Türkülerin Tampere Sisteme Uyarlama İşleminin Uygunluk Durumu* 75

Tablo 25. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Eğitsel Amaçla Kullanılabilirlik Durumu* 76
Tablo 26. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Teknik Gelişimi Destekleme Durumu* 77
Tablo 27. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Öğrenme Sürecini Destekleme Durumu* 78
Tablo 28. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Ders materyali olarak uygunluk Durumu* 79
Tablo 29. *Uzman Görüşlerine Göre Türkülerin Farklı Düzeylere Uyarlanabilirlik Durumu* 79
Tablo 30. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Müzikal Karakterlerinin Korunma Durumu* 80
Tablo 31. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Melodik Olarak Uygunluk Durumu* 81
Tablo 32. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Ritim/Usûl Uygunluk Durumu* 82
Tablo 33. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin İfade Becerilerini Geliştirme Durumu* 83
Tablo 34. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Estetik Değer Taşıma Durumu* 84
Tablo 35. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Genel Olarak Uygunluk Durumu* 85
Tablo 36. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Repertuvara Katkı Durumu* ... 86
Tablo 37. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Tekniksel Yaklaşım Durumu* .. 87
Tablo 38. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Kültürel Farkındalığı Sağlama Durumu* 88
Tablo 39. *Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Alana Katkı Sunma Durumu* . 89

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Ah Tren Kara Tren Türküsü Uyarlanmış Notası.....57
Şekil 2. Aman Dayler Türküsü Uyarlanmış Notası.....58
Şekil 3. Arzum da Dağlarda Gezersin Türküsü Uyarlanmış Notası.....59
Şekil 4. Bağa Girdim Türküsü Uyarlanmış Notası.....60
Şekil 5. Bahçalarda Börülce Türküsü Uyarlanmış Notası.....61
Şekil 6. Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm Tuna Türküsü Uyarlanmış Notası.....62
Şekil 7. Dere Geliyor Dere Türküsü Uyarlanmış Notası……..…63
Şekil 8. Evreşe Yolları Türküsü Uyarlanmış Notası 64
Şekil 9. İnce Giyerim İnce Türküsü Uyarlanmış Notası 65
Şekil 10. Kırmızı Buğday Geç Olur Türküsü Uyarlanmış Notası.....66
Şekil 11. Kızılcıklar Oldu Mu Türküsü Uyarlanmış Notası.....67
Şekil 12. Kurdelemin Uçları Türküsü Uyarlanmış Notası 68
Şekil 13. Mayadağ'dan Kalkan Kazlar Türküsü Uyarlanmış Notası 69
Şekil 14. Tabakamda Tütün Yok Türküsü Uyarlanmış Notası 70
Şekil 15. Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar Türküsü Uyarlanmış Notası 71

BÖLÜM I

GİRİŞ

Türkiye, farklı coğrafi bölgelerde şekillenen kültürel yapısı sayesinde zengin bir halk müziği repertuvarına sahiptir. Bölgesel yaşam biçimleri, tarihsel süreçler ve kültürel etkileşimler doğrultusunda gelişen bu repertuvar, her yörenin kendine özgü müzikal özellikler taşımasına olanak tanımıştır. Bu bölgeler arasında yer alan Trakya, Balkan coğrafyasıyla kurduğu tarihsel ve kültürel ilişkiler sonucunda oluşan müzik yapısıyla dikkat çekebilmektedir. Trakya türkülerinin melodik ve ritmik özelliklerinin yanı sıra bölgenin kültürel belleğini yansıtan önemli unsurlar arasında değerlendirilebileceği söylenebilir.

Müzik, bireyin duygu ve düşüncelerini ifade etmesinin yanı sıra toplumsal yaşamın şekillenmesinde ve kültürel değerlerin aktarılmasında da önemli bir işlev üstlenmektedir. Bu nedenle müzik eğitimi, yalnızca teknik becerilerin kazandırıldığı bir süreç olarak değil, aynı zamanda kültürel birikimin yeni kuşaklara aktarılmasına aracılık eden bir eğitim alanı olarak da değerlendirilmektedir (İmik & Haşhaş, 2020).

Mesleki müzik eğitimi içerisinde önemli bir yere sahip olan yaylı çalgılar öğretimi, çoğunlukla Batı müziği repertuvarı temel alınarak yürütülmektedir. Bu durum öğrencilerin evrensel müzik literatürünü tanımalarına katkı sağlayabilmekle birlikte, yerel müzik kaynaklarının öğretim süreçlerinde daha sınırlı biçimde yer almasına neden olabilmektedir. Son yıllarda geleneksel müzik repertuvarının yaylı çalgılar eğitiminde kullanılmasına yönelik çalışmaların artış gösterdiği ve farklı yörelere ait ezgilerin eğitim materyali olarak değerlendirilmeye başlandığı görülmektedir.

Türk halk müziği kaynaklı eserlerin çalgı eğitiminde kullanılmasına yönelik araştırmalar incelendiğinde, farklı yörelere ait türkülerin keman, viyola ve viyolonsel gibi çalgılara uyarlanmasına yönelik çeşitli çalışmaların gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu çalışmaların,

geleneksel repertuvarın eğitim süreçlerinde kullanılabilirliğine ilişkin önemli veriler sunduğu ve öğretim materyallerinin çeşitlendirilmesine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğu ifade edilmektedir (Demirci, 2013; Kayaarslan & Kumtepe, 2020).

Bununla birlikte, alan yazın değerlendirildiğinde çalışmaların büyük bölümünün belirli yöreler üzerinde yoğunlaştığı, Trakya yöresi türkülerinin viyola öğretimine uyarlanmasına yönelik araştırmaların ise sınırlı kaldığı görülmektedir. Trakya türkülerinin sahip olduğu ritmik çeşitlilik, melodik yapı ve kültürel özellikler dikkate alındığında, bu repertuvarın viyola eğitimi açısından incelenmeye değer bir çalışma alanı oluşturabileceği düşünülmektedir.

Bu doğrultuda gerçekleştirilen araştırmada, Trakya yöresine ait türkülerin viyola öğretimine uyarlanması ve hazırlanan uyarlamaların uzman görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın, viyola eğitiminde kullanılabilecek yerel repertuvarın çeşitlendirilmesine ve geleneksel müzik mirasının çalgı eğitimi aracılığıyla değerlendirilmesine yönelik alanyazına katkı sağlayabileceği öngörülmektedir.

1.1.Problem Durumu

Müzik eğitimi sürecinde kullanılan öğretim materyalleri, öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerinin yanı sıra kültürel birikimlerinin eğitim ortamlarına taşınmasında da önemli bir işleve sahip olabilmektedir. Eğitim programlarında farklı kültürlere ait müzik örneklerine yer verilmesi, öğrencilerin hem kendi kültürel miraslarını tanımalarına hem de farklı müzik kültürlerine ilişkin farkındalık geliştirmelerine katkı sağlayabilmektedir (Campbell, 2004). Buna karşın, yaylı çalgı eğitiminde kullanılan repertuvarın büyük ölçüde Batı müziği eserlerinden oluştuğu görülmekte, yerel müzik kaynaklarının öğretim süreçlerindeki kullanımının ise daha sınırlı düzeyde kaldığı dikkat çekmektedir. Müzik eğitiminin kültürel boyutunu esas alan yaklaşımlar, öğrencilerin kendi kültürel çevrelerinden seçilen müzik materyalleriyle çalışmalarının öğrenme sürecini daha anlamlı hâle getirebileceğini ve müzikal gelişimlerini destekleyebileceğini ileri sürmektedir (Elliott, 1995).

Türk halk müziği repertuvarı, sahip olduğu melodik yapı, ritmik çeşitlilik ve yöresel özellikler bakımından çalgı eğitiminde değerlendirilebilecek önemli kaynaklar arasında yer

almaktadır. Bu repertuvar içerisinde bulunan Trakya türküleri ise bölgenin tarihsel ve kültürel birikimini yansıtan özgün melodik ve ritmik özellikler taşımaktadır. Özellikle Balkan kültürüyle etkileşim sonucunda şekillenen bu ezgilerin, farklı ritmik yapıları ve ezgisel karakterleri nedeniyle çalgı eğitiminde değerlendirilebilecek materyaller arasında yer alabileceği düşünülmektedir (Aykent, 2020). Bununla birlikte, bu repertuvarın viyola öğretiminde kullanılabilmesi için eserlerin çalgının teknik özellikleri doğrultusunda incelenmesi ve eğitim amaçlı düzenlenmesi gerekmektedir.

Çalgı eğitiminde kullanılacak eserlerin yalnızca müzikal açıdan değil, pedagojik açıdan da değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu nedenle geleneksel repertuvarın eğitim süreçlerine kazandırılmasında, eserlerin yapısal özelliklerinin incelenmesi, çalgıya uygun teknik ve müzikal düzenlemelerin yapılması ve hazırlanan materyallerin alan uzmanları tarafından değerlendirilmesi gerekli görülmektedir. Türk halk müziği eserlerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik çalışmalar, bu tür materyallerin teknik ve müzikal açıdan değerlendirilmesinin öğretim sürecine katkı sağlayabileceğini göstermektedir (Nacakçı, 2004). Ayrıca son yıllarda gerçekleştirilen uyarlama çalışmaları, türkülerin viyola öğretiminde kullanılabilecek eğitim materyallerine dönüştürülebileceğine işaret etmektedir (Topaktaş, 2023).

Alan yazın incelendiğinde, Türk halk müziği repertuvarının yaylı çalgılar eğitiminde kullanılmasına yönelik çeşitli çalışmalar bulunmasına rağmen, Trakya yöresi türkülerinin viyola öğretimine uyarlanmasına odaklanan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra, uyarlama sürecinde eserlerin form özelliklerinin incelenmesi, viyola tekniklerine uygun biçimde düzenlenmesi ve ortaya çıkan materyallerin uzman görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesini bir arada ele alan araştırmalara da sınırlı düzeyde rastlanmaktadır. Viyola eğitimine yönelik gerçekleştirilen mevcut çalışmaların daha çok belirli yörelere odaklandığı görülmekte olup Trakya repertuvarına yönelik araştırmaların sınırlı kaldığı söylenebilir (Aksu, 2022; Parasız & Kervancıoğlu, 2017).

Bu doğrultuda araştırmanın problem cümlesi, “Trakya türkülerinin viyola öğretiminde kullanım durumu ve uzman görüşleri çerçevesinde değerlendirme sonuçları nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.1.1.Alt Problemler

1. Seçilen türkülerin künye bilgileri ve form analizi nasıldır?
2. Seçilen türkülere ilişkin viyola temel yay teknikleri ve pozisyon uyarlamaları nasıldır?
3. Uyarlanan türkülerin son haline ilişkin uzman görüşleri nasıldır?

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, Trakya yöresine ait halk müziği repertuvarının viyola öğretimine uyarlanması yoluyla, yerel müzik kültürünün çalgı eğitimi alanına entegrasyonunu sağlamaktır. Çalışmada, seçilmiş Trakya türkülerinin viyola öğretimine uygun teknik ve pedagojik düzenlemelerle yeniden yorumlanması hedeflenmiş, elde edilen uyarlamaların öğretim süreçlerindeki işlevselliği uzman görüşleri ışığında değerlendirilmiştir. Böylelikle hem çağdaş viyola eğitimine özgün ve yerel içerikler kazandırılması hem de geleneksel müzik mirasının kurumsal çalgı eğitimi bağlamında sürdürülebilirliğine katkı sunulması amaçlanmaktadır.

1.3.Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, Türk halk müziği repertuvarının çağdaş çalgı eğitimi bağlamında değerlendirilmesine yönelik özgün bir yaklaşım ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır. Trakya türkülerinin viyola öğretimine uyarlanması, bir yandan yerel müzik kültürünün eğitim süreçlerinde görünür kılınmasına, diğer yandan da viyola repertuvarının çeşitlendirilmesine katkı sağlamaktadır. Viyola eğitimi, çoğunlukla Batı müziği eserleri üzerine temellenmiş bir literatüre dayandığından, bu çalışma aracılığıyla Türk halk müziği öğelerinin viyola öğretiminde kullanımı, ulusal kimlik ile çalgı eğitimi arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir. Ayrıca uzman görüşlerine dayalı değerlendirmeler, hem pedagojik uygulanabilirliği hem de müzikal işlevselliği ortaya koyarak alana bilimsel ve pratik açıdan katkı sunmaktadır. Bu yönüyle araştırma, hem çalgı eğitimi alanında yerli repertuvar kullanımına yönelik yeni açılımlar getirmekte hem de geleneksel müzik mirasının akademik bağlamda yaşatılmasına aracılık etmektedir.

1.4.Sayıltılar

Araştırma şu varsayımlara dayanmaktadır:

- Araştırmada seçilen Trakya türkülerinin melodik, ritmik ve tonal özellikleri viyola çalgısına uyarlanmaya elverişlidir.
- Viyola öğretimine uyarlanan eserler, çalgı eğitimi sürecinde teknik, pedagojik ve müzikal açıdan işlevsel bir şekilde kullanılabilir.
- Uzmanların görüş ve değerlendirmeleri, uyarlamaların geçerliliğini ve öğretimsel uygunluğunu yansıtmaktadır.
- Öğrencilerin eğitim sürecinde yöresel unsurların yer alması, hem motivasyonlarını hem de kültürel aidiyet duygularını artıracaktır.
- Çalışmada kullanılan uzman görüşleri, konuya ilişkin bilimsel ve pedagojik açıdan güvenilir bir değerlendirme zemini sağlamaktadır.

1.5.Sınırlılıklar

Araştırma, Trakya yöresine ait seçilmiş 15 türkü ile,

Viyola öğretiminde kullanılan türkülerin tampereman sisteme uyarlanması ile,

Seçilen türkülerin viyolaya uyarlanmasında form analizi, 1-3 pozisyon geçişi ve temel yay teknikleri ile,

Ulaşılabilen kuramsal kaynaklar ile,

Çalışmaya katılım sağlayan 13 alan uzmanının değerlendirmeleri ile sınırlıdır.

1.6.İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma ile ilgili olan ve kaynakça oluşturabilecek tezlere, makalelere ve kitaplara yer verilmiştir.

Albuz, A. (2001) “Viyola Öğretiminde Geleneksel Türk Müziği Sistemine İlişkin Dizilerin Kullanımı ve Bu Sistem Kaynaklı Çokseslilik Yaklaşımları” başlıklı doktora tezinde, viyola

öğretiminde geleneksel Türk müziği dizilerinin kullanımına ve bu dizilerden hareketle geliştirilen çokseslilik yaklaşımlarına yönelik bir inceleme gerçekleştirilmiştir. Araştırma, Türkiye'deki üniversitelerin müzik öğretmenliği programlarında yürütülen viyola eğitimi kapsamında ele alınmış; çalışmada deneysel ve betimsel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışma sürecinde geleneksel Türk müziği dizileri viyola-piyano ve viyola-viyola birliktelikleri için düzenlenmiş, bu düzenlemelerde üçlü, dörtlü, karma armoni ve kontrpuan yaklaşımlarından yararlanılarak çokseslendirme uygulamaları hazırlanmıştır. Araştırma bulguları, Türk müziği dizilerinin tampere ses sistemine uyarlanmasıyla birlikte viyola öğretiminde etkili biçimde kullanılabileceğini ortaya koymuştur. Ayrıca geleneksel Türk müziği unsurlarının viyola eğitimine dâhil edilmesinin öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerini destekleyebileceği, bunun yanı sıra öğretim sürecinin zenginleştirilmesine katkı sağlayabileceği belirtilmiştir.

Akyürek, R. (2002) "Ege Türküleri Yoluyla Başlangıç Düzeyi Keman Tekniklerinin Kazandırılması ve Keman Eğitiminde Kullanılabilirliği" başlıklı yüksek lisans tezinde, başlangıç düzeyindeki keman tekniklerinin Ege yöresine ait türküler aracılığıyla kazandırılması ve bu yaklaşımın keman eğitimindeki uygulanabilirliği incelenmiştir. Araştırmada betimsel tarama modeli benimsenmiş; veri toplama sürecinde gözlem, anket ve performans testlerinden yararlanılmıştır. Çalışma grubunu 20 keman öğrencisi ile 5 uzman eğitimci oluşturmuştur. Çalışma kapsamında kemana uyarlanan Ege türküleri müzikal özellikleri bakımından analiz edilmiş, öğrencilerin hedeflenen teknik davranışları kazanma düzeyleri farklı değerlendirme araçlarıyla belirlenmiştir. Araştırma bulguları, Ege türküleri temel alınarak hazırlanan materyallerin legato, détaché, staccato ve martelé gibi temel yay tekniklerinin öğretiminde etkili bir kaynak oluşturduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca türkülerin ritmik ve melodik özelliklerinin öğrencilerin teknik yeterlikleri ile müzikal gelişimlerini desteklediği belirlenmiştir. Bununla birlikte, komalı ses sisteminden kaynaklanan bazı uygulama güçlüklerinin bulunduğu ve bu nedenle eserlerin tampere ses sistemine uygun biçimde düzenlenmesinin öğretim sürecini kolaylaştırdığı ifade edilmiştir. Araştırma sonucunda, Ege türkülerinden yararlanılarak hazırlanan eğitim materyallerinin başlangıç düzeyi keman eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesinin yanı sıra öğrencilerin kültürel farkındalıklarının artırılmasına da katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Nacakçı, Z. (2004) "Türk Halk Müziği Eserlerinin Viyola Eğitiminde Kullanılabilirliği Üzerine Bir Araştırma" başlıklı makalede, Müzik Öğretmenliği Programı kapsamında sekiz yarıyıl boyunca yürütülen viyola eğitiminde Türk halk müziği eserlerinin kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada TRT Türk Halk Müziği repertuarından tampere ses sistemine uygun olduğu belirlenen 70 türkü seçilmiş ve uzman görüşleri doğrultusunda her yarıyılın teknik kazanımlarını destekleyecek biçimde viyola eğitimine uyarlanmıştır. Çalışma kapsamında oluşturulan öğretim materyalleri, viyola eğitiminin farklı dönemlerinde kazandırılması hedeflenen teknik beceriler dikkate alınarak düzenlenmiş ve eğitim sürecine uygun bir repertuvar oluşturulmuştur. Araştırma bulguları, hazırlanan "Halk Ezgileri" dağarcığının öğrencilerin viyolaya yönelik ilgi ve motivasyonlarını artırabilecek nitelikte olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca bu repertuvarın yay teknikleri ile temel çalgısal becerilerin geliştirilmesini desteklediği ve öğrencilerin viyolayı mesleki yaşamlarında daha etkin kullanmalarına katkı sağlayabilecek bir öğretim materyali olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği repertuarından yararlanılarak hazırlanan düzenlemelerin viyola eğitimini zenginleştiren ve öğretim sürecini destekleyen işlevsel bir kaynak niteliği taşıdığı ortaya konmuştur.

Başdan, F. (2008) "Keman Eğitimi ve Viyola Eğitimi Arasındaki Benzerlikler ve Farklılıkların Karşılaştırmalı Araştırması" başlıklı yüksek lisans tezinde, keman ve viyola eğitimi teknik, pedagojik ve metodolojik boyutlarıyla karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırmada her iki çalgının temel çalma teknikleri, tutuş pozisyonları, yay kullanımı ve uygulama süreçlerine ilişkin özellikleri değerlendirilmiş, ayrıca yapısal farklılıkların ve tını özelliklerinin öğretim sürecine yansımaları ele alınmıştır. Çalışma kapsamında keman ve viyola eğitimine ilişkin ortak ve farklı yönler ayrıntılı biçimde analiz edilerek iki çalgının öğretim süreçleri karşılaştırılmıştır. Araştırma bulguları, keman ve viyola eğitiminin temel teknik ve pedagojik açıdan birçok ortak özelliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bununla birlikte, viyolanın fiziksel ve müzikal özelliklerinden kaynaklanan farklılıklar nedeniyle bu çalgıya özgü öğretim yaklaşımlarının geliştirilmesinin gerekli olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, keman pedagojisinde kullanılan yöntem ve uygulamaların belirli ölçüde viyola eğitimine uyarlanabileceği, ancak viyolanın kendine özgü özelliklerini dikkate alan öğretim stratejilerinin geliştirilmesinin daha etkili bir eğitim süreci sağlayacağı vurgulanmıştır.

Yokuş, H. ve Demirbatır, R. E. (2009) “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Türk Halk Müziği Kaynaklı Piyano Eserlerinin Piyano Eğitiminde Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma” başlıklı makalede, müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarında Türk halk müziği kaynaklı piyano eserlerinin eğitim sürecindeki kullanım durumu incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve genel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler anket aracılığıyla toplanmış, elde edilen bulgular frekans ve yüzde dağılımları esas alınarak analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, piyano eğitiminde Türk halk müziği temelli eserlere yeterli düzeyde yer verilmediğini, mevcut repertuarın özellikle başlangıç düzeyindeki öğrencilerin gereksinimlerini karşılamada çeşitli sınırlılıklar taşıdığını ve bu alandaki kaynak sayısının yetersiz olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun Türk halk müziği kaynaklı eserlerin piyano eğitiminde daha yaygın biçimde kullanılmasını gerekli gördükleri belirlenmiştir. Bunun yanında mevcut eserlerin çoğunlukla orta düzey öğrencilere yönelik olduğu, teknik açıdan çeşitli güçlükler içerdiği ve farklı öğrenim düzeylerine uygun sistematik öğretim materyallerinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği temelli piyano eserlerinin eğitim programlarında daha etkin biçimde kullanılmasının, farklı düzeylere yönelik yeni öğretim materyallerinin geliştirilmesinin ve repertuvarın zenginleştirilmesine yönelik çalışmaların artırılmasının piyano eğitiminin niteliğine önemli katkılar sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulut, F. (2011) “Piyano Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Kaynaklı Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Bir ‘Çoklu Analiz Modeli’” başlıklı makalede, geleneksel Türk halk müziği kaynaklı piyano eserlerinin yorumlanmasına yönelik çok boyutlu bir analiz modeli geliştirilmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve genel tarama yöntemi kullanılarak modelin kuramsal temelleri oluşturulmuştur. Geliştirilen analiz modeli; müzikbilimsel, halkbilimsel, biçimsel ve armonik çözümleme boyutlarını kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır. Çalışmada örnek eser olarak İstemihan Taviloğlu'nun "Hoş Gelişler Ola" adlı piyano düzenlemesi seçilmiş ve eser önerilen model doğrultusunda ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Araştırma bulguları, eserin rast makamının karakteristik özelliklerini yansıttığını ve tonal armoni anlayışı çerçevesinde çokseslendirildiğini ortaya koymuştur. Ayrıca düzenleme sürecinde geleneksel ezginin temel müzikal özelliklerinin büyük ölçüde korunduğu, bununla birlikte piyano icrasına

uygunluğu sağlamak amacıyla bazı düzenlemelere yer verildiği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, geliştirilen çoklu analiz modelinin Türk halk müziği kaynaklı eserlerin çözümlenmesi ve yorumlanmasında sistematik bir yaklaşım sunduğu, bunun yanı sıra farklı çalgıların eğitiminde kullanılabilecek işlevsel bir analiz modeli niteliği taşıdığı görülmektedir.

Akpınar, M. (2012) "Kemanda Spiccato (Sipikato) Yay Tekniğinin Öğretilmesinde Türk Halk Ezgilerinin Kullanılması" başlıklı makalede, keman eğitiminde spiccato yay tekniğinin kazandırılmasında Türk halk müziği ezgilerinin kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada farklı yörelere ait halk ezgileri teknik açıdan değerlendirilmiş ve spiccato yay tekniğinin öğretimine uygun olduğu belirlenen eserler üzerinde düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda eserlerin ritmik ve makamsal özellikleri dikkate alınarak yay kullanımı ve parmak numaralarına yönelik uyarlamalar yapılmıştır. Elde edilen bulgular, Türk halk müziği ezgilerinin keman eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesini destekleyen işlevsel öğretim materyalleri sunduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca bu ezgilerin öğrencilerin spiccato tekniğini daha etkili biçimde kazanmalarına katkı sağladığı ve öğrenme sürecini kolaylaştırdığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği kaynaklı eserlerin teknik öğretim ile kültürel müzik birikimini bütünleştiren bir yaklaşım sunduğu ve keman eğitiminde pedagojik açıdan yararlanılabilecek önemli bir materyal niteliği taşıdığı belirtilmiştir.

Önder, O. (2012) "Zeybek Müziklerinin Viyolonsel Eğitiminde Kullanılabilirliği ve Viyolonsel Eğitimine Uyarlanması" başlıklı yüksek lisans tezinde, zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliği ve bu eserlerin çalgıya uyarlanma süreci öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmış ve üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapan 16 viyolonsel öğretim elemanından elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun viyolonsel eğitiminde zeybek müziklerine yeterli düzeyde yer vermediğini, ancak bu repertuvarın öğretim sürecinde kullanılmasının gerekli olduğu yönünde görüş bildirdiklerini ortaya koymuştur. Ayrıca zeybek müziklerinin viyolonselin tını özellikleriyle uyumlu olduğu ve çalgıya başarıyla uyarlanabilecek nitelikte olduğu belirlenmiştir. Çalışma kapsamında öğretim elemanlarının önerileri doğrultusunda

14 zeybek ezgisi viyolonsele uyarlanmış, hazırlanan düzenlemeler uzman görüşleri doğrultusunda gözden geçirilerek son hâline getirilmiştir. Araştırma sonucunda, zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde kullanılmasının öğretim repertuvarını zenginleştirdiği, öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerine katkı sağladığı ve geleneksel Türk müziği unsurlarının çalgı eğitimine aktarılmasını destekleyen işlevsel bir yaklaşım sunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Demirci, B. (2013) "Viyolonsel Eğitiminde Geleneksel Türk Müziğine Yönelik Bir Çalışma Modeli" başlıklı makalede, geleneksel Türk müziğine dayalı makamsal seslendirme becerilerinin geliştirilmesine yönelik hazırlanan bir öğretim modelinin öğrencilerin teknik ve müzikal performanslarına etkisi incelenmiştir. Araştırmada deneysel desen benimsenmiş, çalışma grubunu viyolonsel eğitimi alan altı öğrenci oluşturmuş ve öğrenciler deney ile kontrol gruplarına ayrılmıştır. Veri toplama sürecinde ön test ve son test uygulamalarından yararlanılmış, elde edilen veriler istatistiksel analiz yöntemleriyle değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, uygulanan öğretim modelinin deney grubunda yer alan öğrencilerin performans düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı gelişmeler sağladığını, buna karşın serbest çalışma sürecini sürdüren kontrol grubunda benzer düzeyde bir gelişimin gerçekleşmediğini ortaya koymuştur. Ayrıca yapılandırılmış makamsal çalışmaların öğrencilerin teknik yeterliklerinin yanı sıra müzikal ifade becerilerinin gelişimini de desteklediği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, geleneksel Türk müziği temelli öğretim yaklaşımlarının viyolonsel eğitiminde etkili bir yöntem olduğu ve bu müzik anlayışına ait unsurların çalgı eğitimine planlı ve sistematik biçimde dâhil edilmesinin öğretim sürecine önemli katkılar sağlayacağı varsayılmaktadır.

Kervancıoğlu, M. H. (2013) "Erzurum Türkülerinin Viyola Eğitiminde Kullanılabilirliği" başlıklı yüksek lisans tezinde, Erzurum yöresine ait halk türkülerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliği kuramsal ve uygulamalı yönleriyle incelenmiştir. Araştırmada betimsel ve deneysel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmış, uygulama süreci ön test–son test kontrol gruplu deneysel desen doğrultusunda yürütülmüştür. Çalışma kapsamında öncelikle literatür taraması yapılarak Erzurum yöresine ait 240 türkü belirlenmiş, bu repertuvar içerisinden rastlantısal yöntemle seçilen üç türkü makamsal özellikleri ve viyola çalma teknikleri açısından analiz edilerek çalgıya uyarlanmıştır. Hazırlanan düzenlemeler öğrenci grubu

üzerinde uygulanmış ve elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, viyolaya uyarlanan türkülerin öğrencilerin seslendirme ve yorumlama becerilerinin gelişimini desteklediğini, teknik uygulamaları kolaylaştırdığını ve öğrenme motivasyonunu olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Ayrıca geleneksel Türk halk müziği unsurlarının viyola eğitimine planlı biçimde dâhil edilmesinin pedagojik açıdan önemli katkılar sağladığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, benzer uyarlama çalışmalarının farklı yörelere ait halk ezgileri ve farklı çalgılar için de geliştirilmesinin çalgı eğitimi repertuvarının zenginleştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Akpınar, M. (2014) "Kemanda Martele Yay Tekniğinin Öğretilmesinde Türk Halk Ezgilerinin Kullanılması" başlıklı makalede, keman eğitiminde martele yay tekniğinin kazandırılmasında Türk halk müziği ezgilerinin kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada farklı yörelere ait ve martele yay tekniğinin öğretimine uygun olduğu belirlenen halk ezgileri teknik açıdan değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında eserlerin makamsal özellikleri ile geleneksel icra anlayışı dikkate alınarak yay kullanımı ve parmak numaralarına yönelik çeşitli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular, Türk halk müziği ezgilerinin martele yay tekniğinin öğretiminde etkili bir öğretim materyali olarak kullanılabileceğini ortaya koymuştur. Ayrıca bu eserlerin öğrencilerin teknik yeterliklerinin geliştirilmesine katkı sağladığı ve müzikal gelişimlerini desteklediği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, halk ezgilerinin özgün müzikal yapısı korunarak evrensel keman teknikleriyle birlikte kullanılmasının mümkün olduğu, bu yaklaşımın keman repertuvarının zenginleştirilmesine katkı sağlayabileceği ve benzer çalışmalar için yol gösterici nitelik taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulut, D. ve Kılınç, R. (2014) "Güzel Sanatlar Lisesi Viyola Ders Kitabında Yer Alan Türk Müziği Temalarına Yönelik Öğretmen Görüşleri" başlıklı makalede, Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan 9. sınıf viyola öğretim programında yer alan Türk müziği içeriklerine ilişkin viyola öğretmenlerinin görüşleri incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yaklaşımı benimsenmiş, veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışma grubunu Türkiye'nin farklı illerinde görev yapan 26 viyola öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma bulguları, öğretmenlerin öğretim programında yer alan Türk müziğine ilişkin

konu başlıkları ve açıklamaları içerik bakımından yeterli bulmadıklarını, öğretimde esas alınan tampere ses sistemi yaklaşımını uygun görmediklerini ve programda yer verilen makamların sayı ile kapsam açısından öğrencilerin gelişim düzeyine tam olarak uygun olmadığını düşündüklerini ortaya koymuştur. Ayrıca konuların öğretim sıralamasının genel olarak uygun değerlendirildiği, ancak etkinlik örneklerinin işlevsellik bakımından yetersiz bulunduğu ve öğrencilerin hedeflenen kazanımlara ulaşma sürecinde çeşitli güçlüklerle karşılaştıkları belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, viyola öğretim programındaki Türk müziği içeriklerinin hem yapısal hem de pedagojik açıdan gözden geçirilmesi, öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve programın daha işlevsel bir yapıya kavuşturulması planlanmıştır.

Fidan, C. (2014) "Keman Eğitiminde Van Türkülerinin Çalma ve Yorumlama Yöntemleri" başlıklı yüksek lisans tezinde, Van yöresine ait halk türkülerinin keman eğitiminde çalma ve yorumlama yöntemleri incelenmiştir. Araştırmada 25 Van türküsü; makam, usûl, başlangıç ve bitiş sesleri ile ses genişliği bakımından analiz edilmiş, elde edilen bulgular doğrultusunda bu eserlerin keman eğitiminde kullanılmasına yönelik uygulama önerileri geliştirilmiştir. Çalışma kapsamında türküler, keman çalma tekniklerinden yararlanılarak evrensel nota yazımı anlayışına uygun biçimde düzenlenmiştir. Ayrıca eserlerin seslendirilmesi sürecinde karşılaşılan sağ el (yay) ve sol el tekniklerine ilişkin güçlükler belirlenmiş, bu güçlüklerin giderilmesine yönelik çözüm önerileri sunulmuştur. Araştırma bulguları, Van türkülerinin makamsal özellikleri, usûl yapıları, karar perdeleri ve ses genişlikleri bakımından değerlendirilmiş; kemanla icra sürecinde karşılaşılan teknik güçlükler ayrıntılı olarak ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda, Van yöresine ait halk türkülerinin uygun teknik düzenlemelerle keman eğitiminde kullanılabilecek nitelikte olduğu ve bu eserlerin hem teknik becerilerin geliştirilmesine hem de geleneksel müzik kültürünün çalgı eğitimine aktarılmasına katkı sağlayabileceği vurgulanmıştır.

Önder, O. ve Demirbatır, E. (2014) "Zeybek Müziklerinin Viyolonsel Eğitiminde Kullanılabilirliğine İlişkin Görüşlerin Değerlendirilmesi" başlıklı makalede, zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde kullanımına ve bu repertuvarın çalgıya uygunluğuna ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmış, üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapan 16

viyolonsel öğretim elemanından elde edilen veriler frekans ve yüzde dağılımları esas alınarak analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, öğretim elemanlarının büyük bölümünün viyolonsel eğitiminde zeybek müziklerine yeterli düzeyde yer vermediğini, ancak bu eserlerin öğretim sürecinde kullanılmasının gerekli olduğu yönünde ortak görüş bildirdiklerini ortaya koymuştur. Ayrıca zeybek müziklerinin öğrencilerin çalgıya yönelik ilgilerini artırabileceği, teknik gelişimlerini destekleyebileceği ve mesleki repertuvarın zenginleştirilmesine katkı sağlayabileceği belirlenmiştir. Bunun yanında, zeybek müziklerinin viyolonselin tını özellikleriyle uyum gösterdiği ve özellikle aksak usûller ile karakteristik ezgisel yapıların çalgı üzerinde başarılı biçimde icra edilebildiği ifade edilmiştir. Araştırma sonucunda, zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde daha yaygın biçimde kullanılmasının, geleneksel icra özellikleri korunarak hazırlanan öğretim materyalleriyle desteklenmesinin ve bu alana yönelik yeni eğitim materyallerinin geliştirilmesinin çalgı eğitimi açısından önemli katkılar sağlayacağı görülmektedir.

Akpınar, M. (2016) “Kemanda Tiril Tekniğinin Öğretilmesinde Türk Halk Ezgilerinin Kullanılması” başlıklı makalede, keman eğitiminde süsleme tekniklerinden biri olan tiril tekniğinin öğretiminde Türk halk müziği ezgilerinin kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada farklı yöre ve makamlardan seçilen halk ezgileri değerlendirilmiş, tiril tekniğinin öğretimine uygun olduğu belirlenen üç eser örneklem olarak ele alınmıştır. Çalışma kapsamında eserlerin melodik yapıları ve geleneksel icra özellikleri dikkate alınarak teknik düzenlemeler gerçekleştirilmiş, yay kullanımı ve parmak numaralarına ilişkin uygulama önerileri geliştirilmiştir. Araştırma bulguları, Türk halk müziği kaynaklı ezgilerin keman eğitiminde teknik becerilerin kazandırılmasını destekleyen işlevsel öğretim materyalleri sunduğunu ortaya koymuştur. Özellikle tiril tekniğinin öğretiminde bu eserlerden yararlanılmasının öğrencilerin teknik gelişimlerine katkı sağladığı ve öğrenme sürecini kolaylaştırdığı belirlenmiştir. Ayrıca halk ezgilerinin teknik çalışmaların daha verimli yürütülmesine olanak tanıdığı tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği temelli materyallerin keman repertuvarının geliştirilmesine katkı sağlayabileceği ve çalgı eğitiminde ulusal müzik unsurlarının kullanımını destekleyen önemli bir kaynak niteliği taşıdığı düşünülmektedir.

Parpucu, H. (2016) “Akseki ve Yöresi Türkülerinin Keman Eğitiminde Kullanılabilirliği” başlıklı yüksek lisans tezinde, Akseki yöresine ait halk türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği müzikal ve teknik boyutlarıyla incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yöntemi benimsenmiş; veri toplama sürecinde literatür taraması ve doküman incelemesi tekniklerinden yararlanılmış, elde edilen veriler ise içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında keman eğitimine uygun olduğu belirlenen türküler; ezgisel yapı, makam, usûl ve ritmik özellikleri açısından analiz edilmiş, ayrıca eserlerin kemanla icrasında karşılaşılan sağ el (yay) ve sol el tekniklerine ilişkin güçlükler ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, incelenen eserlerde ağırlıklı olarak Hüseyni makamı, belirli karar ve yeden sesleri ile 4/4’lük usûl yapısının öne çıktığını ortaya koymuştur. Bunun yanında yay kullanımı, entonasyon, konum geçişleri ve ritmik yapıdan kaynaklanan çeşitli teknik güçlükler tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda türküler teknik düzeylerine göre sınıflandırılarak Güzel Sanatlar Liseleri bireysel keman dersi kapsamında kullanılabilecek öğretim materyalleri hâline getirilmiştir. Araştırma sonucunda, Akseki yöresine ait halk türkülerinin keman eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin teknik becerilerinin geliştirilmesine katkı sağladığı, aynı zamanda yerel müzik kültürünün çalgı eğitimi yoluyla aktarılmasını destekleyen işlevsel bir yaklaşım sunduğu ortaya çıkmıştır.

Akbudak, H. (2017) “Malatya Türkülerinin Keman Eğitiminde Kullanılması Üzerine Bir Çalışma” başlıklı yüksek lisans tezinde, Malatya yöresine ait türkülerin keman eğitiminde kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada betimsel yöntem benimsenmiş ve veri toplama sürecinde literatür taramasından yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında TRT Türk Halk Müziği repertuarından seçilen 30 türkü, keman eğitimi açısından teknik ve müzikal özellikleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Eserler üzerinde yay teknikleri, parmak numaraları ve konum geçişlerine yönelik düzenlemeler yapılmış, teknik güçlük düzeylerine göre sınıflandırılmıştır. Bunun yanı sıra türküler; makam yapıları, ritmik özellikleri, ses alanları, karar ve yeden sesleri ile biçimsel özellikleri bakımından analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, Malatya türkülerinin keman eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğu belirlenmiş ve uygun düzenleme ile seviyelendirme çalışmaları doğrultusunda öğretim sürecinde işlevsel bir eğitim materyali olarak kullanılabileceği belirtilmektedir.

Parasız, G. ve Kervancıoğlu, M. H. (2017) "The Usability of Erzurum Folk Songs in Viola Education" başlıklı makalede, Erzurum yöresine ait halk türkülerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada betimsel ve deneysel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmış, Erzurum yöresine ait 240 halk türküsü arasından seçilen üç eser makamsal özellikleri ve icra teknikleri bakımından analiz edilerek viyolaya uyarlanmıştır. Uygulama sürecinde ön test–son test kontrol gruplu deneysel desen benimsenmiş ve elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, uygulama sonrasında deney grubunda yer alan öğrencilerin performans düzeylerinde ve viyolaya yönelik motivasyonlarında anlamlı gelişmeler meydana geldiğini ortaya koymuştur. Ayrıca halk türkülerinin viyola eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin teknik becerileri ile müzikal gelişimlerini desteklediği ve geleneksel müzik kültürüne ilişkin farkındalıklarını artırdığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği repertuvarından seçilen yerel ezgilerin viyola eğitimine sistemli biçimde dâhil edilmesinin öğretim sürecine önemli katkılar sağlayacağı, bununla birlikte farklı yörelere ait eserlerin de benzer düzenlemelerle çalgı eğitimine kazandırılmasının eğitim repertuvarının zenginleştirilmesi açısından gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Akbel, B. A. (2018) "Öğretim Elemanlarının Viyolonsel Eğitiminde Türk Müziğinin Kullanılma Durumuna ve Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşleri" başlıklı makalede, viyolonsel eğitiminde Türk müziğinin kullanımına ilişkin mevcut durum ile öğretim sürecinde tercih edilen yöntemler öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve betimsel desen kullanılmıştır. Çalışma grubunu farklı üniversitelerde görev yapan sekiz öğretim elemanı oluşturmuş, veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, viyolonsel eğitiminde Türk müziği eserlerine sınırlı ölçüde yer verildiğini ve bu eserlerin çoğunlukla tampere ses sistemine uyarlanarak öğretildiğini ortaya koymuştur. Ayrıca öğrencilerin özellikle makam ve usûl konularında çeşitli güçlüklerle karşılaştıkları, öğretim sürecinin ise kaynak yetersizliği, öğretim materyallerinin sınırlı olması ve eğitimcilerin alan yeterlikleri gibi çeşitli etkenlerden olumsuz yönde etkilendiği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, viyolonsel eğitiminde Türk müziğinin daha etkili biçimde kullanılabilmesi için öğretim

materyallerinin zenginleştirilmesi, kaynak çeşitliliğinin artırılması ve eğitim programlarının bu doğrultuda geliştirilmesi önerilmektedir.

Eroğlu, E. (2019) "Akşehir ve Yöresi Türkülerinin Keman Eğitiminde Kullanılmasına İlişkin Çalışma" başlıklı yüksek lisans tezinde, Akşehir ve yöresine ait halk türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma modeli benimsenmiş, veri toplama sürecinde doküman incelemesi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında TRT Türk Halk Müziği repertuvarında yer alan sekiz türkü; makamsal özellikleri, usûl yapıları, ses genişlikleri, başlangıç ve bitiş sesleri ile güçlü perdeleri bakımından analiz edilmiş, ayrıca bu eserlerin Güzel Sanatlar Liseleri keman dersi öğretim programında yer alan kazanımlarla ilişkisi değerlendirilmiştir. Araştırmada eserler, keman eğitiminde kullanılan sağ el teknikleri (özellikle legato ve détaché) ile sol el teknikleri, özellikle pozisyon geçişleri açısından incelenerek öğretim sürecine uygunlukları belirlenmiştir. Araştırma bulguları, Akşehir yöresine ait türkülerin keman eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğunu ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra, ulusal müzik repertuvarından seçilen bu eserlerin öğretim programına uygun biçimde düzenlenmesinin çalgı eğitimini zenginleştiren işlevsel materyaller sunduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Akşehir yöresi türkülerinin keman eğitiminde kullanılmasının hem teknik kazanımların desteklenmesi hem de geleneksel müzik mirasının çalgı eğitimi yoluyla aktarılması açısından önemli katkılar sağlayabileceği belirtilmektedir.

Eyüpoğlu, S. (2019) "Bolu Yöresi Türkülerinin Güzel Sanatlar Liseleri Keman Dersinde Kullanılabilirliği" başlıklı yüksek lisans tezinde, Bolu yöresine ait halk türkülerinin keman eğitimi kapsamında kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yöntemi benimsenmiş ve veri toplama sürecinde doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında seçilen türküler, keman eğitiminin teknik gereklilikleri doğrultusunda makamsal yapı, usûl özellikleri, ses genişliği ve karar sesleri bakımından analiz edilmiştir. Araştırma bulguları doğrultusunda belirlenen 11 türkünün Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri keman dersi öğretim programında yer alan hedef ve kazanımlarla uyumlu olduğu tespit edilmiş ve bu eserlerin eğitim müziği repertuvarında kullanılabilecek nitelikte olduğu belirlenmiştir. Ayrıca incelenen türkülerin yay teknikleri ve pozisyon kullanımı gibi temel keman becerilerinin geliştirilmesine katkı sağladığı, bunun yanı sıra öğrencilerin müzikal

anlatım becerileri ile kültürel farkındalıklarının gelişimini desteklediği ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda, yerel halk müziği repertuvarının keman eğitimine planlı ve sistematik biçimde dâhil edilmesinin hem teknik öğretim sürecini güçlendirdiği hem de kültürel değerlerin çalgı eğitimi yoluyla aktarılmasına katkı sağlayan etkili bir yaklaşım olduğu ortaya konmuştur.

Gülüm, O. ve Albuz, A. (2019) "Keman Eğitiminde Türk Halk Müziği Eserlerinin Kullanılma Durumuna Yönelik Öğretim Elemanı Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı makalede, müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapan keman öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda Türk halk müziği eserlerinin keman eğitimindeki kullanım durumu incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve genel tarama modeli kullanılmıştır. Elde edilen veriler frekans ve yüzde dağılımları esas alınarak analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, keman eğitimi sürecinde Türk halk müziği repertuvarına yeterli düzeyde yer verilmediğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte, halk müziği eserlerinin kemana uyarlanması sürecinde yöresel ve özgün müzikal özelliklerin korunmasının yanı sıra çalgının teknik gerekliliklerini karşılayacak düzenlemelerin yapılmasının önem taşıdığı belirlenmiştir. Ayrıca farklı öğrenim düzeylerine uygun düzenlenmiş eserlerin, teknik alıştırmaların ve etüt materyallerinin sayıca yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda, öğrencilerin kendi kültürel müzik birikimlerinden hareketle yürütülen öğretim uygulamalarının öğrenme sürecine olumlu katkı sağladığı ifade edilmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği eserlerinin mikrotonal özelliklerinin keman icrasında kullanılabileceğine yönelik olumlu yaklaşımların bulunduğu ve bu konunun daha kapsamlı araştırmalarla desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Karakaş, B. (2019) "Amasya Türkülerinin Keman Eğitiminde Kullanılabilirliğine İlişkin Bir Çalışma" başlıklı yüksek lisans tezinde, TRT Türk Halk Müziği repertuvarında yer alan Amasya yöresine ait türkülerin keman eğitiminde kullanılabilirliği evrensel çalgı öğretim yöntem ve teknikleri doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve içerik analizi modeli kullanılmıştır. Çalışma kapsamında uzman görüşleri doğrultusunda belirlenen 25 türkü; makam, seyir özellikleri, karar ve yeden sesleri, ses genişliği, başlangıç ve bitiş sesleri, usûl ile biçimsel özellikleri bakımından ayrıntılı olarak

değerlendirilmiştir. Eserlerin özgün müzikal yapısı korunarak ritmik düzenlemeler yapılmış, keman icrasını kolaylaştıracak yay teknikleri belirlenmiş ve uygun parmak numaraları düzenlenerek çalgıya uyarlanmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda türküler teknik güçlük düzeylerine göre üç farklı kategori altında sınıflandırılmıştır. Ayrıca hazırlanan düzenlemelerin öğrencilerin teknik becerilerinin geliştirilmesine, müzikal ifade yeterliklerinin artırılmasına ve icra sürecinin kolaylaştırılmasına katkı sağlayabilecek nitelikte olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, yerel halk müziği repertuvarının sistemli düzenlemeler aracılığıyla keman eğitimine kazandırılmasının pedagojik açıdan işlevsel bir yaklaşım sunduğu ve eğitim repertuvarının zenginleştirilmesine önemli katkılar sağlayabileceği düşünülmektedir.

Keskin, D. (2019) "Suzuki Metodu Paralelinde Geleneksel Türk Halk Ezgilerinin Başlangıç Düzeyi Keman Eğitimine Uyarlanabilirliği" başlıklı yüksek lisans tezinde, başlangıç düzeyi keman eğitiminde karşılaşılan teknik güçlüklerin azaltılması ve Türk keman eğitimine özgün öğretim materyalleri kazandırılması amacıyla geleneksel Türk halk ezgilerinin Suzuki yöntemi doğrultusunda uyarlanabilirliği incelenmiştir. Araştırmada Suzuki keman eğitim yönteminin pedagojik ilkeleri ve hedef davranışları esas alınarak seçilen Türk halk ezgileri keman eğitimine uyarlanmış ve yöntem kapsamında yer alan eserlerle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında Suzuki Keman Okulu-1 kitabındaki eserler ile araştırmacı tarafından düzenlenen halk ezgileri; ritmik yapı, armonik özellikler, sağ el teknikleri ve sol el uygulamaları bakımından analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, geleneksel Türk halk ezgilerinin Suzuki yönteminin teknik ve müzikal kazanımlarıyla büyük ölçüde örtüştüğünü ve başlangıç düzeyi keman eğitiminde kullanılabilecek nitelikte olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca hazırlanan öğretim materyallerinin öğrencilerin temel teknik becerilerinin geliştirilmesini desteklediği ve öğrenme sürecine kültürel bir boyut kazandırdığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği temelli materyallerin Suzuki yöntemiyle bütünleştirilerek keman eğitiminde kullanılmasının hem pedagojik açıdan işlevsel hem de ulusal müzik kültürünün çalgı eğitimine aktarılmasını destekleyen etkili bir yaklaşım olduğu görülmektedir.

Kayaarslan, B. ve Kumtepe, M. A. (2020) "Türkiye'de Halk Ezgilerinin Viyolonsele Aktarılmasına İlişkin Yapılmış Lisansüstü Tezler" başlıklı makalede, Türkiye'de halk

ezgilerinin viyolonsele uyarlanmasına yönelik hazırlanan lisansüstü tezler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma kapsamında YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan 204 lisansüstü tez taranmış, konu ile doğrudan ilişkili olduğu belirlenen beş tez örneklem olarak seçilmiş ve doküman incelemesi tekniğiyle analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, incelenen tezlerin tamamının Eğitim Bilimleri Enstitüleri bünyesinde, müzik eğitimi anabilim dallarında yürütüldüğünü ve temel amacın viyolonsel eğitimine yönelik öğretim materyali geliştirmek olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca çalışmaların büyük bölümünde halk ezgilerinin viyolonsele uyarlanması sürecinde koma seslerin sadeleştirilerek tampere ses sistemine uygun hâle getirildiği ve çalgının teknik özellikleri doğrultusunda karar seslerinde çeşitli düzenlemeler yapıldığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, söz konusu lisansüstü tezlerin viyolonsel eğitim repertuvarının geliştirilmesine katkı sağladığı, makamsal öğretim uygulamalarına pedagojik açıdan yeni bir bakış kazandırdığı ve geleneksel halk müziği unsurlarının evrensel çalgı eğitimi repertuvarına aktarılmasına önemli katkılar sunduğu görülmüştür.

Akbudak, H. ve Akpınar, M. (2021) “Keman Eğitiminde Konumda Kalarak ve Konum Geçişli Çalma Becerisinin Öğretilmesinde Türk Müziği Kaynaklı Ezgilerin Kullanılabilirlik Durumunun İncelenmesi” başlıklı makalede, keman eğitiminde konumda kalma ve konum geçişi becerilerinin kazandırılmasında Türk müziği kaynaklı ezgilerin kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada deneysel yöntem benimsenmiş olup çalışma grubunu bireysel keman eğitimi alan sekiz öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama sürecinde uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen performans gözlem formundan yararlanılmış, elde edilen veriler Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak analiz edilmiştir. Uygulama kapsamında farklı makamlardan seçilen türkü, etüt ve saz eserleri tampere ses sistemine uyarlanmış ve 13 hafta boyunca öğretim materyali olarak kullanılmıştır. Araştırma sonucunda uygulama öncesi ve sonrası performans puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bulgular doğrultusunda, Türk müziği kaynaklı ezgilerin öğrencilerin konumda kalma ve konum geçişi becerilerinin geliştirilmesine katkı sağladığı, ayrıca geleneksel müzik temelli öğretim materyallerinin teknik becerilerin kazandırılmasında etkili bir kaynak olarak değerlendirilebileceği düşünülmektedir.

Kayaarslan, B. ve Kumtepe, M. A. (2021) "Allı Turnam Türküsünün Viyolonsel ile Çalımına Yönelik Eğitim Materyallerinin Hazırlanması" başlıklı makalede, Hacı Taşan'a ait Allı Turnam türküsünün viyolonsele uyarlanması ve bu uyarlamaya dayalı eğitim materyallerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve veri toplama sürecinde doküman analizi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında TRT repertuvar notaları, ses kayıtları ve uzman görüşleri doğrultusunda eser viyolonsele uyarlanmış; icra sürecinde ihtiyaç duyulan teknik becerileri desteklemek amacıyla dizi, alıştırma ve etütlerden oluşan öğretim materyalleri hazırlanmıştır. Ayrıca uygulama sürecinde viyolonsel eğitimine yönelik toplam 15 teknik kazanım belirlenmiştir. Araştırma bulguları, türkünün viyolonsele uyarlanması sırasında gerçekleştirilen usûl değişiklikleri ve diğer teknik düzenlemelerin eserin çalgı üzerinde daha kolay icra edilmesine katkı sağladığını ve viyolonselin teknik özelliklerine uygunluk açısından gerekli olduğunu ortaya koymuştur. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği eserlerinin viyolonsel eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin teknik gelişimlerini desteklediği, öğretim materyali çeşitliliğini artırdığı ve geleneksel müzik mirasının çalgı repertuvarına kazandırılmasına önemli katkılar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Parpucu, H. (2021) "Keman Öğretiminde Teke Yöresi Türkülerinin Seslendirilmesine Yönelik Bir Alıştırma Modeli Önerisi ve Uygulamadaki Görünümü" başlıklı doktora tezinde, Teke Yöresi türkülerinin keman eğitiminde kullanılmasına yönelik bir alıştırma modeli geliştirilmiş ve bu modelin öğretim sürecindeki etkililiği incelenmiştir. Araştırmada karma yöntem yaklaşımı benimsenmiş ve kuramsal incelemeler ile uygulama süreci birlikte yürütülmüştür. Çalışma kapsamında seçilen Teke Yöresi türküleri keman eğitimine uyarlanmış; eserlerin ritmik ve makamsal özellikleri dikkate alınarak sağ el ve sol el tekniklerini geliştirmeye yönelik alıştırmalar hazırlanmıştır. Araştırma bulguları, geliştirilen alıştırma modelinin öğrencilerin teknik yeterlikleri ile müzikal performanslarının geliştirilmesine olumlu katkı sağladığını ortaya koymuştur. Ayrıca hazırlanan çalışmaların öğrencilerin ritim, entonasyon, yay kullanımı ve müzikal yorum becerilerini desteklediği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği repertuvarından yararlanılarak oluşturulan yapılandırılmış alıştırmaların keman eğitiminde işlevsel bir öğretim materyali niteliği taşıdığı ve geleneksel müzik unsurlarının çalgı eğitimine sistemli biçimde aktarılması önerilmektedir.

Aksu, T. (2022) “Yozgat Türkülerinin Viyola Eğitiminde Kullanılması” başlıklı yüksek lisans tezinde, Yozgat yöresine ait halk türkülerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve veri analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında TRT Türk Halk Müziği repertuarından, uzman görüşleri doğrultusunda belirlenen 20 türkü değerlendirmeye alınmıştır. Seçilen eserler; makam, usûl, seyir özellikleri, ses genişliği, karar ve yeden sesleri ile biçimsel yapıları açısından ayrıntılı olarak incelenmiştir. Ayrıca eserlerin özgün müzikal özellikleri korunarak viyola eğitimine uygun yay teknikleri, parmak numaraları ve ritmik düzenlemeler hazırlanmış, elde edilen bulgular örnek nota kesitleriyle desteklenmiştir. Araştırma sonucunda, Yozgat yöresine ait türkülerin viyola eğitiminde öğrencilerin teknik becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, uygun pedagojik düzenlemelerle hazırlanan bu eserlerin viyola öğretiminde kullanılabilecek işlevsel eğitim materyalleri oluşturduğu ve öğretim sürecinin zenginleştirilmesine katkı sağlayabileceği vurgulanmıştır.

Büyükköse, A. ve Albuz, A. (2022) “Eşlikli Çalgı Eğitiminde Halk Türkülerinin Kullanılması ve Performansa Etkisine Yönelik Araştırmaların İncelenmesi” başlıklı makalede, eşlikli çalgı eğitiminde halk türkülerinin öğretim materyali olarak kullanımına yönelik gerçekleştirilen araştırmalar sistematik biçimde incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmış; viyolonsel eğitimi, halk türküleri ve performans kavramları doğrultusunda belirlenen 13 araştırma içerik, yöntem ve yayın türü açısından değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, incelenen çalışmaların büyük bölümünün nitel araştırma yaklaşımıyla yürütüldüğünü ve ağırlıklı olarak makale türünde yayımlandığını ortaya koymuştur. Ayrıca araştırmaların performans ve performansın değerlendirilmesine yönelik konular üzerinde yoğunlaştığı belirlenmiştir. İncelenen çalışmalar doğrultusunda, halk türküleri temel alınarak hazırlanan öğretim materyallerinin öğrencilerin teknik ve müzikal performanslarının geliştirilmesine olumlu katkı sağladığı, özellikle makamsal etüt ve eserlerin çalgı eğitiminde pedagojik açıdan işlevsel olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, halk müziği unsurlarının çalgı eğitimine dâhil edilmesinin performans gelişimini desteklediği ve öğretim sürecinin etkililiğini artırdığı belirtilmiş, bununla birlikte konuya ilişkin daha kapsamlı ve farklı araştırma yöntemleriyle desteklenen çalışmaların yapılmasının alana katkı sağlayacağı belirtilmektedir.

Parpucu, H. (2022) “Kemanda Türk Müziği Materyalleri Kullanılarak Hazırlanmış Lisansüstü Tezlerin Analizi” başlıklı makalede, keman eğitimi alanında Türk müziği temelli materyaller kullanılarak hazırlanan lisansüstü tezlerin içerik özellikleri, yöntemleri ve genel eğilimleri incelenmiştir. Araştırmada betimsel tarama modeli benimsenmiş, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenen 41 lisansüstü tez betimsel içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, incelenen tezlerin büyük bölümünün yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirildiğini ve ağırlıklı olarak betimsel araştırma yönteminin tercih edildiğini ortaya koymuştur. Ayrıca çalışmaların çoğunlukla Türk halk müziği temelli olduğu, keman eğitimine yönelik uyarlama ve düzenleme çalışmalarına odaklandığı belirlenmiştir. İncelenen tezlerin belirli üniversite ve enstitülerde yoğunlaştığı, son yıllarda bu alanda hazırlanan tez sayısında artış gözlenmesine rağmen söz konusu artışın düzenli bir dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarında, Türk müziği kaynaklı öğretim materyallerinin keman eğitimine teknik ve pedagojik açıdan önemli katkılar sağladığı vurgulanmış; bununla birlikte kemana uyarlanmış Türk müziği içerikli etüt, egzersiz ve benzeri öğretim materyallerinin çeşitlendirilmesi ve sayısının artırılmasına yönelik önerilerin öne çıktığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk müziği temelli materyallerin geliştirilmesine yönelik çalışmaların artırılmasının keman eğitimi repertuvarının zenginleştirilmesine ve öğretim sürecinin niteliğinin geliştirilmesine katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Söylemez, D., & Dalkıran, E. (2022) tarafından gerçekleştirilen “Halk Müziği Ezgilerinin Keman Eğitiminde Kullanılabilirliği: Sistematik Bir Derleme Çalışması” adlı makalesinde, Türkiye’de keman eğitiminde halk ezgilerinin kullanımına yönelik akademik çalışmalar sistematik derleme yöntemiyle incelenmiştir. Çalışma kapsamında 2001–2019 yılları arasında yayımlanan ve belirlenen ölçütlere uygun 13 araştırma değerlendirilmiş; bu çalışmalar amaç, yöntem ve müzikal özellikler açısından sınıflandırılarak analiz edilmiştir. Bulgular, incelenen çalışmaların büyük ölçüde betimsel nitelikte olduğunu ve verilerin çoğunlukla görüşme ile içerik analizi yoluyla elde edildiğini göstermektedir. Müzikal özellikler açısından yapılan değerlendirmelerde en yaygın kullanılan makamın hüseyni, en sık tercih edilen usulün ise 2/4 olduğu; ayrıca örneklem olarak ağırlıklı biçimde İç Anadolu bölgesine ait ezgilerin seçildiği belirlenmiştir. Bununla birlikte farklı türkülerin kullanılmış olmasına rağmen elde edilen sonuçların benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak,

halk müziği temelli ezgilerin keman eğitiminde kullanımının öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerine katkı sağladığı; ancak bu alanda özellikle deneysel çalışmaların artırılması ve farklı çalgılara yönelik uygulamaların geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Toptaş, B. (2022) "Halk Türkülerinin Sistematik Olarak Piyano Eğitiminde Kullanılması" başlıklı makalede, makamsal etütlerin lisans düzeyinde piyano eğitimi alan öğrencilerin türkü icra becerileri üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırmada gerçek deneme modellerinden ön test–son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmış; çalışma grubu benzer yeterlik düzeyine sahip deney ve kontrol grubu öğrencilerinden oluşturulmuştur. Sekiz hafta süren uygulama sürecinde deney grubunda makamsal etütlere dayalı öğretim gerçekleştirilirken, kontrol grubunda geleneksel öğretim yaklaşımı uygulanmıştır. Araştırma verileri, uzman değerlendirmelerine dayalı performans puanları aracılığıyla toplanmış ve istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, makamsal etütlerle çalışan öğrencilerin türkü icra becerilerinde klasik öğretim yöntemiyle çalışan öğrencilere göre daha yüksek düzeyde gelişim gösterdiğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte, her iki grupta da performans artışı gözlenmesine rağmen deney grubunda elde edilen gelişimin daha belirgin olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, piyano eğitiminde türkü temelli makamsal etütlerin sistemli biçimde kullanılmasının öğrencilerin teknik ve müzikal yeterliklerini geliştirmede etkili olduğu, bu nedenle Türk müziği temelli öğretim materyallerinin çeşitlendirilmesi ve makamsal etütlerin eğitim repertuvarında daha fazla yer almasının öğretim sürecine önemli katkılar sağlayacağı ortaya konmuştur.

Yiğit, Ö. (2022) "Keman Eğitiminde Rumeli Türküleri" başlıklı yüksek lisans tezinde, Rumeli yöresine ait halk türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği ve iki keman için düzenlenmeye uygunluğu incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yaklaşımı benimsenmiş; veriler doküman analizi yöntemiyle toplanmış ve içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında uzman görüşleri doğrultusunda, tampere ses sistemine uygunluğu ve aksak usûl özellikleri dikkate alınarak seçilen türküler müzikal açıdan analiz edilmiş; eserler sağ el (yay) ve sol el tekniklerinin kazandırılmasına katkıları bakımından değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, Rumeli türkülerinin keman eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesini destekleyen işlevsel öğretim materyalleri sunduğunu ortaya koymuştur. Özellikle birlikte çalma, deşifre, transpozisyon, müzikal ifade

ve repertuvar geliştirme becerilerine katkı sağladığı belirlenmiştir. Ayrıca eserlerin iki keman için düzenlenmesinin öğrencilerin birlikte müzik yapma deneyimlerini güçlendirdiği, müzikal etkileşimlerini artırdığı ve yorumlama becerilerinin gelişimini desteklediği tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, Rumeli yöresine ait halk türkülerinin keman eğitimine sistemli biçimde dâhil edilmesinin hem teknik kazanımların geliştirilmesine hem de kültürel müzik mirasının eğitim sürecine aktarılmasına önemli katkılar sağlayabilecek etkili bir yaklaşım olduğu düşünülmektedir.

Çelebi, O. (2023) "Anadolu Türkülerinin İki Keman İçin Düzenlenmesi ve Keman Teknikleri Açısından Analizi" başlıklı yüksek lisans tezinde, Anadolu'nun farklı coğrafi bölgelerine ait halk türkülerinin iki keman için düzenlenmesi ve bu düzenlemelerin keman teknikleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada genel tarama modeli benimsenmiş, verilerin değerlendirilmesinde ise içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında TRT Türk Halk Müziği repertuvarından her coğrafi bölgeyi temsil edecek şekilde seçilen yedi türkü, ezgisel ve ritmik özellikleri korunarak iki keman için yeniden düzenlenmiştir. Düzenlenen eserler; sağ ve sol el teknikleri, nüans, artikülasyon ve diğer teknik unsurlar bakımından ayrıntılı olarak analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, Anadolu türkülerinin keman eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesini destekleyen önemli bir öğretim materyali niteliği taşıdığını ortaya koymuştur. Ayrıca farklı yörelere ait ritmik ve ezgisel yapıların keman teknikleriyle bütünleştirilmesinin öğrencilerin teknik yeterlikleriyle birlikte müzikal yorumlama becerilerinin gelişimine katkı sağladığı belirlenmiştir. Bunun yanında iki keman için hazırlanan düzenlemelerin birlikte çalma becerisi, denge, uyum ve müzikal iletişim açısından öğretim sürecine önemli kazanımlar sunduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, geleneksel Türk halk müziği repertuvarının keman eğitimine uyarlanmasının hem pedagojik açıdan işlevsel hem de kültürel mirasın eğitim ortamına aktarılmasını destekleyen etkili bir yaklaşım olduğu görülecektir.

Öz, B. (2023) "Keman Eğitiminde Ordu Türkülerinin Kullanılabilirliği ve Yorumlama Yöntemleri" başlıklı yüksek lisans tezinde, TRT Türk Halk Müziği repertuarında yer alan Ordu yöresine ait türkülerin Güzel Sanatlar Liseleri keman eğitimi sürecinde kullanılabilirliği ve yorumlanma biçimleri incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma kapsamında belirlenen 15

türkü, keman dersi öğretim programında yer alan kazanımlar ile çalgının teknik özellikleri dikkate alınarak düzenlenmiş ve makamsal ile teknik açıdan ayrıntılı biçimde analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, incelenen eserlerde ağırlıklı olarak Hüseyni ve Hicaz makamlarının kullanıldığını, 4 ve 9 zamanlı usûllerin öne çıktığını ve türkülerin çoğunlukla la karar sesi çevresinde sınırlı bir ses genişliğine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca hazırlanan düzenlemelerin büyük bölümünün 9., 10., 11. ve 12. sınıf düzeylerindeki keman eğitimi kazanımlarıyla uyumlu olduğu, ancak bazı makamsal kazanımlar bakımından sınırlılıklar içerdiği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Ordu yöresine ait türkülerin keman eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin teknik gelişimlerini desteklediği, öğretim sürecine kültürel bir boyut kazandırdığı ve eğitim repertuvarının zenginleştirilmesine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğu belirtilmektedir.

Özkul, Ş. (2023) "Kayseri Türkülerinin Keman Eğitiminde Kullanılabilirliği Üzerine Bir Çalışma" başlıklı yüksek lisans tezinde, Kayseri yöresine ait halk türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma modeli benimsenmiş, veriler literatür taraması yoluyla elde edilmiş ve içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında TRT Türk Halk Müziği repertuarından seçilen 18 türkü müzikal ve teknik özellikleri bakımından analiz edilmiştir. İnceleme sürecinde eserlerin kemanla seslendirilmesi sırasında karşılaşılabilecek teknik güçlükler belirlenmiş; bu doğrultuda détaché, legato, staccato ve martelé yay teknikleri ile birinci ve üçüncü konum geçişlerine yönelik çeşitli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulguları, Kayseri yöresine ait türkülerin keman eğitiminde farklı yay tekniklerinin kazandırılması ve konum geçişi becerilerinin geliştirilmesi açısından uygun bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca hazırlanan düzenlemelerin öğrencilerin teknik yeterliklerini desteklediği ve öğretim sürecinde kullanılabilecek işlevsel eğitim materyalleri sunduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği repertuarından seçilen bu eserlerin keman eğitimine dâhil edilmesinin teknik gelişimi desteklediği, kültürel müzik mirasının öğretim sürecine aktarılmasına katkı sağladığı ve eğitim repertuvarının zenginleştirilmesine olanak sunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Topaktaş, E. (2023) "Çorum Türkülerinin Viyola Çalma Yöntem ve Tekniklerine Uyarlanması" başlıklı yüksek lisans tezinde, Çorum yöresine ait halk türkülerinin viyola

çalgısına uyarlanabilirliği ve bu uyarlama sürecinde kullanılan teknik yaklaşımlar incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma modeli benimsenmiş; TRT Türk Halk Müziği repertuarından viyola eğitimine uygun olduğu değerlendirilen 12 türkü amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilerek müzikal ve yapısal özellikleri bakımından analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında eserlerin ses organizasyonları, ezgisel yapıları ve ritmik özellikleri makam dizileri ile usûl anlayışı çerçevesinde değerlendirilmiş; ardından seçilen türküler nota yazım programı kullanılarak viyola çalgısına uyarlanmıştır. Uyarlama sürecinde eserler yay teknikleri, parmak numaraları, süsleme unsurları ve konum geçişleri bakımından yeniden düzenlenmiş, ayrıca teknik güçlük düzeyleri dikkate alınarak birinci, ikinci ve üçüncü düzey olmak üzere sınıflandırılmıştır. Araştırma bulguları, Türk halk müziği repertuarından seçilen eserlerin viyola eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğunu ve hazırlanan düzenlemelerin öğretim sürecinde kullanılabilecek işlevsel materyaller sunduğunu ortaya koymuştur. Araştırma sonucunda, yerel müzik unsurlarının viyola eğitimine sistemli biçimde uyarlanmasının hem pedagojik hem de kültürel açıdan önemli katkılar sağladığı, ayrıca bu tür çalışmaların viyola repertuvarının geliştirilmesine ve benzer uyarlama çalışmalarının yaygınlaştırılmasına zemin hazırlayacağı vurgulanmaktadır.

Mutlu Yıldız, Y. (2023) “Öğretim Materyali Olarak Isparta Türkülerinin Keman Eğitiminde Kullanılmasına Yönelik Bir Durum Çalışması” başlıklı makalede, lisans düzeyinde keman eğitimine başlayan bir öğrencinin çalgı becerilerinin geliştirilmesinde Isparta yöresine ait halk türkülerinin öğretim materyali olarak kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma kapsamında seçilen Isparta türküleri keman eğitimine uyarlanarak öğretim sürecine dâhil edilmiş; veriler doküman incelemesi, görüşmeler ve araştırmacı günlükleri aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma bulguları, uygulama sürecinin sonunda öğrencinin başlangıçta karşılaştığı teknik güçlüklerin önemli ölçüde azaldığını ortaya koymuştur. Ayrıca öğrencinin yay teknikleri, pozisyon geçişleri ve aksak ritimlerin icrasına yönelik becerilerinde belirgin gelişmeler sağladığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk halk müziği repertuarından yararlanılarak hazırlanan öğretim materyallerinin keman eğitiminde teknik gelişimi desteklediği, öğrenme sürecini olumlu yönde etkilediği ve öğrencilerin çalgısal yeterliklerinin geliştirilmesine katkı sağlayan işlevsel bir eğitim materyali niteliği taşıdığı görülmektedir.

Akbudak, H. ve Akpınar, M. (2025) “Keman Eğitiminde Konum Geçişlerine Yönelik Türk Müziği Ezgilerinin Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri” başlıklı makalede, keman eğitiminde konum geçişi becerilerinin geliştirilmesine yönelik Türk müziği kaynaklı ezgilerin kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş, çalışma grubunu ise keman eğitimi alan sekiz öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verileri yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmış ve elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. On iki hafta süren uygulama sürecinde öğrencilerin Türk müziği temelli öğretim materyallerine yönelik deneyimleri ve bu materyallerin öğrenme sürecine yansımaları değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin uygulama öncesinde Türk müziği kaynaklı materyallerle çalışma deneyimlerinin sınırlı olduğunu ortaya koymuştur. Uygulama sonrasında ise öğrencilerin konum geçişi çalışmalarını daha rahat gerçekleştirdikleri, entonasyon farkındalıklarının geliştiği ve çalışma motivasyonlarının arttığı belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin, tanıdık ezgiler üzerinden yürütülen çalışmaların teknik becerilerin kazanılmasını kolaylaştırdığı ve öğrenme sürecine olumlu katkı sağladığı yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, keman eğitiminde Batı müziği repertuvarının yanı sıra Türk müziği temelli öğretim materyallerine yer verilmesinin öğretim sürecini destekleyen ve öğrencilerin teknik gelişimine katkı sağlayan bir yaklaşım olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Türk, G. S. ve Albuz, A. (2025) “Türkiye’de Piyano Eğitiminde Türk Müziği Unsurlarının Kullanımına İlişkin Yapılan Akademik Çalışmalar (2015–2025): Sistematik Bir İnceleme” başlıklı makalede, Türkiye’de piyano eğitiminde Türk müziği unsurlarının kullanımına yönelik 2015–2025 yılları arasında gerçekleştirilen akademik çalışmalar sistematik olarak incelenmiştir. Araştırmada sistematik alanyazın taraması ve betimsel içerik analizi yöntemleri kullanılmış, elde edilen veriler nitel ağırlıklı meta-sentez yaklaşımı doğrultusunda değerlendirilmiştir. İncelenen çalışmalar; kullanılan Türk müziği unsurlarının türü, eğitim sürecindeki kullanım biçimleri, hedeflenen eğitim düzeyleri, yöntemsel özellikleri ve pedagojik katkıları bakımından tematik olarak sınıflandırılmıştır. Araştırma bulguları, piyano eğitiminde Türk müziği temelli uygulamalara yönelik akademik ilginin son yıllarda artış gösterdiğini ortaya koymuştur. Özellikle türkü düzenlemeleri, aksak ritim uygulamaları ve makamsal yapıların piyano eğitimine uyarlanmasına odaklanan çalışmaların ön plana çıktığı belirlenmiştir. Ayrıca incelenen araştırmaların büyük

bölümünde Türk müziği kaynaklı öğretim materyallerinin öğrencilerin motivasyonlarını artırdığı, teknik ve ritmik gelişimlerini desteklediği ve kültürel farkındalık kazanmalarına katkı sağladığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, çalışmaların çoğunlukla sınırlı örneklem gruplarıyla yürütüldüğü, yöntemsel çeşitliliğin yetersiz olduğu ve deneysel araştırmaların sayısının sınırlı kaldığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Türk müziği unsurlarının piyano eğitimine sistemli biçimde dâhil edilmesinin öğrencilerin teknik, müzikal ve kültürel gelişimlerini desteklediği, ancak alan yazının güçlendirilmesi amacıyla daha kapsamlı, uygulama temelli ve geniş örneklem gruplarıyla yürütülecek araştırmalara ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Kavramsal çerçeve bölümünde problem cümlesinin ve alt problemlerin anlaşılması ve çözülmesine fayda sağlayacak bilgilere yer verilmiştir.

2.1.Müzik Eğitimi ve Türleri

2.1.1. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, bireylerin entelektüel kimliklerini geliştirebilmeleri, estetik duyarlılık kazanabilmeleri ve müziği çok boyutlu bir olgu olarak algılayabilmeleri açısından temel bir eğitim alanı olarak değerlendirilmektedir. Bu eğitim türü; yaş, cinsiyet, sosyo-kültürel yapı ve diğer bireysel farklılıklar gözetilmeksizin tüm bireylerin erişimine açık olmalıdır. Genel müzik eğitimi aracılığıyla bireylerin müzik kültürü edinmeleri, estetik beğenilerini geliştirmeleri ve müziği bilinçli bir dinleyici, uygulayıcı ve değerlendirici olarak yaşamlarının bir parçası hâline getirmeleri amaçlanmaktadır. Aynı zamanda müziğin iletişim kurma, duygu ve düşünceleri ifade etme, kültürel değerleri aktarma ve toplumsal bütünleşmeyi destekleme işlevleri de bu eğitim sürecinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu yönüyle genel müzik eğitimi, yalnızca müziksel becerilerin kazandırıldığı bir süreç değil, bireyin kişisel ve toplumsal gelişimine katkı sağlayan temel bir eğitim alanıdır (Uçan, 2005).

2.1.2. Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi

Özengen (amatör) müzik eğitimi, genel müzik eğitiminden farklı olarak bireyin istek, arzu ve yetenekleri doğrultusunda şekillenen bir müzik eğitim türüdür. Bu eğitimde, birey kendi müziksel yeteneğini veya müziğe olan ilgisini, aldığı eğitimle geliştirme fırsatına sahip olabilmektedir. Özengen müzik eğitimi, bireylere kendilerini geliştirme imkânı sunarak,

kişilerin hem yeteneklerinin hem de isteklerinin farkına varmalarını sağlayabilmektedir. Bu eğitim, bireyin müziksel potansiyelini keşfetmesine ve geliştirmesine olanak tanımaktadır (Uçan, 2005). Aynı zamanda bireyin kendini ifade etme becerisini artırarak sanatsal farkındalık kazanmasına katkı sağlar.

2.1.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müziği bir meslek olarak icra etmeyi ve bu alanda uzmanlaşmayı hedefleyen bireylere yönelik planlı, sistematik ve profesyonel bir eğitim sürecidir. Bu eğitim türü, bireylerin teknik, kuramsal ve sanatsal yeterliklerini geliştirerek profesyonel müzik yaşamına hazırlanmalarını amaçlamaktadır (Say, 2005). Aynı zamanda bireylerin müziksel yorumlama, yaratıcı düşünme ve alanlarına özgü mesleki yeterlikler kazanmaları da bu eğitimin temel hedefleri arasında yer almaktadır. Türkiye'de mesleki müzik eğitimi; konservatuvarlar, eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dalları ile güzel sanatlar liseleri gibi kurumlarda yürütülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi alacak bireylerin belirli müziksel bilgi, beceri ve yeteneklere sahip olmaları beklenmektedir. Bu nedenle söz konusu kurumlar, adayların işitme, ritim, ses, çalgı ve müziksel performans yeterliklerini çeşitli özel yetenek sınavları aracılığıyla değerlendirmektedir. Böylece müzik alanında gerekli potansiyele sahip bireylerin eğitim sürecine katılımı sağlanmakta; eğitim süreci boyunca bireylerin sanatçı, müzik eğitimcisi, araştırmacı veya farklı müzik alanlarında uzmanlaşmış profesyoneller olarak yetiştirilmeleri hedeflenmektedir. Bu yönüyle mesleki müzik eğitimi, diğer müzik eğitimi türlerinden profesyonel uzmanlaşmayı esas alması bakımından ayrılmaktadır.

2.2.Yaylı Çalgılar

Yaylı çalgılar, sesin yay aracılığıyla titreştirilen tellerden elde edildiği, Batı müziğinin gelişiminde teknik ve estetik açıdan önemli bir yere sahip olan çalgı grubudur. Ses üretim mekanizmalarının temelini, tel titreşiminin yay aracılığıyla sürekli olarak sürdürülmesi oluşturmakta; bu özellik çalgılara uzun süreli ses üretme, geniş bir dinamik aralık ve zengin anlatım olanakları kazandırmaktadır. Keman, viyola, viyolonsel ve

kontrbas bu ailenin temel üyelerini oluşturmakta olup, sahip oldukları farklı ses alanları, tını özellikleri ve teknik olanaklar sayesinde solo, oda müziği ve orkestra repertuvarında önemli işlevler üstlenmektedir. Bu özellikleriyle yaylı çalgılar, orkestral yapının temelini oluşturan enstrüman gruplarından biri olarak kabul edilmekte ve mesleki müzik eğitiminin temel çalgıları arasında yer almaktadır (Demirbatır, 2001; Dönmez, 2022).

2.3.Viyolanın Yaylı Çalgılar İçerisindeki Yeri

Keman ailesinin bir üyesi olan viyola, özellikle alto ses tonuyla tanınmakta olup, keman, viyolonsel ve kontrabasa kıyasla daha az bilinen bir enstrümandır. Viyola, genellikle orkestra ve oda müziği eserlerinde harmonik yapıların oluşturulmasında önemli bir rol üstlenirken, ses rengi açısından da zengin ve derin bir ton sunar. Keman ile benzerlikler taşıyan viyola, daha geniş bir ses yelpazesine sahip olması nedeniyle orkestra kompozisyonlarında eşlikçi ve melodik öğeleri dengeleyebilmektedir. Viyola, orkestra müziğinde belirli bir işlevi yerine getiren bir enstrüman olmasının yanı sıra, solo çalma becerisiyle de önemli bir yer edinebilmektedir.

Günümüzde orkestralarda alto görevini gören, solo ve oda müziği eserleri yazılmış bir enstrüman olan viyola, Konservatuvarlarda, Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde,

Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde ve Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'nda mesleği müzik eğitiminin bir parçasıdır. (Sonsel, 2018).

Viyola, keman ailesinin alto sesli bir üyesi olup, orkestral ve oda müziği repertuvarında hem eşlik hem de melodik işlev üstlenmektedir (Dalton, 1988). Kemanla benzer yapısal özelliklere sahip olmakla birlikte, daha koyu ve sıcak bir tınıya sahiptir. Türkiye'de viyolanın gelişiminde Yalçın Tura ve Ahmet Adnan Saygun gibi bestecilerin katkıları önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca Ruşen Güneş gibi icracılar, viyola repertuvarının genişlemesine katkı sağlamıştır (Bahar, 2018).

iyola, yaylı çalgılar ailesinin alto sesli üyesi olup, kendine özgü tınısı, geniş ses alanı ve ifade olanakları sayesinde solo, oda müziği ve orkestra repertuvarında önemli bir yere sahiptir. Yapısal açıdan kemana benzemekle birlikte daha büyük gövde yapısı ve daha kalın telleri nedeniyle daha koyu ve dolgun bir ses karakterine sahiptir. Bu yönleriyle keman ve viyola, benzer teknik özelliklere sahip olmalarına karşın ses rengi, fiziksel yapı ve icra özellikleri bakımından birbirinden ayrılmaktadır (Başdan, 2008). Türkiye'de viyola eğitiminin gelişiminde geleneksel Türk müziği kaynaklarının çalgı eğitimine kazandırılmasına yönelik çalışmalar önemli katkılar sağlamış; bu kapsamda Türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin viyola öğretiminde kullanılmasına ve bu dizilere dayalı çokseslilik yaklaşımlarının geliştirilmesine yönelik araştırmalar, viyola repertuvarının zenginleşmesine ve öğretim materyallerinin çeşitlenmesine katkıda bulunmuştur. Bu doğrultuda, viyolaya yönelik öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve Türk müziği kaynaklı eserlerin eğitim sürecine kazandırılması, çalgı eğitiminin niteliğini artıran önemli yaklaşımlar arasında değerlendirilmektedir (Albuz, 2001).

2.4. Müzik Öğretmenliğinde Viyola Öğretiminin Yeri ve Önemi

Müzik öğretmenliği, bireylerin sanatsal ifade biçimlerini geliştirerek estetik değerlerin artırılmasına katkı sağlamayı amaçlayan bir eğitim alanıdır. Bu bağlamda, müzik öğretmenlerinin yalnızca müzik teorisi, tarihi ve pedagojik bilgileri değil, aynı zamanda belirli enstrümanlar üzerinde de derinlemesine bilgi ve beceriye sahip olmaları beklenmesi düşünülmektedir. Yaylı çalgılar ailesinin bir üyesi olan viyola, müzik öğretmenliği eğitiminde önemli bir yer tutmaktadır. Viyola öğretiminin hem enstrüman becerilerinin geliştirilmesi hem de müzikal anlayışın derinleştirilmesi açısından müzik öğretmenliği programlarında merkezi bir rolü bulunulduğu düşünülebilir.

Müzik öğretmenliğinde, öğretmen adaylarının müzikal becerilerini geniş bir yelpazeye yayabilmesi için farklı enstrümanlar hakkında bilgi sahibi olmaları önemlidir. Viyola eğitimi, müzik öğretmeni adaylarının sadece teknik beceriler kazanmasını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda onları müziğin farklı yönlerini anlamaya teşvik eder. Yaylı çalgılar ailesinin bir parçası olan viyola, öğrencilere çello, keman ve kontrbas gibi diğer enstrümanlar hakkında da bilgi sunar, çünkü yaylı çalgıların yapısal benzerlikleri öğrencilerin genel

müzikal anlayışlarını geliştirir. Bu da müzik öğretmeninin orkestra ve oda müziği gibi geniş bir repertuar üzerinde çalışabilme kapasitesini artırabilir.

Viyola eğitiminin pedagojik açıdan önemli bir yönü ise, öğrencilere sabır, özveri ve disiplin kazandırmasıdır. Yaylı çalgıların öğrenilmesi, özellikle viyola gibi orta boyutlu enstrümanlarda parmak yerleşimi ve yay tekniği gibi ayrıntılı teknik becerileri gerektirir. Bu nedenle, viyola öğretimi, öğretmen adaylarının öğrencilerine nasıl doğru bir çalışma alışkanlığı kazandıracaklarını öğrenmeleri açısından da önemli bir yere sahip olabileceği düşünülebilmektedir.

Müzik öğretmenliği eğitimi, bireylerin hem teorik hem de uygulamalı müzik becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda viyola eğitimi, öğretmen adaylarının çalgı becerilerini geliştirmesinin yanı sıra müzikal algılarını derinleştirmektedir (Uçan, 2005). Viyola eğitimi; teknik beceri, disiplin ve müzikal ifade gibi alanlarda önemli kazanımlar sağlamaktadır.

2.5. Geleneksel Türk Müziği

Geleneksel Türk Müziği, tarihsel kökleri Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanarak uzun yıllar aşan kültürel bir mirası temsil etmektedir. Geleneksel Türk Müziği sözlü kültür geleneği içinde nesilden nesile aktarılarak günümüze ulaşarak hem toplumsal yaşamın hem de bireysel duyguların ifade biçimi olmuştur. Gerek dini-törensel bağlamda gerekse gündelik yaşamda icra edilerek toplumsal bir kimlik niteliği taşıyabilmektedir.

Geleneksel Türk müziğinin temel yapıtaşlarından biri makam sistemidir. Makam, Geleneksel Türk müziği içerisinde belirli dizi ve seyir çerçevesinde müziğe melodik bir yapı kazanmasını sağlamaktadır. Her makam, kendine özgü ses aralıkları, iniş-çıkış yönelimleri ve karakteristik etkiler sağlamaktadır. Bu sistem, Batı müziğinin tonal yapısından farklı bir mantığa dayanarak doğaçlama (taksim) yönü ile birlikte icracıya yorumlama anlamında özgürlük sağlamaktadır.

Geleneksel Türk Müziği, tarihsel süreç içerisinde farklı coğrafyalarda gelişen kültürel etkileşimlerin ürünü olarak biçimlenmiş, Türk toplumunun ortak hafızasını, estetik anlayışını ve kültürel kimliğini yansıtan köklü bir müzik geleneğidir. Kuşaktan kuşağa

büyük ölçüde sözlü aktarım yoluyla aktarılan bu müzik kültürü, toplumun yaşam biçimi, inanç sistemi, gelenekleri ve sosyal yapısıyla bütünleşerek günümüze ulaşmış; bu yönüyle yalnızca sanatsal bir ifade biçimi olmanın ötesinde kültürel mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir işlev üstlenmiştir (Uçan, 2005; Albuz, 2020).

Geleneksel Türk Müziğinin kuramsal yapısını makam ve usûl sistemi oluşturmaktadır. Makam, belirli ses dizileri üzerine kurulmasının yanı sıra seyir özellikleri, karar ve güçlü perdeleri ile eserin melodik karakterini belirleyen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Usûl ise ezgisel yapının ritmik düzenini oluşturarak müzikal bütünlüğün sağlanmasında temel rol oynamaktadır. Batı müziğinin tonal sisteminden farklı olarak mikrotonal ses sistemi üzerine kurulan Geleneksel Türk Müziği, icracıya belirli kurallar çerçevesinde yorumlama ve doğaçlama yapabilme olanağı sunmakta; bu özelliğiyle kendine özgü estetik ve ifade anlayışını ortaya koymaktadır (Özkan, 1984; Albuz, 2020).

Geleneksel Türk Müziğinin önemli bir kolunu oluşturan Türk Halk Müziği ise toplumun ortak duygu ve düşüncelerini, yaşam deneyimlerini ve kültürel değerlerini yansıtan anonim ya da bireysel üretim niteliğindeki eserlerden oluşmaktadır. Farklı coğrafi bölgelerin doğal, sosyal ve kültürel özellikleri doğrultusunda gelişen bu repertuvar, her yörenin kendine özgü melodik yapı, ritmik özellik ve icra anlayışını bünyesinde barındırmaktadır. Sahip olduğu bu zenginlik sayesinde Türk Halk Müziği yalnızca kültürel mirasın korunmasına katkı sağlayan önemli bir değer değil, aynı zamanda müzik eğitimi açısından da önemli bir öğretim materyali niteliği taşımaktadır. Özellikle yöresel ezgilerin çalgı eğitiminde kullanılması, öğrencilerin teknik ve müzikal becerilerinin geliştirilmesinin yanı sıra ulusal müzik kültürünü tanımalarına, kültürel farkındalık kazanmalarına ve öğrenme süreçlerine daha etkin katılım sağlamalarına katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle Türk Halk Müziği repertuvarının eğitim sürecine dâhil edilmesi, teknik kazanımlar ile kültürel aktarımın bütünleştirilmesini destekleyen önemli yaklaşımlardan biri olarak değerlendirilmektedir (Uçan, 2005; Albuz, 2001).

2.6. Viyola Öğretiminde (Çalgı) Geleneksel Türk Müziğinden Yararlanma Durumları

Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği'nin viyola ile icrası, öğrencinin enstrüman üzerindeki teknik yeterliliklerini artırırken, aynı zamanda müzikal ifadelerini zenginleştirmelerine yardımcı olabilmektedir. Sanat müziği repertuarında yer alan makamlar, viyola öğrencilerinin ifade yeteneklerini geliştirebilmekte olup viyola aracılığı ile bu müzik türünde duygusal yoğunluk ve teknik ustalıklarının geliştirilebilmesi desteklenebilir. Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği'nin yapısını yansıtmak adına önemli bir enstrüman sayılabilmektedir.

Viyola öğretiminde, Türk halk müziği ve sanat müziği gibi geleneksel Türk müziği formlarından yararlanmak, öğrencilere müzikal kimliklerini ve ifade biçimlerini geliştirmeleri için fırsat sunarak müzik öğretmenlerinin, öğrencilerine daha geniş bir repertuar sunmalarını ve kültürel mirası daha derinlemesine keşfetmelerini sağlayabilmektedir. Aynı zamanda, viyola eğitimi, öğrencilerin yalnızca Batı müziği repertuarıyla sınırlı kalmadan, geleneksel Türk müziğiyle de iç içe bir eğitim almasını mümkün kılabilir. Bu da yakından-uzağa eğitim yaklaşımının benimsenmesi ve uygulanması açısından katkı sağlayabilmektedir.

Geleneksel Türk müziği unsurlarının viyola öğretiminde kullanılması, öğrencilerin hem teknik becerilerini hem de müzikal ifadelerini geliştirmektedir (Elliott, 1995). Makamsal yapıların çalgıya uyarlanması, öğrencinin farklı müzik sistemlerini tanımasını sağlamakta ve çok yönlü bir müzikal gelişim sunmaktadır. Bu yaklaşım aynı zamanda kültürel aktarımı destekleyerek eğitim sürecine derinlik kazandırmaktadır (Uçan, 2005).

2.7. Trakya Bölgesi Türküleri ve Özellikleri

Trakya Bölgesi Türkiye'nin Avrupa kıtasındaki topraklarının büyük bir bölümünde yer alan Edirne, Kırklareli, Tekirdağ şehirlerinin bulunduğu bölgeye verilen isimdir.

Trakya Bölgesi, Türkiye'nin Avrupa'ya coğrafi açıdan en yakın bölgesi olması nedeniyle stratejik bir konuma sahiptir. Bu özelliği sayesinde bölge, Avrupa ile Türkiye arasında geliştirilen ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkiler açısından önemli bir geçiş ve etkileşim alanı oluşturmaktadır (Trakya Kalkınma Ajansı, 2011).

Trakya Bölgesi türküleri, coğrafi konumu ve tarihsel arka planı itibarıyla Anadolu'nun diğer bölgelerinden farklı, kendine özgü bir müziksel karakter taşımaktadır. Balkanlar ile Anadolu arasındaki kültürel etkileşimin yoğun olduğu bölge tarih boyunca çeşitli etnik ve toplumsal gruplara ev sahipliği yapmıştır bu sayede hem kültürel hem de müzikal açıdan çeşitlilik sağlanmıştır. Bu nedenle Trakya türkülerinde hem yerel motifler hem de Balkan müzik geleneğinin izleri belirgin şekilde gözlenebilmektedir. Trakya türkülerinin en belirgin özelliklerine 9/8, 7/8 ve 5/8 gibi aksak ölçülerin yaygın biçimde kullanılması sayılabilmektedir. Bu ölçüler türkülere genellikle dinamiklik sağlamakta olup hareketli bir karakter kazandırabilmektedir.

Bir bölgenin yemekleri, halk oyunları, giyim tarzları gibi kültürel unsurlar, o bölgeyi diğerlerinden ayıran önemli faktörler arasında yer alırken, müzik de bu ayrışmada belirleyici bir rol oynamaktadır. Bir toplumun müziği, adeta o toplumun genetik yapısı gibi bir kimlik taşıyıcıdır. Örneğin, bir Trakya türküsünün ritmik ve melodik yapısı, onun Trakya'ya ait olduğunu belirgin bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu etkenler ve müziğin içsel yapısal dinamikleri, müziğin, bir toplumun kültürünü ve kimliğini yansıtma noktasında önemli bir rol üstlenmiştir.

Trakya Bölgesi, Balkanlar ile Anadolu arasında bir kültürel geçiş alanı olması nedeniyle zengin bir müziksel çeşitliliğe sahiptir (Trakya Kalkınma Ajansı, 2011). Bu bölgeye ait türkülerde 9/8, 7/8 ve 5/8 gibi aksak ritimlerin yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir

(Özbek, 1998). Trakya türkülerinin melodik ve ritmik yapısı, bölgenin kültürel kimliğini yansıtan önemli unsurlar arasında yer almaktadır.

2.8. Kültürel Aktarım ve Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, bireyin teknik ve sanatsal gelişiminin yanı sıra kültürel kimliğinin oluşumuna ve kültürel değerlerin gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlayan önemli bir eğitim alanıdır. Bu süreçte yerel müziklerin eğitim ortamlarında kullanılması, öğrencilerin kendi kültürel çevreleri ile öğrenme yaşantıları arasında anlamlı bağlar kurmalarına olanak tanımaktadır. Özellikle Türk halk müziği gibi sözlü gelenek içerisinde şekillenen repertuvarlar, öğrencilerin müzikal öğrenmelerini yalnızca teknik beceri kazanımıyla sınırlı

bırakmayıp kültürel farkındalıklarının gelişmesini ve müzikal deneyimlerini anlamlandırmalarını da desteklemektedir. Yerel ezgilerin çalgı eğitimine dâhil edilmesi, öğrencilerin aşina oldukları müzikal yapılar üzerinden öğrenmelerini kolaylaştırmakta, işitsel algılarını geliştirmekte ve öğrenme sürecinin kalıcılığını artırmaktadır (Campbell, 2004; Volk, 1998).

Kültürel aktarımın sürdürülebilirliği açısından müzik eğitimi önemli bir işlev üstlenmektedir. Eğitim sürecinde yerel müzik unsurlarına yer verilmesi, öğrencilerin kendi kültürel miraslarını tanımalarına ve bu mirası sanatsal uygulamalar yoluyla yaşatmalarına katkı sağlamaktadır. Küreselleşmenin etkisiyle kültürel çeşitliliğin korunmasına yönelik gereksinimin arttığı günümüzde, geleneksel repertuvarın eğitim ortamlarında kullanılması kültürel sürekliliğin sağlanması açısından önem taşımaktadır. Bununla birlikte geleneksel repertuvar, sahip olduğu melodik ve ritmik çeşitlilik sayesinde çalgı eğitimine pedagojik açıdan önemli katkılar sunmakta; ancak bu repertuvarın etkili biçimde kullanılabilmesi için çalgının teknik özelliklerine uygun düzenlemelerle eğitim sürecine aktarılması gerekmektedir (Uçan, 2005; Elliott, 1995).

Bu bağlamda Trakya türkülerinin viyola öğretiminde kullanılması, öğrencilerin hem bölgesel müzik kültürünü tanımalarına hem de bu kültüre özgü melodik ve ritmik yapıları çalgı üzerinde uygulayabilmelerine olanak tanıyabilmektedir. Böylece viyola eğitimi süreci, teknik becerilerin geliştirilmesinin yanı sıra kültürel aktarımın desteklendiği ve öğrencilerin kendi müzik kültürleriyle daha güçlü bağlar kurabildikleri bir öğrenme ortamı hâline gelebileceği düşünülmektedir.

2.9. Kültürel Kimlik ve Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, bireyin kültürel kimliğinin oluşumunda ve gelişiminde önemli bir rol oynayabilmektedir. Yerel ve geleneksel müzik unsurlarının eğitim sürecine dahil edilmesi, öğrencilerin kendi kültürel değerlerini tanımalarını, benimsemelerini ve bu değerleri sanatsal bir ifade biçimine dönüştürmelerini sağladığı düşünülmektedir. Bu durumun, özellikle küreselleşme sürecinde yerel kimliklerin korunması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Viyola gibi Batı kökenli bir çalgının Türk müziği repertuvarı ile

buluşturulması, kültürlerarası bir köprü kurarak öğrencinin hem evrensel hem de yerel müzik dilini birlikte kavramasına katkı sunabilmektedir.

2.10. Geleneksel Repertuvarın Müzik Eğitimi ve Çalgı Öğretimi Açısından Pedagojik Değeri

Geleneksel repertuvar, müzik eğitimi açısından yalnızca kültürel bir miras alanı değil, aynı Geleneksel repertuvar, müzik eğitimi süreçlerinde öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerini destekleyebilecek önemli öğretim kaynakları arasında değerlendirilmektedir. Özellikle Türk halk müziği repertuvarı, sahip olduğu melodik yapı, ritmik çeşitlilik ve yöresel üslup özellikleri sayesinde öğrencilerin farklı müzikal yapılarla karşılaşmalarına olanak tanıyabilmektedir. Bu repertuvarın eğitim ortamlarında kullanılması, öğrencilerin çalgısal becerilerinin gelişimine katkı sağlayabileceği gibi, kültürel mirasın taşıdığı müzikal değerleri tanımalarına ve yorumlamalarına da yardımcı olabilmektedir (Akbel, 2018).

Türk halk müziği eserlerinde yer alan makamsal yapı, aksak ritimler ve yöresel tavırlar, çalgı öğretimi açısından çeşitli pedagojik fırsatlar sunabilmektedir. Bu özellikler sayesinde öğrencilerin farklı ritmik organizasyonları deneyimleyebilmeleri, işitsel farkındalıklarını geliştirebilmeleri ve müzikal ifade becerilerini çeşitlendirebilmeleri mümkün olabilmektedir. Türk müziği kaynaklı ezgilerin yaylı çalgı eğitiminde kullanımına yönelik çalışmalar, geleneksel repertuvarın teknik becerilerin kazandırılması sürecinde yararlanılabilecek bir öğretim materyali niteliği taşıyabileceğini göstermektedir (Akbudak & Akpınar, 2021).

Çalgı eğitimi açısından geleneksel repertuvarın önemli katkılarından biri, öğrencilerin teknik gelişimlerini kültürel içerik taşıyan müziksel örnekler aracılığıyla gerçekleştirebilmelerine olanak tanıyabilmesidir. Türk halk müziği eserlerinin eğitim amaçlı düzenlenmesiyle öğrencilerin yay kullanımı, entonasyon, pozisyon geçişleri, nüans ve cümleleme gibi temel çalgı becerilerini geliştirebilmelerinin yanı sıra yöresel müzik diline ilişkin farkındalık kazanabilecekleri düşünülmektedir. Bu durum, geleneksel repertuvarın pedagojik açıdan

işlevsel bir öğretim materyali olarak değerlendirilebileceğini düşündürmektedir (Nacakçı, 2004).

Bununla birlikte, geleneksel repertuvarın eğitim süreçlerinde etkili biçimde kullanılabilmesi için eserlerin ilgili çalgının teknik ve pedagojik özellikleri dikkate alınarak düzenlenmesi gerektiği ifade edilmektedir. Özellikle viyola için yapılacak uyarlamalarda ses alanı, pozisyon kullanımı, yay teknikleri ve öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyinin göz önünde bulundurulmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir. Eserlerin özgün karakterinin korunarak çalgıya aktarılması, hem teknik uygulanabilirlik hem de müzikal bütünlük açısından dikkate alınması gereken unsurlar arasında yer almaktadır (Albuz, 2001).

Bu doğrultuda Trakya türkülerinin viyola öğretimine uyarlanmasının, öğrencilerin hem teknik becerilerinin gelişimini destekleyebileceği hem de bölgesel müzik kültürünü tanımalarına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Böylece geleneksel repertuvarın, çalgı eğitiminde teknik, müzikal ve kültürel kazanımları bir arada destekleyebilecek bütüncül bir öğretim kaynağı olarak değerlendirilebileceği söylenebilir (Aksu, 2022).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklemi, verilerin toplanması ve analizi başlıklarına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde durum çalışması (case study) desenine göre yürütülmüştür. Durum çalışması, güncel bir olgunun kendi doğal bağlamı içerisinde derinlemesine incelenmesine olanak sağlayan ve araştırılan durumun bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmasını amaçlayan nitel araştırma desenlerinden biridir (Yin, 2018). Bu araştırmada, Trakya yöresine ait halk türkülerinin viyola öğretimine uyarlanması süreci araştırmanın temel inceleme konusu olarak ele alınmış; hazırlanan uyarlamaların öğretimsel açıdan kullanılabilirliği uzman görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Araştırmanın belirli bir olguya odaklanması, verilerin ayrıntılı biçimde

incelenmesi ve sürecin kendi bağlamı içerisinde değerlendirilmesi nedeniyle durum çalışması deseni tercih edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

3.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'de müzik eğitimi alanında görev yapan ve viyola branşında uzmanlaşmış akademisyenler oluşturmaktadır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden uzman örnekleme tekniği doğrultusunda belirlenmiştir. Bu kapsamda,

müzik eğitimi anabilim dallarında öğretim üyesi olarak görev yapan ve viyola eğitimi alanında deneyime sahip toplam 13 akademisyen araştırmaya gönüllü olarak katılmıştır.

Katılımcıların belirlenmesinde, viyola öğretimi ve alan bilgisi açısından uzmanlık düzeyine sahip olmaları temel ölçüt olarak alınmıştır. Bu doğrultuda oluşturulan çalışma grubu, araştırma kapsamında geliştirilen uyarlamaların teknik, pedagojik ve müzikal açıdan değerlendirilmesine yönelik nitel veri sağlamaktadır.

Tablo 1
Uzmanların Unvanlarına Göre Dağılımı

Unvan	f	%
Prof. Dr.	3	23,1
Doç. Dr.	2	23,1
Dr. Öğr. Üyesi	6	46,1
Dr.	2	7,7
Toplam	13	100,0

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan uzmanların akademik unvan bakımından farklı düzeyleri temsil ettiği görülmektedir. Uzmanların %46,1'i Dr. Öğr. Üyesi, %23,1'i Doç. Dr., %23,1'i Prof. Dr. ve %7,7'si Dr. unvanına sahiptir. Bu dağılım, araştırmada farklı akademik deneyim ve uzmanlık düzeylerinden görüş alındığını göstermektedir.

Katılımcıların yaklaşık yarısını Dr. Öğr. Üyesi unvanına sahip akademisyenlerin oluşturması, değerlendirme sürecinde aktif olarak eğitim-öğretim ve akademik çalışmalar yürüten uzmanların önemli bir ağırlığa sahip olduğunu göstermektedir. Bunun yanında Prof. Dr. ve Doç. Dr. unvanına sahip uzmanların toplam oranının %46,2 olması, araştırmanın değerlendirme sürecine uzun yıllara dayanan akademik deneyime sahip uzmanların da katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

Akademik kıdem bakımından değerlendirildiğinde uzman grubunun dengeli bir yapı sergilediği söylenebilir. Profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi düzeyindeki uzmanların birlikte yer alması, araştırmanın teknik, eğitsel ve müzikal boyutlarının farklı akademik bakış açılarıyla değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. Bu durum elde edilen bulguların bilimsel niteliğini güçlendirmekte ve uzman görüşlerinin güvenilirliğini artırmaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, uzman grubunun tamamının akademik yeterliliğe sahip kişilerden oluşması ve farklı unvan düzeylerini temsil etmesi, araştırmanın değerlendirme

sürecinin alan uzmanlığı temelinde yürütüldüğünü göstermektedir. Bu nedenle elde edilen uzman görüşlerinin araştırmanın amaçları doğrultusunda güvenilir ve bilimsel açıdan değerlendirilebilir nitelikte olduğu söylenebilir.

Tablo 2.
Uzmanların Kurum Türlerine Göre Dağılımı

Kurum Türü	f	%
Üniversite	11	84,6
Diğer Kurumlar	2	15,4
Toplam	13	100,0

Tablo incelendiğinde uzmanların büyük çoğunluğunun (%84,6) üniversitelerde görev yaptığı görülmektedir. Diğer kurumlarda görev yapan uzmanların oranı ise %15,4'tür. Bu dağılım, araştırmanın değerlendirme sürecinin ağırlıklı olarak yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademisyenlerin görüşlerine dayandığını göstermektedir. Üniversitelerde görev yapan uzmanların çoğunlukta olması, araştırmanın teknik, eğitsel ve müzikal boyutlarının akademik bakış açısıyla değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. Bunun yanında farklı kurumlarda

görev yapan uzmanların da sürece dâhil edilmesi, değerlendirmelerin çeşitlenmesine ve uygulama boyutunun da dikkate alınmasına katkı sağlamıştır. Genel olarak değerlendirildiğinde uzman grubunun alanı temsil etme yeterliliğine sahip olduğu ve elde edilen görüşlerin araştırmanın amaçları doğrultusunda güvenilir bir veri kaynağı oluşturduğu söylenebilir.

3.3. Veri Toplama Araçları

1.Uzman Görüş Formu: Araştırmacı tarafından geliştirilen form; uyarlamaların teknik uygunluk, pedagojik işlevsellik, müzikal yeterlik ve repertuvara katkı boyutlarında Likert tipi derecelendirme ölçeğidir.

2. Dokümanlar: Seçilen ve uyarlanan türküler araştırma sürecinde temel dokümanlar olarak kullanılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümü

Elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz ve içerik analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Uzmanlardan elde edilen veriler öncelikle ayrıntılı biçimde incelenmiş, ardından anlamlı birimlere ayrılarak kodlanmıştır. Kodlama sürecinin ardından benzerlik ve ilişkiler dikkate alınarak kategoriler oluşturulmuş ve bu kategoriler daha üst düzeyde temalar altında toplanmıştır.

Oluşturulan temalar, araştırmanın amacı ve alt problemleri doğrultusunda sistematik bir biçimde düzenlenerek betimsel bir yaklaşımla sunulmuştur. Analiz sürecinde, uzman görüşlerinin özgün yapısını korumak amacıyla katılımcı ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilmiş; böylece bulguların inandırıcılığı ve yorumların temellendirilmesi güçlendirilmiştir.

Araştırmada nicel veri analizi ve istatistiksel işlemler uygulanmamış olup, elde edilen bulgular tamamen nitel veri analizi çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bulguların yorumlanmasında ise ilgili literatür ve kuramsal çerçeve esas alınarak kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştır.

Tablo 3
Araştırma Süreç Basamakları

Aşama	İşlem	Çıktı
1	Araştırma modelinin belirlenmesi	Nitel durum çalışması deseni
2	Trakya türkülerinin seçilmesi	Araştırma repertuvarı
3	Türkülerin müzikal analizi	Makam, usûl, ritim ve ezgisel yapı verileri
4	Viyola uyarlamalarının yapılması	Viyola için düzenlenmiş eserler
5	Uzman görüş formunun hazırlanması	Likert tipi değerlendirme formu
6	Uzman grubunun oluşturulması	13 viyola alan uzmanı
7	Uzman değerlendirmelerinin alınması	Nitel ve dereceli uzman görüşleri
8	Verilerin analizi	Betimsel analiz, içerik analizi, Cronbach Alfa, Kendall's W
9	Bulguların yorumlanması	Uyarlamaların öğretimsel kullanılabilirliğine ilişkin sonuçlar

3.4.2. Değerlendirme Ölçütü

5'li Likert ölçeğinde eşit aralıklarla oluşturulan sınıflandırmanın yüzde karşılıkları aşağıdaki gibi verilebilir:

Tablo 4
Değerlendirme Kriteri

Ortalama Puan Aralığı	Düzey	Yüzde Karşılığı
1.00–1.80	Hiç	%0–20
1.81–2.60	Kısmen	%21–40
2.61–3.40	Orta Düzeyde	%41–60
3.41–4.20	Büyük Ölçüde	%61–80
4.21–5.00	Tamamen	%81–100

3.5.Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada kullanılan uzman değerlendirme formunun güvenirliğini belirlemek amacıyla öncelikle iç tutarlılık analizi gerçekleştirilmiş ve Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucunda alfa katsayısının **0,957** olduğu belirlenmiştir. Alfa katsayısının 0,90'ın üzerinde olması, ölçme aracının çok yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, değerlendirme formunda yer alan maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü ve uzmanların maddelere verdikleri yanıtların birbirleriyle yüksek düzeyde ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle, uzman görüşlerinden elde edilen verilerin güvenilir ve tutarlı olduğu söylenebilir. Ölçme ve değerlendirme alanındaki genel kabul doğrultusunda 0,80'in üzerindeki alfa değerleri yüksek güvenirlik olarak değerlendirilirken, bu araştırmada elde edilen 0,957 değeri değerlendirme formunun oldukça güçlü bir ölçme niteliğine sahip olduğunu göstermektedir.

Uzmanlar arasındaki görüş birliğini belirlemek amacıyla ise Kendall's Uyuşum Katsayısı (Kendall's W) analizi uygulanmıştır. Analiz sonucunda **W=0,168**, **χ^2=28,70** ve **p=0,071** değerleri elde edilmiştir. Kendall's W katsayısı uzmanlar arasındaki sıralama ve değerlendirme benzerliğini ortaya koyan bir istatistik olup 0 ile 1 arasında değer almaktadır. Elde edilen W değerinin 0,168 olması uzmanlar arasında düşük düzeyde bir uyum bulunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte ki-kare testi sonucunda elde edilen **p=0,071** değerinin 0,05 anlamlılık düzeyinden büyük olması, uzman görüşleri arasındaki farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı olmadığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla

uzmanlar arasında tam bir görüş birliği bulunmamakla birlikte değerlendirmeler arasında anlamlı düzeyde bir çelişki de söz konusu değildir.

Kendall's W katsayısının görece düşük çıkmasının temel nedenlerinden biri, uzmanların değerlendirmelerinde genel olarak olumlu puanlar vermeleridir. Araştırmada yer alan maddelerin büyük bölümünde puanların 3, 4 ve 5 seçeneklerinde yoğunlaştığı, 1 ve 2 puanlarının ise yok denecek kadar az kullanıldığı görülmektedir. Bu durum uzmanların değerlendirmeleri arasında büyük farklılıklar oluşmasını engellemiş, ancak puanların belirli seçeneklerde kümelenmesi nedeniyle uyum katsayısının yükselmesini de sınırlandırmıştır. Özellikle sanat ve müzik eğitimi alanlarında gerçekleştirilen uzman değerlendirmelerinde, bireysel estetik anlayışlar ve mesleki deneyim farklılıkları nedeniyle uzmanların aynı ölçüde görüş birliği göstermemesi olağan bir durum olarak kabul edilmektedir.

Araştırmanın teknik, eğitsel, müzikal ve genel değerlendirme boyutlarına ilişkin bulgular birlikte değerlendirildiğinde, uzmanların uyarlamaları genel olarak olumlu buldukları görülmektedir. Maddelerin büyük çoğunluğunda ortalama puanların 4 ve üzeri değerlere yaklaşması, uyarlamaların viyola eğitimi açısından uygun bulunduğunu göstermektedir. Özellikle ritim/usûl uygunluğu, ses alanına uygunluk, melodinin aktarımı ve tampere uyarlamanın yeterliliği gibi boyutlarda elde edilen yüksek ortalamalar, uzman görüşlerinin belirli noktalarda yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Bu durum aynı zamanda araştırmada kullanılan değerlendirme formunun içerik açısından işlevsel olduğunu da göstermektedir.

Sonuç olarak Cronbach Alfa katsayısından elde edilen yüksek güvenirlik değeri ile Kendall's W analizinden elde edilen bulgular birlikte değerlendirildiğinde, uzman değerlendirme formunun güvenilir ölçümler ürettiği söylenebilir. Uzmanlar arasında mutlak düzeyde bir görüş birliği bulunmamakla birlikte değerlendirmeler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu nedenle araştırmada elde edilen uzman görüşlerinin bilimsel açıdan güvenilir, tutarlı ve yorumlanabilir nitelikte olduğu değerlendirilmektedir. Elde edilen sonuçlar, Trakya türkülerinin viyola öğretimine uyarlanmasına ilişkin geliştirilen değerlendirme formunun geçerli ve güvenilir bir veri toplama aracı olarak kullanılabileceğini desteklemektedir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1.Seçilen Türkülerin Künye Bilgisi ve Form Analizine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

4.1.1. Ah Tren Kara Tren Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Ah Tren Kara Tren

Yöresi: Lüleburgaz

Kaynak Kişi: Sami Arı

Makam: Hicaz

Usül: 9/8

Tablo 5
Ah Tren Kara Tren İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–3	Ana ezgi cümlesi sunulur. İlk melodik çekirdek ve temel karakter bu bölümde belirginleşir.
a′	4–6	Ana ezginin tekrarlı/değişmiş biçimidir. İlk cümleye bağlı kalır, ancak ezgisel akışta küçük farklılıklar görülür.
b	7–9	Yeni ezgisel hareketin başladığı karşıt bölüm niteliğindedir. Ezgi daha hareketli ve cevaplayıcı bir yapı kazanır.
b′	10–12	B bölümünün tekrarlı/değişmiş devamıdır. Ezgi karar duygusuna yönelerek eseri sonuçlandırır.

Form Şeması: A (a + a′) / B (b + b′)

Form Adı: iki bölmeli şarkı formu

4.1.2. **Aman Dayler Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi**

Eser Adı: Aman Dayler

Yöresi: Edirne

Kaynak Kişi: ?

Makam: Hüzzam

Usül: 9/8

Tablo 6
Aman Dayler İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–4	İlk ezgi cümlesi. 4. ölçü sonunda tekrar işareti vardır.
b	5–8	İkinci ezgi cümlesi. 8. ölçüde 1. dolap bulunur.
b′	9	2. dolap niteliğinde kısa geçiş/sonuç ölçüsüdür.
c	10–12	Yeni ezgisel hareketin başladığı devam bölümü.
codetta	13	Kısa bitiş/karar ölçüsüdür.

Form Şeması: A (a + b) / (b′ + c + codetta)

Form Adı: İki bölümlü şarkı formu

4.1.3. Arzum da Dağlarda Gezer Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Arzunda Dağlarda Gezer

Yöresi:Kırklareli

Kaynak Kişi: Faruk Yılmaz

Makam: Hüseyni

Usül: 7/8

Tablo 7
Arzum da Dağlarda Gezersin İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–4	Ana tema
b	5–8	Tamamlayıcı cümle
a′	9–12	İlk bölümün değişmiş/tekrarlı dönüşü
c	13–16	Karşıt melodik bölüm
c′	17–20	Karşıt bölümün tekrarı/devamı
codetta	21–23	Kısa sonuç bölümü

Form Şeması: A (a + b + a′) / B (c + c′ + codetta)

Form Adı: iki bölmeli şarkı formu

4.1.4. Bağa Girdim Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Bağa Girdim

Yöresi: Şarköy

Kaynak Kişi: Mustafa Karaer

Makam: Hicaz

Usül: 9/8

Tablo 8
Bağa Girdim İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–2	Ana ezgi cümlesi sunulur. Eserin temel melodik karakteri bu bölümde belirginleşir.
a′	3–4	Ana ezginin devamı/değişmiş tekrarıdır. 4. ölçü sonunda tekrar işareti vardır.
b	5–6	Yeni ezgisel hareketin başladığı ikinci bölümdür. A bölümünden ayrılan tamamlayıcı karakter taşır.
b′	7–8	B bölümünün devamı ve sonuçlandırılmasıdır. 8. ölçü sonunda tekrar işareti bulunur.

Form Şeması: A (a + a′) / B (b + b′)

Form Adı**:** iki bölmeli şarkı formu

4.1.5. Bahçalarda Börülce Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Bahçalarda Börülce

Yöresi: Tekirdağ

Kaynak Kişi: Hikmet Tuncer

Makam: Mahur

Usül: 9/8

Tablo 9
Bahçalarda Börülce İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–3	Ana ezgi cümlesi sunulur. Temel motif ve ezgisel karakter belirginleşir.
b	4–6	İlk cümleyi tamamlayan cevap niteliğindeki ezgi cümlesidir.
a′	7–9	1–3. ölçülerdeki ana ezginin tekrarlı/değişmiş biçimidir.
b′	10–12	4–6. ölçülerdeki cevap cümlesinin tekrarlı/değişmiş devamıdır.
c	13–14	Yeni ezgisel malzemenin başladığı kısa karşıt bölümdür.
c′	15–16	B bölümünün devamı ve sonuçlandırılmasıdır.

Form Şeması: A (a + b) / A′ (a′ + b′) / B (c + c′)

Form Adı: Üç bölümlü şarkı formu

4.1.6. Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm

Yöresi: Rumeli

Kaynak Kişi: Fethiye İşçiler

Makam: Segah

Usül: 7/8

Tablo 10

Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm Tuna Boyunda İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–4	Ana ezgi cümlesi sunulur. Ezginin temel ritmik ve melodik karakteri belirginleşir.
a′	5–8	Ana cümlenin değişmiş tekrarıdır. 8. ölçü sonunda tekrar işareti vardır.
a	9–12	İlk bölümün yeniden gelişi niteliğindedir. Ana ezgisel malzeme korunur.
a′	13–16	Ana ezginin ikinci kez değişmiş/sonuçlandırıcı tekrarıdır. 16. ölçü sonunda tekrar işareti vardır.
b	17–20	Karşıt ya da tamamlayıcı karakterde yeni ezgisel bölüm başlar.
b′	21–24	B bölümünün devamı ve sonuçlandırılmasıdır. 24. ölçü sonunda tekrar işareti vardır.

Form Şeması: I:A (a + a′) :I / B (b + b′)

Form Adı: Tekrarlı iki bölümlü şarkı formu

1.4.7. Dere Geliyor Dere Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Dere Geliyor Dere

Yöresi: Lüleburgaz

Kaynak Kişi: Türkan Ebcioğlu

Makam: Hüseyni

Usül: 9/8

Tablo 11

Dere Geliyor Dere İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–3	Ana ezgi cümlesi sunulur. Temel melodik yapı ve ritmik karakter belirginleşir.
a′	4–6	Ana cümlenin devamı/değişmiş tekrarıdır. İlk bölüm tamamlanır.
b	7–9	İkinci ezgisel alan başlar. A bölümüne göre tamamlayıcı/karşıt nitelik taşır.
b′	10–12	B bölümünün devamı ve sonuçlandırılmasıdır. Ezgi karar duygusuyla tamamlanır.

Form Şeması: A (a + a′) / B (b + b′)

Form Adı: İki bölümlü şarkı formu

4.1.8. Evreşe Yolları Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Evreşe Yolları

Yöresi: Gelibolu

Kaynak Kişi: ?

Makam: Mahur

Usül: 9/8

Tablo 12
Evreşe Yolları İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–4	Ana ezgisel cümle. Temel motifler ve karar çevresindeki hareketler sunulur.
a’	5–8	İlk cümlenin varyasyonlu tekrarıdır. Ezgisel yapı korunurken küçük değişiklikler görülür.

Form Şeması: A (a + a’)

Form Adı: Tek bölümlü şarkı formu

4.1.9. İnce Giyerim İnce Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: İnce Giyerim İnce

Yöresi: Tekirdağ

Kaynak Kişi: Saadet Karaca

Makam: Hicaz

Usül: 9/8

Tablo 13
İnce Giyerim İnce İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–4	Ana ezgisel cümle sunulur. Temel motifler ve 9/8'lik usul karakteri belirgindir.
a'	5–8	İlk cümlenin varyasyonlu tekrarıdır. Ezgisel yapı korunurken küçük ritmik ve melodik değişiklikler görülür.
b	9–12	Ana ezgisel yapının devamı ve sonuç cümlesidir. Bağımsız bir B periyodu oluşturmaz; karar duygusuyla eseri tamamlar.

Form Şeması: A (a+a'+b)
Form Adı: Tek bölümlü şarkı formu

4.1.10. Kırmızı Buğday Secolur Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Kırmızı Buğday Secolur

Yöresi: Kırkağaç

Kaynak Kişi: Faruk Kayacıklı

Makam: Hicaz

Usül: 9/8

Tablo 14
Kırmızı Buğday Secolur İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–2	Ana motif sunulur. Ezginin temel ritmik ve melodik çekirdeği verilir.
a'	3–4	İlk motifin varyasyonlu tekrarıdır. Ezgisel yapı korunur, küçük süsleme ve yön değişiklikleri görülür.
b	5–8	Yeni yönelimli sonuç cümlesidir. Önceki motiflerden ayrılarak karar duygusunu hazırlar ve eseri tamamlar.

Form Şeması: A (a+a'+b)

Form Adı: Tek bölümlü şarkı formu

4.1.11. Kızılcıklar Oldu mu Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Kızılcıklar Oldu mu?

Yöresi: Keşan

Kaynak Kişi: ?

Makam: Hüseyni

Usül: 9/8

Tablo 15
Kızılcıklar Oldu Mu İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–5	Ana ezgisel cümle sunulur. Eserin temel melodik malzemesi ve karakteristik motifleri tanıtılır.
b	6–10	İlk cümleye karşılık veren ikinci cümledir. Ezgisel yapı geliştirilir ve karar duygusuyla sonuçlandırılır.

Form Şeması: A (a+b)

Form Adı: Tek bölümlü şarkı formu

4.1.12. Kurdelemin Uçları İpekten Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Kurdelemin Uçları İpekten

Yöresi: Kırklareli

Kaynak Kişi: Köy Enstitüsü

Makam: Hüseyni

Usül: 9/8

Tablo 16
Kurdelemin Uçları İpekten İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–3	Ana ezgisel cümle sunulur. Temel motifler tanıtılır.
a’	4–7	İlk cümlenin varyasyonlu tekrarıdır.
b	8–12	Yeni melodik yönelim içeren karşıt cümle.
b’	13–15	b cümlesinin sonuçlandırılması ve karar bölümü.

Form Şeması: A (a+a’) / B (b+b’)

Form Adı: İki bölümlü şarkı formu

4.1.13. Mayadağ’dan Kalkan Kazlar Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Mayadağdan Kalkan Kazlar
Yöresi: Rumeli
Kaynak Kişi: ?
Makam: Hicaz
Usül: 5/8

Tablo 17
Mayadağ’dan Kalkan Kazlar İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–5	Ana ezgisel cümle sunulur. Temel motifler tanıtılır.
a’	6–13	İlk cümlenin genişletilmiş ve varyasyonlu tekrarıdır.
b	14–23	Yeni ezgisel malzeme içeren karşıt bölüm.
a	24–29	Ana cümlenin geri dönüşü ve karar bölümü.

Form Şeması: A (a+a’) / B (b+a)

Form Adı: İki bölümlü şarkı formu

4.1.14. Tabakamda Tütünüm Yok Türküsünün Künye Bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Tabakamda Tütünüm Yok

Yöresi: Kırklareli

Kaynak Kişi: Ali Tamburacı

Makam: Mahur

Usül: 9/8

Tablo 18
Tabakamda Tütünüm Yok İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–4	Ana tema sunulur. Eserin temel melodik malzemesi tanıtılır.
a’	5–8	İlk bölümün varyasyonlu tekrarıdır. Ezgisel yapı korunurken küçük değişikliklerle sonuçlandırılır.

Form Şeması: A (a+a’)

Form Adı: Tek bölümlü şarkı formu

4.1.15. Yüksek Yüksek Tepeler Ev Kurmasınlar türküsünün Künye bilgisi ve Form Analizi

Eser Adı: Yüksek Yüksek Tepelere
Ev Kurmasınlar

Yöresi: Edirne

Kaynak Kişi: Kızlar Ekibi

Makam: Hüseyni

Usül: 9/8

Tablo 19
Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar İsimli Türkünün Form Analizi

Cümleler	Ölçüler	Açıklama
a	1–4	Ana ezgisel cümle sunulur.
b	5–8	Karşıt ve tamamlayıcı cümledir.
a	9–12	İlk cümlenin geri dönüşüdür.
b′	13–16	b cümlesinin varyasyonlu tekrarıdır.
b″	17–20	b malzemesinin genişletilmiş sonuç cümlesi ve karar bölümü niteliğindedir.

Form Şeması: A (a+b) + A′ (a+b′+b″)
Form Adı: Genişletilmiş iki bölümlü şarkı formu

Genel Değerlendirme

Şarkılara ait form şemaları birlikte değerlendirildiğinde, incelenen türkülerin büyük çoğunluğunun tek bölümlü ve iki bölümlü şarkı formu özellikleri gösterdiği görülmektedir. Eserlerde genel olarak kısa ezgisel cümlelerin tekrar, varyasyon ve genişletme teknikleriyle geliştirildiği; büyük ölçekli, karmaşık biçimlerden ziyade halk müziğinin sözlü aktarım geleneğine uygun yalın ve anlaşılır form yapılarının tercih edildiği belirlenmiştir. Özellikle A(a+a′) ve A(a+a′)/B(b+b′) biçimindeki yapılar, repertuvardaki en yaygın form anlayışını oluşturmaktadır.

Türkülerin önemli bir bölümünde ilk ezgisel cümlenin varyasyonlu tekrarı yoluyla biçimsel bütünlük sağlanırken, bazı eserlerde yeni ezgisel malzemelerin eklenmesiyle form genişletilmiş ve daha gelişmiş yapılar ortaya çıkmıştır. İnce Giyerim İnce, Kırmızı Buğday Geç Olur ve Kızılcıklar Oldu Mu gibi eserlerde tek periyot içerisinde gelişen cümle yapıları görülürken; Ah Tren Kara Tren, Bağa Girdim, Dere Geliyor Dere ve Kurdelemin Uçları İpekten gibi eserlerde iki periyotlu yapı belirginleşmektedir.

Bunun yanında Mayadağ'dan Kalkan Kazlar ve Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar gibi eserlerde geri dönüş (return) özelliği taşıyan cümlelerin kullanılması, formun yalnızca doğrusal ilerlemediğini, belirli ezgisel malzemelerin yeniden kullanılarak bütünlüğün güçlendirildiğini göstermektedir. Benzer şekilde Arzum da Dağlarda Gezersin ve Bahçalarda Börülce eserlerinde karşıt bölümlerin eklenmesiyle daha geniş ve çok bölümlü form anlayışlarına yaklaşılmıştır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, incelenen türkülerin form yapılarında tekrar, varyasyon, genişletme ve geri dönüş ilkelerinin belirleyici olduğu; cümlelerin çoğunlukla simetrik ölçü grupları hâlinde düzenlendiği ve formun ezgisel hafızayı destekleyecek biçimde kurgulandığı söylenebilir. Bu durum, Türk halk müziği repertuvarında görülen geleneksel biçim anlayışının temel özellikleriyle örtüşmekte ve eserlerin öğretim, analiz ve düzenleme çalışmalarında sistematik biçimde sınıflandırılabilmesine olanak sağlamaktadır.

4.2. Seçilen Türkülere İlişkin Viyola Temel Yay Teknikleri ve Pozisyon Uyarlamalarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

4.2.1. Ah Tren Kara Tren Türküsü

Şekil 1. Ah Tren Kara Tren Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.2. Aman Dayler İsimli Türkü

Şekil 2. Aman Dayler Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.3. Arzum da Dağlarda Gezersin İsimli Türkü

Şekil 3. Arzum da Dağlarda Gezersin Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.4. Bağa Girdim İsimli Türkü

Şekil 4. Bağa Girdim Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.5. Bahçalarda Börülce İsimli Türkü

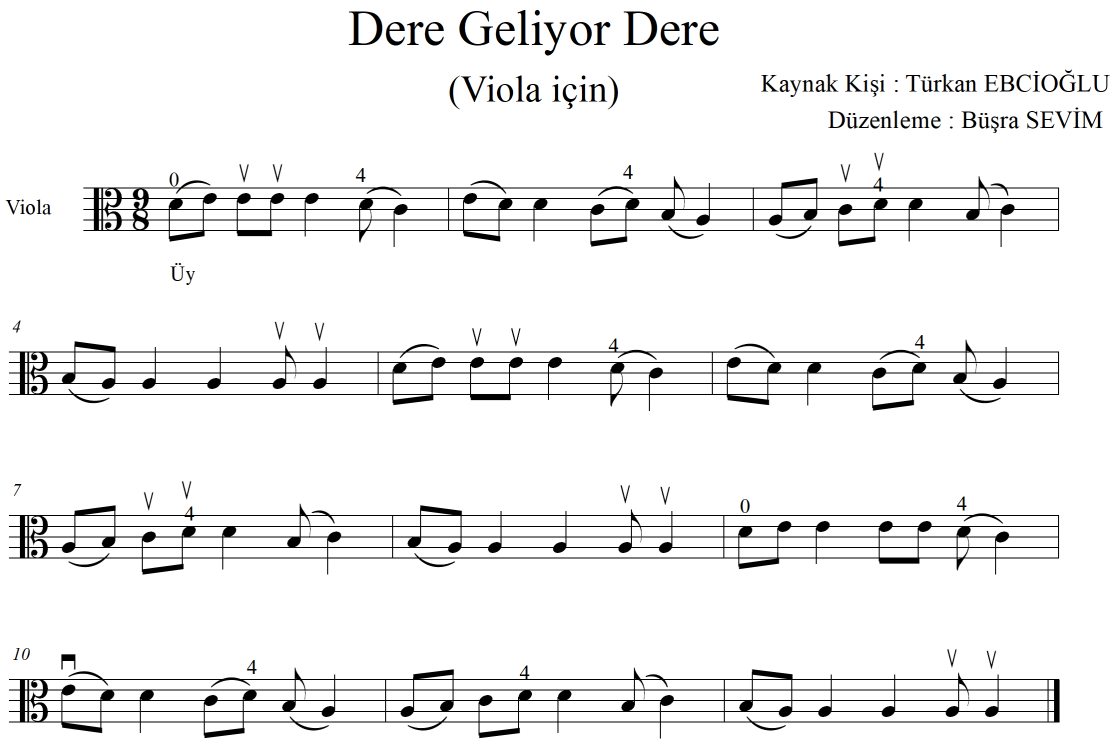
Şekil 5. Bahçalarda Börülce Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.6. Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm Tuna Boyunda İsimli Türkü

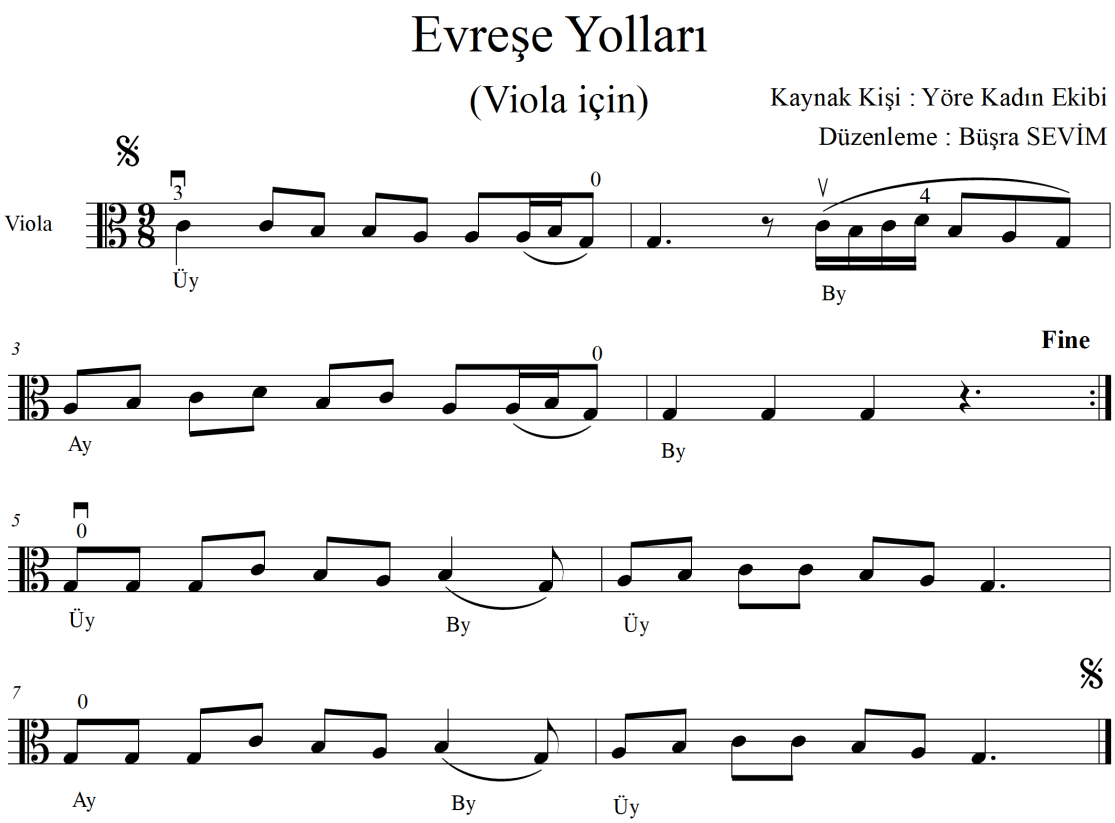
Şekil 6. Ben Bir Göçmen Kızı Gördüm Tuna Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.7. Dere Geliyor Dere İsimli Türkü

Şekil 7. Dere Geliyor Dere Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2. 8. Evreşe Yolları İsimli Türkü

Şekil 8. Evreşe Yolları Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.9. İnce Giyerim İnce İsimli Türkü

Şekil 9. İnce Giyerim İnce Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.10. Kırmızı Buğday Secolur İsimli Türkü

Şekil 10. Kırmızı Buğday Geç Olur Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.11. Kızılcıklar Oldu Mu İsimli Türkü

Şekil 11. Kızılcıklar Oldu Mu Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.12. Kurdelemin Uçları İpekten İsimli Türkü

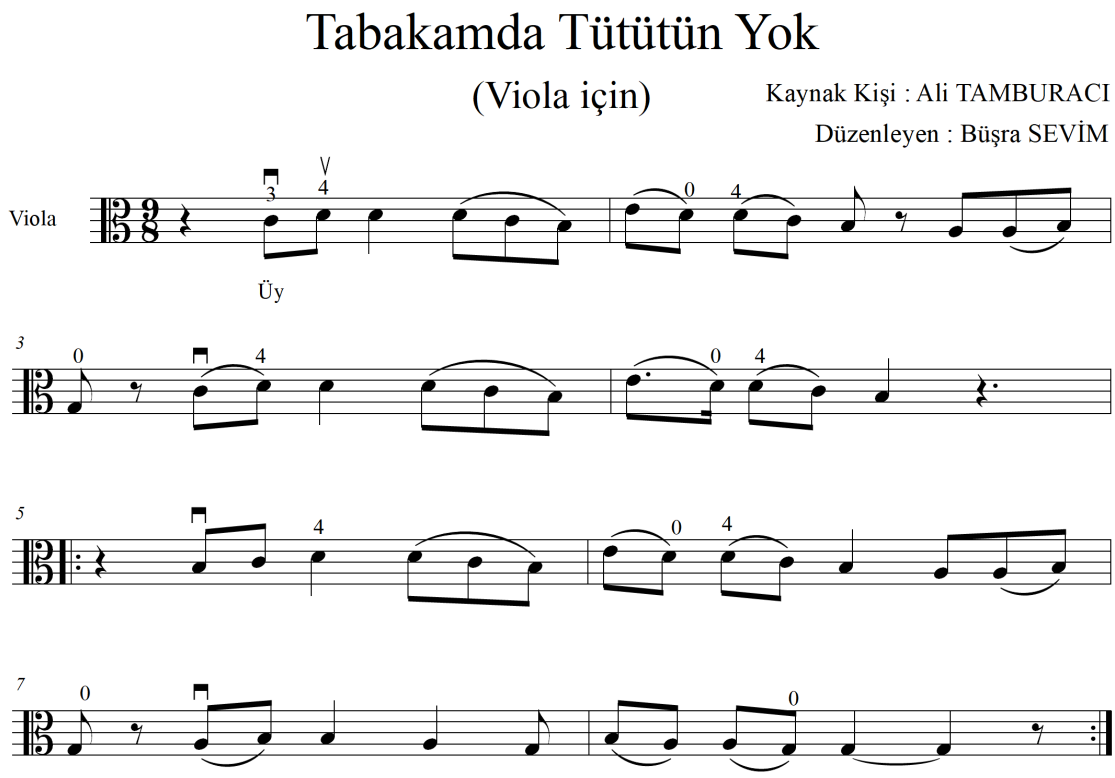
Şekil 12. Kurdelemin Uçları Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.13. Mayadağ'dan Kalkan Kazlar İsimli Türkü

Şekil 13. Mayadağ'dan Kalkan Kazlar Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.14. Tabakamda Tütün Yok İsimli Türkü

Şekil 14. Tabakamda Tütün Yok Türküsü Uyarlanmış Notası

4.2.15. Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar İsimli Türkü

Şekil 15. Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar Türküsü Uyarlanmış Notası

Genel Değerlendirme

Bu araştırma kapsamında gerçekleştirilen viyola uyarlamaları, çalgının başlangıç ve orta düzey öğretim basamakları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu nedenle uyarlamalar, 1. ve 3. pozisyonlar arasındaki pozisyon geçişleri ile temel yay teknikleri kapsamında sınırlandırılmıştır. Eserlerde ileri düzey pozisyon kullanımları, karmaşık yay teknikleri ve yüksek teknik güçlük gerektiren uygulamalardan özellikle kaçınılmış; bunun yerine öğrencilerin temel viyola becerilerini geliştirmeye yönelik daha işlevsel ve pedagojik açıdan uygulanabilir bir düzenleme anlayışı benimsenmiştir.

Bu doğrultuda seçilen Trakya türkülerinde yer alan ezgisel yapıların, viyolanın 1–3. pozisyon aralığında seslendirilebilecek biçimde düzenlendiği görülmektedir. Pozisyon geçişleri, öğrencilerin sol el koordinasyonu, entonasyon kontrolü ve pozisyon farkındalığını destekleyecek düzeyde tutulmuştur. Böylece uyarlamaların hem teknik açıdan ulaşılabilir hem de öğretim sürecinde kademeli gelişimi destekleyici nitelikte olması sağlanmıştır.

Yay teknikleri bakımından ise uyarlamalarda ağırlıklı olarak temel yay davranışlarına yer verilmiştir. Legato, détaché ve benzeri temel yay teknikleri, türkülerin ezgisel ve ritmik yapısına uygun biçimde kullanılmış; öğrencilerin yay kontrolü, ses sürekliliği, artikülasyon, ritmik netlik ve müzikal cümleleme becerilerini geliştirmesi amaçlanmıştır. Bu yönüyle uyarlamalar, ileri teknik gösteriden çok, viyola öğretiminde temel teknik ve müzikal kazanımları destekleyen öğretim materyalleri olarak yapılandırılmıştır.

Bu bulgular doğrultusunda, seçilen Trakya türkülerinin viyola öğretimine yönelik uyarlamalarının 1–3. pozisyon geçişleri ve temel yay teknikleriyle sınırlı, pedagojik açıdan uygulanabilir ve öğretimsel işlevi yüksek materyaller olduğu söylenebilir. Bu sınırlılık, araştırmanın kapsamını belirginleştirmekte ve uyarlamaların özellikle başlangıç-orta düzey viyola öğrencileri için kullanılabilirliğini güçlendirmektedir.

4.3. Uyarlanan Türkülerin Son Haline İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Bulgu Ve Yorumlar

4.3.1. Teknik Boyutla İlgili Sorular

Tablo 20
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Viyolanın Ses Alanına Uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	1	7.7
Büyük Ölçüde	7	53.8
Tamamen	5	38.5
Toplam	13	100.0

Tablo 20 incelendiğinde, uzmanların "uyarlanan türkülerin viyolanın ses alanına uygunluğu" maddesine ilişkin görüşlerinin oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların

hiçbirinin 1 ve 2 düzeyinde görüş bildirmemesi, uyarlamaların viyolanın ses sınırları bakımından yetersiz ya da uygunsuz bulunmadığını göstermektedir.

Uzmanların yalnızca %7,7'si bu maddeyi "kısmen uygun" olarak değerlendirmiştir. Bu oran, sınırlı sayıda uzmanın bazı eserlerde ses bölgesi, pozisyon kullanımı ya da karar sesi tercihi bakımından geliştirme yapılabileceğini düşündüğüne işaret etmektedir. Buna karşılık katılımcıların %53,8'i "uygun", %38,5'i ise "tamamen uygun" görüşündedir. Dolayısıyla uzmanların toplam %92,3'ü uyarlamaları viyolanın ses alanı açısından olumlu değerlendirmiştir.

Tablo 21
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Pozisyon Uyarlama Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	3	23.1
Büyük Ölçüde	10	76.9
Tamamen	0	0.0
Toplam	13	100

Tablo 21'e göre; uzmanların pozisyon geçişlerinin uygunluğuna yönelik görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, uyarlamalarda kullanılan pozisyon geçişlerinin teknik açıdan kabul edilebilir bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %23,1'i pozisyon geçişlerini "kısmen uygun" olarak değerlendirirken, %76,9'u "uygun" şeklinde görüş bildirmiştir. "Tamamen uygun" seçeneğinin işaretlenmemiş olması dikkat çekmektedir. Bu durum, uzmanların pozisyon geçişlerini genel olarak yeterli bulmalarına rağmen bazı eserlerde daha ekonomik pozisyon kullanımının veya öğrenci düzeyine göre daha işlevsel alternatiflerin geliştirilebileceğini düşündüklerini göstermektedir.

Tablo 22
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Yay tekniklerine Uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	7	53.8
Büyük Ölçüde	5	38.5
Tamamen	1	7.7
Toplam	13	100

Tablo 22 değerlendirildiğinde; uzmanların yay tekniklerinin uygunluğuna ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olmakla birlikte diğer teknik boyutlara göre daha temkinli olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, kullanılan yay tekniklerinin temel anlamda viyola eğitimine uygun bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %53,8'i yay tekniklerini "kısmen uygun" olarak değerlendirirken, %38,5'i "uygun", %7,7'si ise "tamamen uygun" görüşü bildirmiştir. En yüksek oranın "kısmen uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların uyarlamalarda kullanılan yay tekniklerini yeterli bulmakla birlikte geliştirilmeye açık yönler bulunduğunu düşündüklerini göstermektedir. Özellikle bazı uzman görüşlerinde detache ve legato dışında farklı yay tekniklerine daha fazla yer verilmesinin öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerine katkı sağlayabileceği ifade edilmiştir.

Tablo 23
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Parmak Numaralarının Uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	3	23.1
Büyük Ölçüde	8	61.5
Tamamen	2	15.4
Toplam	13	100

Tablo 23 incelendiğinde; uzmanların parmak numaralarının uygunluğuna ilişkin değerlendirmelerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu

maddeyi “uygun değil” veya “az uygun” düzeyinde değerlendirmemesi, uyarlamalarda kullanılan parmak numaralarının teknik açıdan kabul edilebilir bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %23,1’i parmak numaralarını “kısmen uygun”, %61,5’i “uygun” ve %15,4’ü ise “tamamen uygun” olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın “uygun” seçeneğinde toplanması, belirlenen parmak numaralarının öğrencilerin teknik yeterlikleri ve viyolanın çalım özellikleri dikkate alınarak planlandığını göstermektedir. Ayrıca “tamamen uygun” değerlendirmelerinin bulunması, bazı uzmanların düzenlemeleri bu açıdan oldukça başarılı bulduklarını ortaya koymaktadır.

Tablo 24
Uzman Görüşlerine Göre Türkülerin Tampere Sisteme Uyarlama İşleminin Uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	1	7.7
Büyük Ölçüde	8	61.5
Tamamen	4	30.8
Toplam	13	100

Tablo 24’e göre; uzmanların tampere uyarlamanın yeterliliğine ilişkin değerlendirmelerinin oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi “uygun değil” veya “az uygun” düzeyinde değerlendirmemesi, uyarlamaların tampere sistem içerisinde başarılı bir şekilde gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Uzmanların %7,7’si tampere uyarlamayı “kısmen uygun”, %61,5’i “uygun” ve %30,8’i “tamamen uygun” olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın “uygun” seçeneğinde toplanması ve buna ek olarak uzmanların yaklaşık üçte birinin “tamamen uygun” görüşü bildirmesi, yapılan uyarlamaların genel kabul gördüğünü ortaya koymaktadır. Bu sonuç, türkülerin özgün melodik yapıları ile viyola eğitiminde kullanılabilirlik arasında başarılı bir denge kurulduğunu göstermektedir.

4.3.2. Eğitsel Boyutla İlgili Sorular

Tablo 25
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Eğitsel Amaçla Kullanılabilirlik Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	5	38.5
Büyük Ölçüde	2	15.4
Tamamen	6	46.1
Toplam	13	100

Tablo 25 değerlendirildiğinde; uzmanların eserlerin eğitsel amaçla kullanılabilirliğine ilişkin görüşlerinin oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, uyarlamaların eğitim ortamında kullanılabilecek nitelikte bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %38,5'i eserlerin eğitsel amaçla kullanımını "kısmen uygun", %15,4'ü "uygun" ve %46,1'i "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "tamamen uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların önemli bir bölümünün hazırlanan uyarlamaları doğrudan eğitim sürecinde kullanılabilecek nitelikte gördüklerini ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" görüşlerinin toplam oranının %61,5'e ulaşması, eserlerin öğretim materyali olarak güçlü bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar, uyarlamaların viyola eğitiminin temel hedefleriyle uyumlu olduğunu ve öğrencilerin teknik, müzikal ve kültürel gelişimlerine katkı sağlayabilecek özellikler taşıdığını göstermektedir. Trakya yöresine ait türkülerden oluşturulan bu düzenlemeler, öğrencilerin hem ulusal müzik kültürünü tanımalarına hem de çalgısal becerilerini geliştirmelerine olanak sağlayabilecek niteliktedir. Bu yönüyle eserlerin yalnızca teknik çalışma materyali değil, aynı zamanda kültürel aktarım aracı olarak da değerlendirilebileceği söylenebilir.

Tablo 26
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Teknik Gelişimi Destekleme Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	7	53.8
Büyük Ölçüde	0	0.0
Tamamen	6	46.2
Toplam	13	100

Tablo 26 incelendiğinde; uzmanların uyarlamaların teknik gelişimi destekleme durumuna ilişkin değerlendirmelerinin oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" olarak değerlendirmemesi, hazırlanan düzenlemelerin teknik açıdan eğitim sürecine katkı sağlayabilecek nitelikte bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %53,8'i uyarlamaların teknik gelişimi "kısmen uygun" düzeyde desteklediğini belirtirken, %46,2'si ise "tamamen uygun" değerlendirmesinde bulunmuştur. Dikkat çekici bir bulgu olarak, bu maddede "uygun" seçeneğinin tercih edilmemiş olması görülmektedir. Bu durum uzman görüşlerinin iki farklı noktada yoğunlaştığını göstermektedir. Bir grup uzman uyarlamaların teknik gelişime önemli katkılar sunduğunu düşünürken, diğer grup ise bu katkının belirli sınırlar içerisinde kaldığını değerlendirmiştir.

Elde edilen bulgular, uyarlamaların özellikle temel viyola becerilerinin geliştirilmesinde işlevsel olduğunu ortaya koymaktadır. Pozisyon geçişleri, temel yay teknikleri, parmak kullanımı ve entonasyon becerilerinin geliştirilmesi açısından eserlerin eğitim sürecinde kullanılabileceği anlaşılmaktadır. Ayrıca Türk halk müziği repertuvarının viyola eğitimine kazandırılması, öğrencilerin teknik çalışmalarını kültürel içerikli eserler aracılığıyla gerçekleştirmelerine de olanak sağlamaktadır.

Tablo 27
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Öğrenme Sürecini Destekleme Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	6	46.2
Büyük Ölçüde	6	46.2
Tamamen	1	7.6
Toplam	13	100

Tablo 27'ye göre; uzmanların uyarlamaların öğrenme sürecini destekleme durumuna ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, hazırlanan eserlerin öğretim sürecinde kullanılabilecek nitelikte bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %46,2'si uyarlamaların öğrenme sürecini "kısmen uygun", %46,2'si ise "uygun" düzeyde desteklediğini belirtmiştir. Ayrıca uzmanların %7,6'sı bu maddeyi "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. Sonuçlar incelendiğinde görüşlerin büyük ölçüde "kısmen uygun" ve "uygun" seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum, uzmanların uyarlamaların öğrenme sürecine katkı sağladığı konusunda genel bir görüş birliğine sahip olduklarını göstermektedir.

Elde edilen bulgular, eserlerin öğrencilerin çalgısal gelişim süreçlerinde kullanılabilecek öğretim materyalleri olduğunu ortaya koymaktadır. Uyarlamalar aracılığıyla öğrencilerin nota okuma, entonasyon, ritim algısı, pozisyon kullanımı ve temel yay teknikleri gibi becerilerini geliştirebilecekleri söylenebilir. Ayrıca öğrencilerin Türk halk müziği repertuvarını tanımaları ve kültürel müzik mirasına ilişkin farkındalık kazanmaları açısından da bu eserlerin önemli bir işlev üstlenebileceği değerlendirilmektedir.

Tablo 28
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Ders materyali olarak uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	6	46.2
Büyük Ölçüde	6	46.2
Tamamen	1	7.6
Toplam	13	100

Tablo 28 incelendiğinde; uzmanların uyarlamaların ders materyali olarak kullanılabilirliğine ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, hazırlanan eserlerin viyola eğitiminde kullanılabilecek nitelikte materyaller olarak görüldüğünü göstermektedir.

Uzmanların %46,2'si uyarlamaları ders materyali olarak "kısmen uygun", %46,2'si "uygun" ve %7,6'sı ise "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. Görüşlerin büyük ölçüde "kısmen uygun" ve "uygun" seçeneklerinde yoğunlaşması, uzmanların eserleri eğitim ortamında kullanılabilir bulduklarını ancak belirli yönlerden geliştirilebileceğini düşündüklerini göstermektedir.

Bu sonuçlar, uyarlamaların viyola öğretiminde kullanılabilecek teknik ve müzikal içeriklere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Eserlerin öğrencilerin nota okuma, ritim algısı, entonasyon, pozisyon bilgisi ve temel yay teknikleri gibi becerilerini geliştirmeye katkı sağlayabilecek özellikler taşıdığı söylenebilir. Ayrıca Türk halk müziği repertuvarından seçilen eserlerin ders materyali olarak kullanılması, öğrencilerin yerel ve ulusal müzik kültürünü tanımalarına da katkıda bulunabilecek önemli bir eğitim fırsatı sunmaktadır.

Tablo 29
Uzman Görüşlerine Göre Türkülerin Farklı Düzeylere Uyarlanabilirlik Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	5	38.5
Büyük Ölçüde	7	53.8
Tamamen	1	7.7
Toplam	13	100

Tablo 29 değerlendirildiğinde; uzmanların uyarlamaların farklı düzeylerdeki öğrencilere uyarlanabilirliğine ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, eserlerin farklı öğrenme seviyelerinde kullanılabilecek potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.

Uzmanların %38,5'i uyarlamaları "kısmen uygun", %53,8'i "uygun" ve %7,7'si "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük çoğunluğunun eserlerin öğrenci seviyelerine göre düzenlenebilecek ve öğretim sürecinde esnek biçimde kullanılabilecek nitelikte olduğunu düşündüklerini göstermektedir. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" görüşlerinin toplam oranının %61,5 olması, uyarlamaların farklı düzeylerdeki viyola öğrencileri için kullanılabilir bir eğitim materyali olarak değerlendirildiğini ortaya koymaktadır.

4.3.3.Eğitsel Boyutla İlgili Sorular

Tablo 30
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Müzikal Karakterlerinin Korunma Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	1	7.7
Kısmen	5	38.5
Büyük Ölçüde	5	38.5
Tamamen	2	15.3
Toplam	13	100

Tablo 30 incelendiğinde; uzmanların uyarlamalarda müzikal karakterin korunmasına ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, uyarlamaların özgün eserlerin temel müzikal özelliklerini büyük ölçüde koruduğunu göstermektedir.

Uzmanların %38,5'i müzikal karakterin korunmasını "kısmen uygun", %38,5'i "uygun" ve %15,3'ü "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. Görüşlerin büyük ölçüde "kısmen uygun" ve "uygun" seçeneklerinde yoğunlaşması, uzmanların önemli bir bölümünün

uyarlamaları genel olarak başarılı bulduğunu ancak bazı yönlerden geliştirilebileceğini düşündüğünü göstermektedir. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" değerlendirmelerinin toplam oranının %53,8 olması, uyarlamaların müzikal kimliği büyük ölçüde koruduğuna işaret etmektedir.

Bu sonuçlar, Trakya türkülerinin karakteristik melodik yapılarının, ritmik özelliklerinin ve genel müzikal ifadelerinin viyola uyarlamalarına aktarılabildiğini göstermektedir. Özellikle yöresel ezgi yapılarının korunması, öğrencilerin yalnızca teknik beceriler kazanmasına değil, aynı zamanda geleneksel müzik kültürünü tanımasına da katkı sağlamaktadır. Bu yönüyle uyarlamalar, eğitimsel işlevlerinin yanında kültürel aktarım açısından da önem taşımaktadır.

Tablo 31
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Melodik Olarak Uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	1	7.7
Kısmen	1	7.7
Büyük Ölçüde	9	69.2
Tamamen	2	15.4
Toplam	13	100

Tablo 31'e göre; uzmanların melodinin viyolaya aktarılmasına ilişkin görüşlerinin oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, uyarlamalarda melodik yapının korunmasına özen gösterildiğini ve aktarımın genel olarak başarılı bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %7,7'si melodi aktarımını "kısmen uygun", %69,2'si "uygun" ve %15,4'ü "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük çoğunluğunun ezgilerin viyolanın teknik ve tınısal özellikleri dikkate alınarak başarılı bir şekilde düzenlendiği görüşünde olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" değerlendirmelerinin toplam oranının %84,6'ya ulaşması, uzmanlar arasında yüksek düzeyde bir görüş birliğinin bulunduğunu göstermektedir.

Tablo 32
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Ritim/Usûl Uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	1	7.7
Büyük Ölçüde	5	38.5
Tamamen	7	53.8
Toplam	13	100

Tablo 32 incelendiğinde; uzmanların ritim ve usûl yapısının uygunluğuna ilişkin değerlendirmelerinin oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, uyarlamalarda türkülerin ritmik özelliklerinin başarıyla korunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %7,7'si ritim ve usûl yapısını "kısmen uygun", %38,5'i "uygun" ve %53,8'i "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "tamamen uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük çoğunluğunun uyarlamalarda özgün ritmik karakterin korunabildiği konusunda ortak bir görüşe sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" değerlendirmelerinin toplam oranının %92,3'e ulaşması, bu boyutun araştırmada en yüksek kabul gören alanlardan biri olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar, Trakya türkülerine özgü ritmik yapıların ve usûl özelliklerinin viyola uyarlamalarına aktarılırken büyük ölçüde korunduğunu göstermektedir. Türk halk müziğinde ritim ve usûl unsurları eserlerin karakterini belirleyen temel öğeler arasında yer aldığından, bu özelliklerin korunmuş olması uyarlamaların müzikal özgünlüğü açısından önemli bir kazanım olarak değerlendirilebilir. Aynı zamanda öğrencilerin geleneksel Türk halk müziğinin ritmik yapısını tanımalarına ve uygulamalarına katkı sağlayacak nitelikte bir eğitim materyali oluşturulduğunu göstermektedir.

Tablo 33
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin İfade Becerilerini Geliştirme Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	1	7.7
Kısmen	7	53.8
Büyük Ölçüde	4	30.8
Tamamen	1	7.7
Toplam	13	100

Tablo 33'e göre; uzmanların uyarlamaların ifade becerilerini geliştirme durumuna ilişkin değerlendirmelerinin genel olarak olumlu olmakla birlikte diğer müzikal boyutlara göre daha temkinli olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, eserlerin müzikal ifade gelişimine katkı sağlayabilecek özellikler taşıdığını göstermektedir.

Uzmanların %53,8'i uyarlamaların ifade becerilerini geliştirmesini "kısmen uygun", %30,8'i "uygun" ve %7,7'si "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "kısmen uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların eserlerin müzikal ifade gelişimine katkı sağladığını kabul etmekle birlikte bu açıdan geliştirilmeye açık yönler bulunduğunu düşündüklerini göstermektedir.

Bu bulgu, uyarlamaların öğrencilerin müzikal anlatım, yorumlama ve duygu aktarımı becerilerini belirli ölçüde desteklediğini ortaya koymaktadır. Eserlerin Türk halk müziği repertuvarından seçilmiş olması, öğrencilerin müzikal karakteri tanıma ve yorumlama becerilerinin gelişmesine katkı sağlayabilecek önemli bir avantaj sunmaktadır. Bununla birlikte ifade becerilerinin geliştirilmesi yalnızca melodik ve ritmik yapıyla değil; nüanslar, artikülasyonlar, yay çeşitliliği, dinamik işaretler ve müzikal cümleleme gibi unsurlarla da yakından ilişkilidir.

Tablo 34

Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Estetik Değer Taşıma Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	1	7.7
Kısmen	5	38.5
Büyük Ölçüde	6	46.1
Tamamen	1	7.7
Toplam	13	100

Tablo 34 incelendiğinde; uzmanların uyarlamaların estetik değer taşımasına ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, hazırlanan uyarlamaların sanatsal ve müzikal açıdan kabul edilebilir nitelikte bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %38,5'i uyarlamaların estetik değerini "kısmen uygun", %46,1'i "uygun" ve %7,7'si "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük çoğunluğunun eserlerin estetik açıdan yeterli bir düzeyde olduğunu düşündüklerini ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" görüşlerinin toplam oranının %53,8 olması, uyarlamaların sanatsal nitelik bakımından olumlu değerlendirildiğini göstermektedir.

Bu sonuçlar, Trakya türkülerinin viyolaya aktarımı sırasında melodik yapı, ritmik bütünlük ve genel müzikal karakterin korunmasının estetik algıyı olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Eserlerin hem geleneksel halk müziği özelliklerini taşıması hem de viyola repertuvarına uygun biçimde düzenlenmiş olması, öğrencilerin sanatsal duyarlılıklarının geliştirilmesine katkı sağlayabilecek bir özellik olarak değerlendirilebilir. Böylece uyarlamalar yalnızca teknik çalışmalar için değil, aynı zamanda müzikal beğeni ve estetik farkındalık kazandırma amacıyla da kullanılabilecek nitelik taşımaktadır.

4.3.4. Genel Değerlendirme Soruları

Tablo 35
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Genel Olarak Uygunluk Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	4	30.8
Büyük Ölçüde	7	53.8
Tamamen	2	15.4
Toplam	13	100

Tablo 35 değerlendirildiğinde; uzmanların uyarlamaların genel uygunluğuna ilişkin görüşlerinin olumlu yönde yoğunlaştığı görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, hazırlanan uyarlamaların genel anlamda kabul gördüğünü ve viyola öğretiminde kullanılabilecek nitelikte bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %30,8'i uyarlamaları "kısmen uygun", %53,8'i "uygun" ve %15,4'ü "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük çoğunluğunun çalışma kapsamında hazırlanan düzenlemeleri genel olarak başarılı bulduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" görüşlerinin toplam oranının %69,2'ye ulaşması, uyarlamaların teknik, eğitsel ve müzikal açıdan yeterli bulunduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar, araştırma kapsamında gerçekleştirilen uyarlamaların viyola eğitiminin temel amaçlarıyla uyumlu olduğunu ve eğitim ortamlarında kullanılabilecek nitelikte bir repertuvar oluşturduğunu göstermektedir. Uyarlamaların çalgının ses alanına uygunluğu, melodik yapının korunması, ritim ve usûl özelliklerinin başarılı biçimde aktarılması ve eğitsel kullanım açısından olumlu değerlendirilmesi, genel uygunluk puanlarının yüksek çıkmasında etkili olmuş görünmektedir.

Tablo 36
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Repertuvara Katkı Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	5	38.5
Büyük Ölçüde	6	46.1
Tamamen	2	15.4
Toplam	13	100

Tablo 36 incelendiğinde; uzmanların uyarlamaların viyola repertuvarına katkı sağlama durumuna ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, hazırlanan uyarlamaların alan yazına ve eğitim repertuvarına katkı sunabilecek nitelikte bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %38,5'i uyarlamaların repertuvara katkısını "kısmen uygun", %46,1'i "uygun" ve %15,4'ü ise "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük çoğunluğunun çalışmanın viyola eğitiminde kullanılabilecek yeni eserler kazandırdığı görüşünde olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" görüşlerinin toplam oranının %61,5'e ulaşması, uyarlamaların repertuvar geliştirme açısından önemli bir potansiyel taşıdığını göstermektedir.

Bu sonuçlar, Türk halk müziği repertuvarında yer alan Trakya türkülerinin viyola eğitimine kazandırılmasının alan açısından önemli bir boşluğu doldurabileceğine işaret etmektedir. Özellikle viyola eğitiminde yerli ve kültürel içerikli eğitim materyallerinin sınırlı olması göz önünde bulundurulduğunda, bu tür uyarlamaların repertuvar çeşitliliğini artırma açısından önemli katkılar sunduğu söylenebilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin hem teknik gelişimlerini destekleyen hem de kültürel müzik mirasını tanımalarına olanak sağlayan eserlerle karşılaşmaları eğitimsel açıdan da önemli bir kazanım oluşturmaktadır.

Tablo 37
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Tekniksel Yaklaşım Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	1	7.7
Kısmen	4	30.8
Büyük Ölçüde	6	46.1
Tamamen	2	15.4
Toplam	13	100

Tablo 37 incelendiğinde; uzmanların araştırmada benimsenen uyarlama yaklaşımının yerindeliğine ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, çalışmada izlenen yöntem ve uyarlama anlayışının uzmanlar tarafından kabul edilebilir bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %30,8'i yaklaşımı "kısmen uygun", %46,1'i "uygun" ve %15,4'ü "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük bölümünün Trakya türkülerinin viyola öğretimine uyarlanması fikrini ve bu doğrultuda izlenen yöntemi yerinde bulduklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" görüşlerinin toplam oranının %61,5 olması, yaklaşımın genel anlamda olumlu karşılandığını göstermektedir.

Bu sonuçlar, Türk halk müziği repertuvarında yer alan yöresel eserlerin çalgı eğitimine kazandırılmasının eğitimsel ve kültürel açıdan değerli bulunduğunu göstermektedir. Özellikle viyola eğitimi alanında yerli repertuvarın sınırlı olması dikkate alındığında, Trakya türkülerinin eğitim amaçlı uyarlanması hem repertuvar çeşitliliği hem de kültürel aktarım açısından önemli bir girişim olarak değerlendirilebilir. Uzmanların olumlu görüşleri, araştırmanın temel çıkış noktasının ve uygulanan uyarlama anlayışının alanın ihtiyaçlarıyla örtüştüğünü göstermektedir.

Tablo 38
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Kültürel Farkındalığı Sağlama Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	4	30.8
Büyük Ölçüde	7	53.8
Tamamen	2	15.4
Toplam	13	100

Tablo 38'e göre; uzmanların uyarlamaların kültürel farkındalık sağlama durumuna ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, Trakya yöresine ait türkülerden oluşturulan uyarlamaların kültürel aktarım açısından değerli bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %30,8'i uyarlamaların kültürel farkındalık oluşturmasını "kısmen uygun", %53,8'i "uygun" ve %15,4'ü ise "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. En yüksek oranın "uygun" seçeneğinde toplanması, uzmanların büyük çoğunluğunun bu eserlerin öğrencilerin kültürel bilinç ve müziksel kimlik gelişimine katkı sağlayabileceği görüşünde olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca "uygun" ve "tamamen uygun" değerlendirmelerinin toplam oranının %69,2'ye ulaşması, kültürel farkındalık boyutunun araştırmanın güçlü yönlerinden biri olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar, Trakya türkülerinin viyola eğitiminde kullanılmasının öğrencilerin yalnızca teknik ve müzikal becerilerini geliştirmekle kalmayıp aynı zamanda yerel ve ulusal müzik kültürünü tanımalarına da katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Türk halk müziği repertuvarından seçilen eserlerin eğitim sürecine dâhil edilmesi, öğrencilerin kültürel mirasa yönelik farkındalık kazanmalarına ve geleneksel müzik değerlerini tanımalarına olanak sunmaktadır. Bu yönüyle uyarlamalar, müzik eğitiminin kültürel boyutunu destekleyen önemli bir öğretim materyali niteliği taşımaktadır.

Tablo 39
Uzman Görüşlerine Göre Uyarlanan Türkülerin Alana Katkı Sunma Durumu

Görüş Düzeyi	f	%
Hiç	0	0.0
Çok Az	0	0.0
Kısmen	5	38.5
Büyük Ölçüde	4	30.8
Tamamen	4	30.8
Toplam	13	100

Tablo 39 incelendiğinde; uzmanların uyarlamaların alana katkı sunma durumuna ilişkin görüşlerinin oldukça olumlu olduğu görülmektedir. Katılımcıların hiçbirinin bu maddeyi "uygun değil" veya "az uygun" düzeyinde değerlendirmemesi, gerçekleştirilen uyarlamaların viyola eğitimi ve müzik eğitimi alanı açısından değerli bulunduğunu göstermektedir.

Uzmanların %38,5'i uyarlamaların alana katkısını "kısmen uygun", %30,8'i "uygun" ve %30,8'i "tamamen uygun" olarak değerlendirmiştir. Özellikle "uygun" ve "tamamen uygun" değerlendirmelerinin toplam oranının %61,6'ya ulaşması, uzmanların büyük çoğunluğunun araştırmanın alan yazına ve uygulamaya katkı sağlayacağı görüşünde olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca "tamamen uygun" oranının yüksek olması, bazı uzmanların çalışmayı alan açısından oldukça değerli ve özgün bir katkı olarak değerlendirdiklerini göstermektedir.

Bu sonuçlar, Trakya türkülerinin viyola öğretimine uyarlanmasının hem eğitim materyali çeşitliliğini artırma hem de Türk halk müziği repertuvarını çalgı eğitimine kazandırma açısından önemli bir girişim olarak görüldüğünü göstermektedir. Özellikle viyola eğitimi alanında yerli repertuvara dayalı kaynakların sınırlı olması dikkate alındığında, bu tür çalışmaların alanın gelişimine doğrudan katkı sağladığı söylenebilir. Ayrıca öğrencilerin kültürel içerikli eserlerle çalışabilmelerine olanak tanıması bakımından da çalışmanın önemli bir eğitimsel işlev üstlendiği değerlendirilebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda elde edilen bulgulara dayalı sonuçlara ve bu sonuçlar çerçevesinde geliştirilen önerilere yer verilmiştir. Araştırmada Trakya yöresine ait seçilmiş türkülerin viyola öğretimine uyarlanması süreci; form analizi, teknik-pedagojik uyarlama ve uzman görüşleri olmak üzere üç temel boyutta değerlendirilmiştir.

5.1. Seçilen Türkülerin Form Analizlerine İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda, viyola öğretimine uyarlanmak üzere seçilen Trakya türkülerinin form yapıları incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, incelenen türkülerin büyük bölümünün yalın, anlaşılır ve öğretim sürecinde kullanılmaya elverişli form özellikleri taşıdığı belirlenmiştir. Türkülerin genel olarak kısa ezgisel cümlelerden oluştuğu; bu cümlelerin tekrar, varyasyon, genişletme ve sonuçlandırma yoluyla yapılandırıldığı görülmüştür.

Form analizleri, seçilen türkülerin çoğunlukla tek bölümlü ve iki bölümlü şarkı formu özellikleri gösterdiğini ortaya koymuştur. Bazı eserlerde ana ezgisel malzemenin küçük değişikliklerle tekrarlandığı, bazı eserlerde ise karşıt ezgisel cümlelerin eklenmesiyle formun genişletildiği belirlenmiştir. Bu durum, Trakya türkülerinin hem halk müziğinin sözlü aktarım geleneğine uygun yalın biçimsel yapısını koruduğunu hem de çalgı öğretiminde kullanılabilecek düzenli bir müzikal organizasyon sunduğunu göstermektedir.

Elde edilen sonuçlara göre, seçilen türküler form bakımından viyola öğretimine uyarlanabilir niteliktedir. Cümle yapılarının kısa ve belirgin olması, öğrencilerin müzikal cümleleme, nefes alma noktaları, yay planlaması ve biçimsel bütünlük algısı geliştirmeleri açısından işlevsel bir zemin oluşturmaktadır. Ayrıca türkülerin tekrar ve varyasyon temelli yapıları, öğrencilerin aynı müzikal malzemeyi farklı teknik ve ifade olanaklarıyla yeniden seslendirmelerine olanak tanımaktadır.

Bu doğrultuda, Trakya türkülerinin form yapılarının viyola öğretiminde yalnızca repertuvar materyali olarak değil, aynı zamanda müzikal biçim, cümleleme ve ifade çalışmaları için de kullanılabilecek pedagojik bir kaynak niteliği taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Seçilen Türkülere İlişkin Viyolada Temel Yay Teknikleri ve Pozisyon Uyarlamalarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi doğrultusunda, seçilen Trakya türkülerinin viyola öğretimine uygun biçimde teknik ve müzikal açıdan uyarlanma durumu değerlendirilmiştir. Bu kapsamda eserlerin ses alanı, pozisyon kullanımı, parmak numaraları, yay teknikleri, ritmik yapı, makamsal özellikler, tampere ses sistemine aktarım ve müzikal ifade unsurları dikkate alınmıştır.

Elde edilen bulgular, seçilen türkülerin viyolanın ses alanına genel olarak uygun olduğunu göstermektedir. Türkülerin melodik yapılarının viyolanın orta ve pes register özellikleriyle uyumlu olduğu, bu yönüyle çalgının tınısal karakterini destekleyen bir yapı sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uyarlamalarda karar sesleri, ses genişliği ve melodik hareket dikkate alınarak viyolanın doğal ses alanına uygun düzenlemeler yapılmıştır.

Pozisyon kullanımı açısından bakıldığında, eserlerin büyük ölçüde temel ve orta düzey pozisyon geçişlerine uygun olduğu görülmüştür. Uyarlamalarda öğrencilerin teknik gelişim düzeyleri göz önünde bulundurularak gereksiz pozisyon değişimlerinden kaçınılmış, ancak viyola öğretiminde pozisyon bilincini geliştirecek geçişlere yer verilmiştir. Bu durum, seçilen türkülerin öğrencilerin sol el tekniği, entonasyon kontrolü ve pozisyon farkındalığı açısından kullanılabilir olduğunu göstermektedir.

Yay teknikleri bakımından yapılan uyarlamalarda, türkülerin ritmik ve ezgisel yapısına uygun yay kullanımları tercih edilmiştir. Özellikle détaché ve legato gibi temel yay tekniklerinin kullanılabilir olduğu; bununla birlikte bazı eserlerde daha çeşitli yay tekniklerine yer verilerek teknik zenginliğin artırılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, Trakya türkülerinin temel yay davranışlarının kazandırılması açısından işlevsel olduğunu, ancak ileri düzey teknik çalışmalar için farklı yay teknikleriyle desteklenmesinin yararlı olabileceğini göstermektedir.

Müzikal öğeler açısından değerlendirildiğinde, uyarlamalarda türkülerin özgün ezgisel karakterinin korunmasına dikkat edilmiştir. Makamsal yapıların tampere ses sistemine aktarımında melodik bütünlüğün bozulmamasına özen gösterilmiş; ritim ve usûl özellikleri viyola icrasına uygun biçimde düzenlenmiştir. Trakya türkülerinde görülen hareketli ritmik yapı, aksak tartımlar ve yöresel karakter, öğrencilerin ritmik duyarlılık, müzikal ifade ve yöresel tavır algısı geliştirmeleri açısından önemli bir öğretimsel katkı sunmaktadır.

Bu sonuçlar doğrultusunda, seçilen Trakya türkülerinin viyola öğretimine teknik, pedagojik ve müzikal açıdan uyarlanabilir nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uyarlamalar; ses alanı, pozisyon kullanımı, yay tekniği, ritmik yapı ve müzikal ifade bakımından viyola öğretiminde kullanılabilecek işlevsel materyaller olarak değerlendirilebilir.

5.3. Viyolaya Uyarlanan Türkülerin Son Hâline İlişkin Uzman Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda, viyola öğretimine uyarlanan Trakya türkülerinin son hâlleri uzman görüşleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. Uzman değerlendirmeleri; teknik uygunluk, eğitsel işlevsellik, müzikal yeterlik ve genel uygunluk boyutları üzerinden ele alınmıştır.

Uzman görüşleri genel olarak değerlendirildiğinde, uyarlanan türkülerin viyola öğretiminde kullanılabilir nitelikte bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uzmanların büyük çoğunluğu, uyarlamaların viyolanın ses alanına uygun olduğunu, melodik yapının büyük ölçüde korunduğunu, ritmik ve usûl özelliklerinin çalgıya aktarılabildiğini ve eserlerin öğretim sürecinde kullanılabilecek pedagojik nitelik taşıdığını belirtmiştir.

Teknik boyuta ilişkin bulgular, uyarlamaların genel olarak viyola tekniğiyle uyumlu olduğunu göstermektedir. Ses alanı, parmak numarası ve pozisyon kullanımı bakımından olumlu değerlendirmeler öne çıkmıştır. Bununla birlikte yay teknikleri konusunda uzmanların daha temkinli değerlendirmelerde bulunduğu görülmüştür. Bu sonuç, uyarlamaların temel yay teknikleri açısından uygun olduğunu, ancak daha zengin teknik kazanımlar elde edilebilmesi için yay çeşitliliğinin artırılabileceğini göstermektedir.

Eğitsel boyuta ilişkin uzman görüşleri, uyarlamaların viyola öğretiminde öğrenci düzeyine uygun olarak kullanılabileceğini ortaya koymaktadır. Eserlerin teknik beceri kazandırma, repertuvar çeşitliliği sağlama ve yerel müzik kültürünü öğretim sürecine dâhil etme bakımından işlevsel olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca türkülerin öğrencilerin kültürel farkındalıklarını destekleyebileceği ve yerli repertuvara ilgilerini artırabileceği düşünülmektedir.

Müzikal boyuta ilişkin değerlendirmeler, uyarlamaların estetik ve sanatsal açıdan genel olarak olumlu bulunduğunu göstermektedir. Melodik yapının korunması, ritmik bütünlüğün sağlanması ve Trakya yöresine özgü karakterin aktarılmaya çalışılması, uzmanlar tarafından olumlu karşılanmıştır. Bu durum, uyarlamaların yalnızca teknik çalışma materyali değil, aynı zamanda müzikal ifade ve yorumlama becerilerini geliştirebilecek eserler olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Araştırmada uzman değerlendirme formuna ilişkin elde edilen güvenirlik bulguları da sonuçları desteklemektedir. Cronbach Alfa katsayısının yüksek bulunması, değerlendirme formunun iç tutarlılığının güçlü olduğunu göstermektedir. Kendall's W sonucunda uzmanlar arasında mutlak düzeyde yüksek bir görüş birliği saptanmamakla birlikte, değerlendirmeler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir çelişki bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu durum, uzman görüşlerinin yorumlanabilir ve bilimsel açıdan kullanılabilir nitelikte olduğunu göstermektedir.

Genel olarak, uzman görüşleri Trakya türkülerinin viyola öğretimine uyarlanmasının teknik, pedagojik ve müzikal açıdan olumlu sonuçlar verdiğini ortaya koymaktadır. Uyarlanan eserlerin viyola repertuvarına katkı sağlayabilecek, yerel müzik kültürünü çalgı eğitimiyle bütünleştirebilecek ve öğrencilerin teknik-müzikal gelişimini destekleyebilecek materyaller olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.4. Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Trakya türkülerinden oluşturulan viyola uyarlamaları, müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülen bireysel çalgı/viyola derslerinde yardımcı repertuvar olarak kullanılabilir.
- Viyola öğretiminde Batı müziği repertuvarının yanında Türk halk müziği temelli eserlere daha fazla yer verilerek öğrencilerin hem teknik gelişimleri hem de kültürel farkındalıkları desteklenebilir.
- Bu araştırmada uyarlanan türkülerin öğretim sürecindeki etkililiği, ilerleyen çalışmalarda öğrenci performansları üzerinden deneysel ya da karma yöntemli araştırmalarla incelenebilir.
- Uyarlanan eserlerde özellikle yay teknikleri bakımından çeşitlilik artırılabilir. Détaché ve legato gibi temel tekniklerin yanında martelé, staccato, spiccato ve aksanlı yay kullanımlarına yönelik yeni düzenlemeler yapılabilir.
- Trakya türkülerinin ritmik yapıları dikkate alınarak aksak ölçüler ve yöresel ritim kalıplarına yönelik özel etütler hazırlanabilir. Bu etütler, öğrencilerin ritmik duyarlılık, yay kontrolü ve müzikal zaman algılarını geliştirmeye yönelik kullanılabilir.
- Uyarlamalarda kullanılan pozisyon geçişleri farklı öğrenci düzeylerine göre yeniden düzenlenebilir. Başlangıç, orta ve ileri düzey viyola öğrencileri için kademeli repertuvar modelleri oluşturulabilir.
- Trakya türkülerinin yanı sıra Türkiye'nin farklı yörelerine ait halk müziği örnekleri de viyola öğretimine uyarlanarak daha geniş kapsamlı yerli viyola repertuvarı geliştirilebilir.
- Viyola eğitimi için hazırlanan halk müziği temelli uyarlamalar yalnızca nota materyali olarak değil; ses kaydı, eşlik kaydı, çalışma yönergesi, teknik açıklama ve öğretmen kılavuzu ile desteklenmelidir.

- Türk halk müziği eserlerinin tampere ses sistemine uyarlanması sürecinde, eserin makamsal karakterinin korunmasına özen gösterilmeli; mümkün olduğunda yöresel tavrı açıklayan öğretim notlarına yer verilmelidir.
- Uzman görüşlerine dayalı değerlendirme formları, ilerleyen çalışmalarda daha geniş uzman gruplarıyla uygulanabilir. Böylece geliştirilen uyarlamaların geçerlik ve güvenirlik düzeyi daha kapsamlı biçimde sınanabilir.
- Bu çalışma kapsamında elde edilen bulgular doğrultusunda, viyola öğretimine yönelik "Trakya Türküleri Albümü" ya da "Viyola İçin Trakya Türküleri Eğitim Dağarcığı" başlıklı sistematik bir öğretim materyali hazırlanabilir.
- Geleneksel repertuvarın çalgı eğitiminde kullanılması, yalnızca teknik gelişim açısından değil, kültürel aktarım ve müzikal kimlik gelişimi açısından da değerlendirilmeli; öğretim programlarında bu tür içeriklere daha görünür biçimde yer verilmelidir.

KAYNAKLAR

Akbel, B. A. (2018). Öğretim elemanlarının viyolonsel eğitiminde Türk müziğinin kullanılma durumuna ve öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, *6*(2), 84–107.

Akbudak, H. (2017). *Malatya türkülerinin keman eğitiminde kullanılması üzerine bir çalışma*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,Ankara.

Akbudak, H., & Akpınar, M. (2021). Keman eğitiminde konumda kalarak ve konum geçişli çalma becerisinin öğretilmesinde Türk müziği kaynaklı ezgilerin kullanılabilirlik durumunun incelenmesi. *The Journal of Social Sciences,* 50, 323–338. https://doi.org/10.29228/sobider.49080

Akbudak, H., & Akpınar, M. (2025). Keman eğitiminde konum geçişlerine yönelik Türk müziği ezgilerinin kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşleri. *Eurasian Journal of Music and Dance*, 27, 469–481.

Akpınar, M. (2012). Kemanda spiccato yay tekniğinin öğretilmesinde Türk halk ezgilerinin kullanılması. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *32(*2), 479–488.

Akpınar, M. (2014). Kemanda martele yay tekniğinin öğretilmesinde Türk halk ezgilerinin kullanılması. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, *6*(3), 1–15.

Akpınar, M. (2016). Kemanda tiril tekniğinin öğretilmesinde Türk halk ezgilerinin kullanılması. *The Journal of Academic Social Science*, *4*(37), 1–12.

Aksu, T. (2022). *Yozgat türkülerinin viyola eğitiminde kullanılması.*Yüksek lisans tezi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Akyürek, R. (2002). *Ege türküleri yoluyla başlangıç düzeyi keman tekniklerinin kazandırılması ve keman eğitiminde kullanılabilirliği*. Yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Albuz, A. (2001). *Viyola öğretiminde geleneksel Türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımları*. Doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Albuz, A. (2020). Türk müziğinde çokseslilik yaklaşımlarına genel bir bakış. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi, 6* (Özel Sayı), 374–398.

Aykent, C. (2020). Doğu Trakya Bölgesi halk müziğinde ritim kalıplarına dair bir inceleme. *Erdem*, *79*, 41–62. https://doi.org/10.32704/erdem.838421

Bahar, B. K. (2018). *Viyola kitabı.* Gece Kitaplığı.

Başdan, F. (2008). *Keman eğitimi ve viyola eğitimi arasındaki benzerlikler ve farklılıkların karşılaştırmalı araştırması*. Yüksek lisans tezi. Trakya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ.

Bulut, D., & Kılınç, R. (2014). Güzel sanatlar lisesi viyola öğretim programındaki Türk müziği konularına yönelik öğretmen görüşleri. *Turkish Studies, 9* (2), 1–20.

Bulut, F. (2011). Piyano eğitiminde Türk halk müziği kaynaklı eserlerin seslendirilmesine yönelik çoklu analiz modeli. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 31* (1), 31–52.

Büyükköse, A., & Albuz, A. (2022). Eşlikli çalgı eğitiminde halk türkülerinin kullanılması ve performansa etkisine yönelik araştırmaların incelenmesi. *Türk Müziği Dergisi*, 101–109.

Campbell, P. S. (2004). *Teaching music globally*. Oxford University Press.

Çelebi, O. (2023). *Anadolu türkülerinin iki keman için düzenlenmesi ve keman teknikleri açısından analizi.* Yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Dalton, D. (1988). Playing the viola: Conversations with William Primrose. Oxford University Press.

Demirbatır, R. E. (2001). Yaylı çalgılar yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tez bibliyografyası. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14*(1), 143–150.

Demirci, B. (2013). Viyolonsel eğitiminde geleneksel Türk müziğine yönelik bir model. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28*, 117–129.

Dönmez, E. C. (2022). Yaylı çalgılar üzerine yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of History School, 15* (61), 3645–3667. https://doi.org/10.29228/Joh.62491

Elliott, D. J. (1995). Music matters: A new philosophy of music education. Oxford University Press.

Eroğlu, E. (2019). *Akşehir ve yöresi türkülerinin keman eğitiminde kullanılmasına ilişkin çalışma*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Eyüpoğlu, S. (2019). *Bolu yöresi türkülerinin güzel sanatlar liseleri keman eğitimi dersinde kullanılabilirliği.* Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Fidan, C. (2014). Keman eğitiminde Van türkülerini çalma ve yorumlama yöntemleri. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Gülüm, O., & Albuz, A. (2019). Keman eğitiminde Türk halk müziği eserlerinin kullanımına yönelik öğretim elemanı görüşleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 42, 1–11.

İmik, Ü., & Haşhaş, S. (2020). Müzik nedir, hayatımızın neresindedir? *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi, 6*(2), 196–202.

Karakaş, B. (2019*). Amasya türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliğine ilişkin bir çalışma.* Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kayaarslan, B., & Kumtepe, M. A. (2020). Türkiye'de halk ezgilerinin viyolonsele aktarılmasına ilişkin yapılmış lisansüstü tezler. *Online Journal of Music Sciences, 5*(2), 185–211.

Kayaarslan, B., & Kumtepe, M. A. (2021). Allı Turnam türküsünün viyolonsel ile çalımına yönelik eğitim materyallerinin hazırlanması. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, 12*(46), 1174–1191. https://doi.org/10.35826/ijoess.3024

Kervancıoğlu, M. H. (2013). *Erzurum türkülerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliği.* Yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Keskin, D. (2019). *Suzuki metodu paralelinde geleneksel Türk halk ezgilerinin başlangıç düzeyi keman eğitimine uyarlanabilirliği*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Mutlu Yıldız, Y. (2023). Öğretim materyali olarak Isparta türkülerinin keman eğitiminde kullanılmasına yönelik bir durum çalışması. International *Journal of Social Humanities Sciences Research (JSHSR)*. https://doi.org/10.26450/jshsr.3475

Nacakçı, Z. (2004). Türk halk müziği eserlerinin viyola eğitiminde kullanılabilirliği üzerine bir araştırma. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24* (2), 157–171.

Önder, O. (2012). *Zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliği ve viyolonsel eğitimine uyarlanması*. Yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Önder, O., & Demirbatır, E. (2014). Zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliğine ilişkin görüşlerin değerlendirilmesi. *Art-e Sanat Dergisi, 7*(13), 101–113.

Öz, B. (2023). *Keman eğitiminde Ordu türkülerinin kullanılabilirliği ve yorumlama yöntemleri*. Yüksek lisans tezi. Ordu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.

Özbek, M. (1998). *Türk halk müziği el kitabı.* Atatürk Kültür Merkezi

.Özkan, İ. H. (1984). *Türk musikisi nazariyatı ve usulleri: Kudüm velveleleri.* Ötüken

Özkul, Ş. (2023). *Kayseri türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği üzerine bir çalışma*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Parasız, G., & Kervancıoğlu, M. H. (2017). The usability of Erzurum folk songs in viola education. *Journal of Education and Practice, 8* (8), 176–185.

Parpucu, H. (2016). *Akseki ve yöresi türkülerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği*. Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Parpucu, H. (2021). *Keman öğretiminde teke yöresi türkülerinin seslendirilmesine yönelik bir alıştırma modeli önerisi ve uygulamadaki görünümü*. Doktora tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Parpucu, H. (2022). Kemanda Türk müziği materyalleri kullanılarak hazırlanmış lisansüstü tezlerin analizi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi, 8* (16), 245–270.

Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi.* Müzik Ansiklopedisi

Sonsel, Ö. B. (2018). *Piyano eşlikli başlangıç viyola öğretiminin ritim duygusu gelişimi ve entonasyon hâkimiyeti açısından incelenmesi ve değerlendirilmesi*. Doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Söylemez, D., & Dalkıran, E. (2022). Halk müziği ezgilerinin keman eğitiminde kullanılabilirliği: Sistematik bir derleme çalışması. *The Journal of Academic Social Sciences, 128*(128), 341–360. https://doi.org/10.29228/ASOS.61168

Topaktaş, E. (2023). Çorum türkülerinin viyola eğitimine uyarlanması. Yüksek lisans tezi. Hitit Üniversitesi, Çorum.

Toptaş, B. (2022). Halk türkülerinin sistematik olarak piyano eğitiminde kullanılması. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi, 8*(1), 85–100. https://doi.org/10.22252/ijca.1097065

Trakya Kalkınma Ajansı. (2011). Trakya Bölgesi lojistik sektörü.

Türk, G. S., & Albuz, A. (2025). Türkiye'de piyano eğitiminde Türk müziği unsurlarının kullanımına ilişkin yapılan akademik çalışmalar (2015–2025): *Sistematik bir inceleme. Yönetim ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4, 250–263. https://www.jmedusci.com

Uçan, A. (2005). Müzik eğitimi: Temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum (3. bs.). Evrensel

Volk, T. M. (1998*). Music, education, and multiculturalism: Foundations and principles*. Oxford University Press.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. bs.). Seçkin

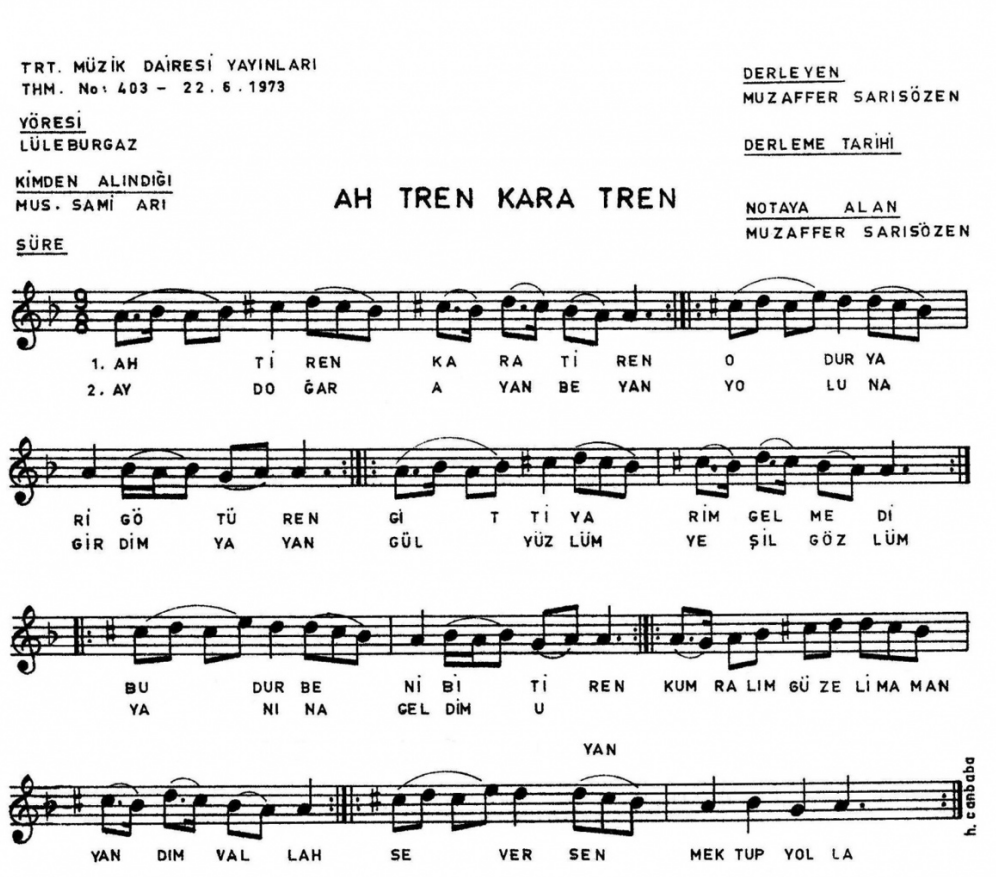
Yiğit, Ö. (2022). *Keman eğitiminde Rumeli türkülerinin kullanımı*. Yüksek lisans tezi. Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

Yin, R. K. (2018). Case study research and applications: Design and methods (6th ed.). SAGE Publications.

Yokuş, H., & Demirbatır, R. E. (2009). Pi*yano eğitiminde Türk halk müziği eserlerinin kullanımı.* Yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

EKLER

Ek 1. Seçilen Türkülerin Orijinal Hali

1

AH TREN KARA TREN
ODUR YARİ GÖTÜREN
GİTDİ YARİM GELMEDİ
BUDUR BENİ BİTİREN

BAĞLANTI

KUMRALIM GÜZELİM AMAN
YANDIM VALLAH
SEVERSEN MEKTUP YOLLA

2

AY DOĞAR AYAN BEYAN
YOLUNA BİRDİM YAYAN
GÜL YÜZLÜM YEŞİL GÖZLÜM
YANINA GELDİM UYAN

BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M. REPERTUAR SIRA No:1389
İNCELEME TARİHİ : 25_5 _1977

YÖRESİ
EDİRNE

KİMDEN ALINDIĞI

DERLEYEN
NEVZAT GÜYER

DERLEME TARİHİ
—

AMAN DAYLER

SÜRESİ :
♩ = 76

NOTAYA ALAN
NERİMAN TÜFEKCİ

— 1 —
AMAN DAYLER YOL VERİN A BEYLER BEN SILAMA VARAYIM
SILAM YEŞİL YAPRAK AÇMIŞ A BEN NASIL DAYANAYIM (Aman aman)
— 2 —
KÜP İÇİNDE UNUM VAR AMAN ALLAH' TAN UMUDUM VAR
O YAR BENİM ÖLURSA DEDELERE MUMUM VAR (Aman aman)
— 3 —
KÜP İÇİNDE BULGURUM A BEYİM KEMAN KAŞA VURGUNUM
BANA SABIRSIZ DİYORLAR BEN SABIRLI BİR KULUM (Aman aman)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 2666
İNCELEME TARİHİ : 21_2_1985

YÖRESİ
KIRKLARELİ

KİMDEN ALINDIĞI
FARUK YILMAZ

SÜRE :
♩. ♩♩ = 40

DERLEYEN
İST. RAD.THM. SB. MD

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKÇI

ARZUM DA DAĞLARDA GEZERSİN

ARZUM DAĞLARDA GEZERSİN
BAŞINA GÜLLERİ DİZERSİN
HEP GÜLLERDEN GÜZELSİN
HÂLA MI BEKÂR GEZERSİN
Bağlantı { ESTİRME ARZUM ESTİRME
DERİNDİR YARELERİM DEŞTİRME

- 2 -

KAMBERİM ÇEŞMEYE VARDIN MI ?
VARDIN DA ORDA DURDUN MU ?
ÇEŞMENİN TAŞI ÜSTÜNDE
KOL BİLEZİĞİMİ BULDUN MU ?
Bağlantı

- 3 -

YEL ESER KUM SAVRULUR
DÜNYA DA BAŞIMIZA ÇEVRİLİR
EĞİL DE ARZUM SARMIŞ EDELİM
YOL BURADAN AYRILIR.
Bağlantı.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No:517
İNCELEME TARİHİ: 22.11.1973

DERLEYEN
YÜCEL PAŞMAKCI

YÖRESİ
ŞARKÖY

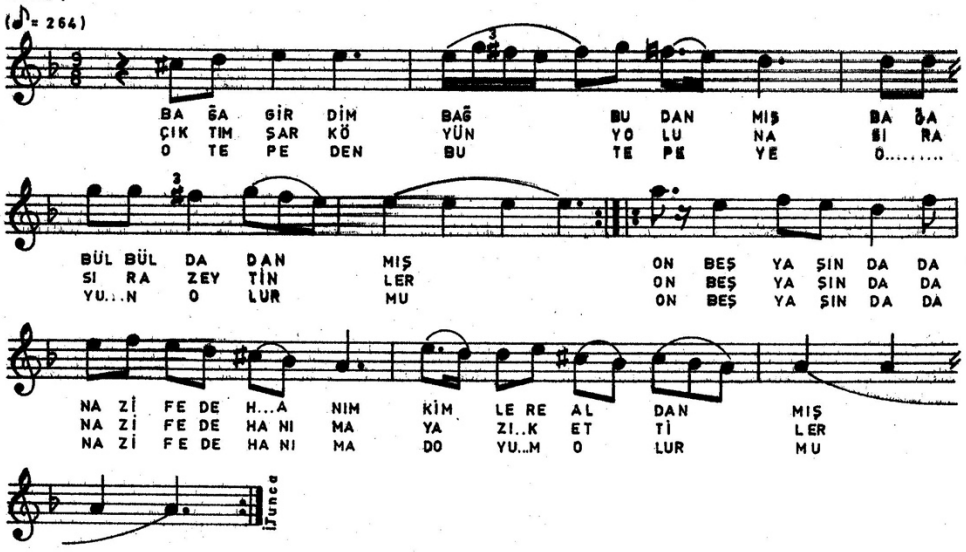
DERLEME TARİHİ
19. 5.1973

BAĞA GİRDİM

KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA KARAER

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKCI

SÜRE :

—1—
BAĞA GİRDİM BAĞ BUDANMIŞ, BAĞA BÜLBÜL DADANMIŞ
ONBEŞ YAŞINDA DA NAZİFE DE HANIM KİMLERE ALDANMIŞ
—2—
ÇIKTIM ŞARKÖY'ÜN YOLUNA, SIRA SIRA ZEYTİNLER
ONBEŞ YAŞINDA DA NAZİFE DE HANIMA YAZIK ETTİLER
—3—
O TEPEDEN BU TEPEYE OYUN OLUR MU
ONBEŞ YAŞINDA DA NAZİFE DE HANIMA DOYUM OLUR MU

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. No: 271 - 8.6.1973

YÖRESİ
TEKİRDAĞ

KİMDEN ALINDIĞI
HİKMET TUNCER

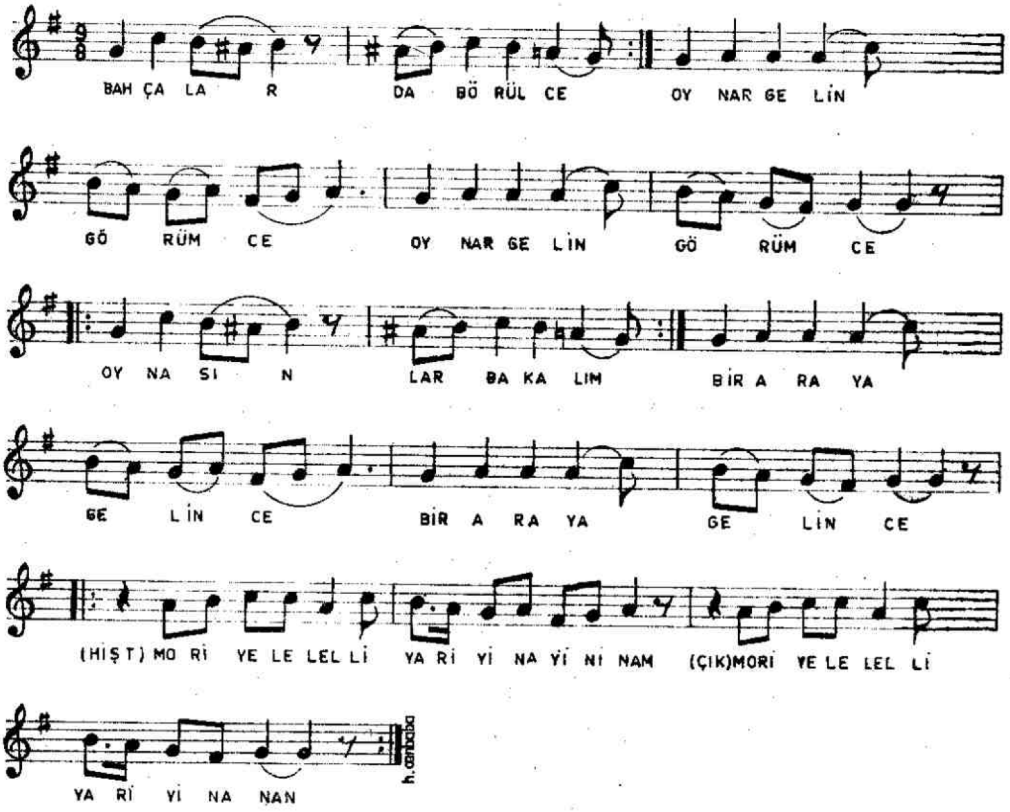
SÜRE

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

BAHÇALARDA BÖRÜLCE

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

1
BAHÇALARDA BÖRÜLCE
OYNAR GELİN GÖRÜMCE
OYNASINLAR BAKALIM
BİR ARAYA GELİNCE
BAĞLANTI

2
BAHÇALARDA EĞRELTİ
OYNAR AR İKİ ELTİ
İKİSİDE BİR BOYDA
BİLİNMİYOR KIYMETİ
BAĞLANTI

3
BAHÇALARDA KARATAŞ
OYNARLAR KARDAŞ KARDAŞ
İKİSİDE BİR BOYDA
BULUNMUYOR ARKADAŞ
BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 3105
İNCELEME TARİHİ :

YÖRESİ
RUMELİ

KİMDEN ALINDIĞI
FETHİYE İŞÇİLER

SÜRESİ :

DERLEYEN
HAVVA KARAKAŞ

DERLEME TARİHİ
12.2.1984

NOTAYA ALAN
HASAN KARAKAŞ

BEN BİR GÖÇMEN KIZI GÖRDÜM TUNA BOYUNDA

—1—

BEN BİR GÖÇMEN KIZI GÖRDÜM TUNA BOYUNDA
ELİNDE BİR BESLİ KUZU HEM KUCAĞINDA

Bağlantı
DOĞRU SÖYLE GÖÇMEN KIZI ANNEN VAR MIDIR
NE ANNEM VAR NE BABAM VAR KALMIŞIM ÖKSÜZ
SEN BİR ÖKSÜZ BEN BİR GARİP ALAYİM SENİ
ALAYIM DA GİZLİ YERDE SARAYIM SENİ

—2—

TELİGRAFIN TELLERİNDEN HABER VAR MIDIR
NE HABER VAR, NE MEKTUP VAR KALMIŞIM ÖKSÜZ
Bağlantı.

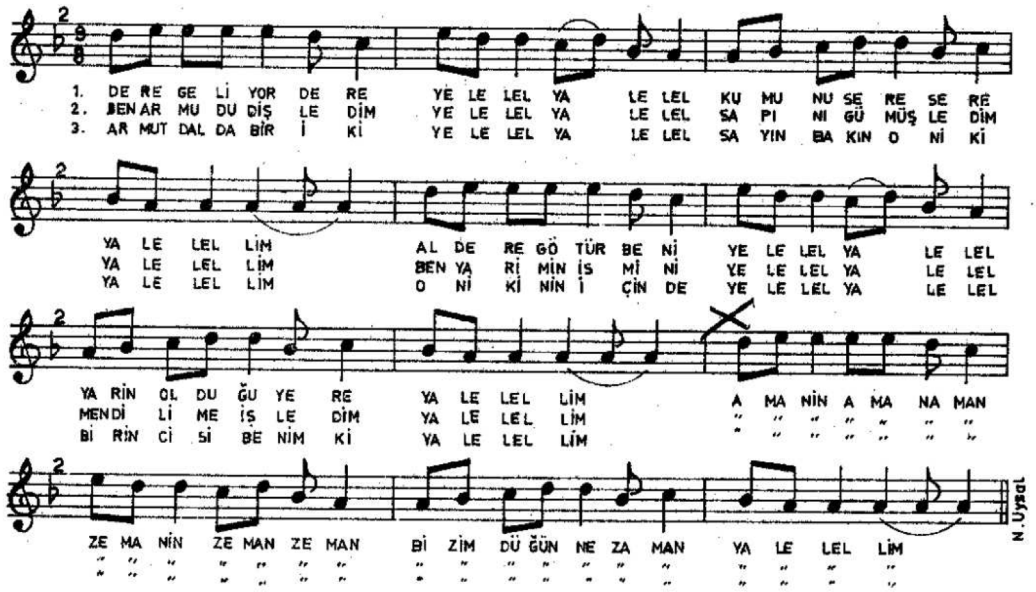
TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No. 534
İNCELEME TARİHİ : 22.11.1973
YÖRESİ
LÜLEBURGAZ
KİMDEN ALINDIĞI
TÜRKÂN EBCİOĞLU
SÜRE

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
6 . 7 . 1949

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

DERE GELİYOR DERE

— 1 —

DERE GELİYOR DERE YELELEL YALELEL
KUMUNU SERE SERE YALELELİM
AL DERE GÖTÜR BENİ YELELEL YALELEL
YARİN OLDUĞU YERE YALELELLİM
Bağlantı: AMANİN AMAN AMAN ZEMANİN ZEMAN ZEMAN
BİZİM DÜĞÜN NE ZEMAN YALELELLİM

— 2 —

BEN ARMUDU DİŞLEDİM YELELEL YALELEL
SAPINI GÜMÜŞLEDİM YALELELLİM
BEN YARİMİN İSMİNİ YELELEL YALELEL
MENDİLİME İŞLEDİM YALELELLİM
— Bağlantı —

— 3 —

ARMUT DALDA BİR İKİ YELELEL YALELEL
SAYIN BAKIN ON İKİ YALELELLİM
ON İKİNİN İÇİNDE YELELEL YALELEL
BİRİNCİSİ BENİMKİ YALELELLİM
— Bağlantı —

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1575
İNCELEME TARİHİ: 14 - 2 - 1978

DERLEYEN
ÜMİT KAFTANCIOĞLU

YÖRESİ
GELİBOLU-Evreşe

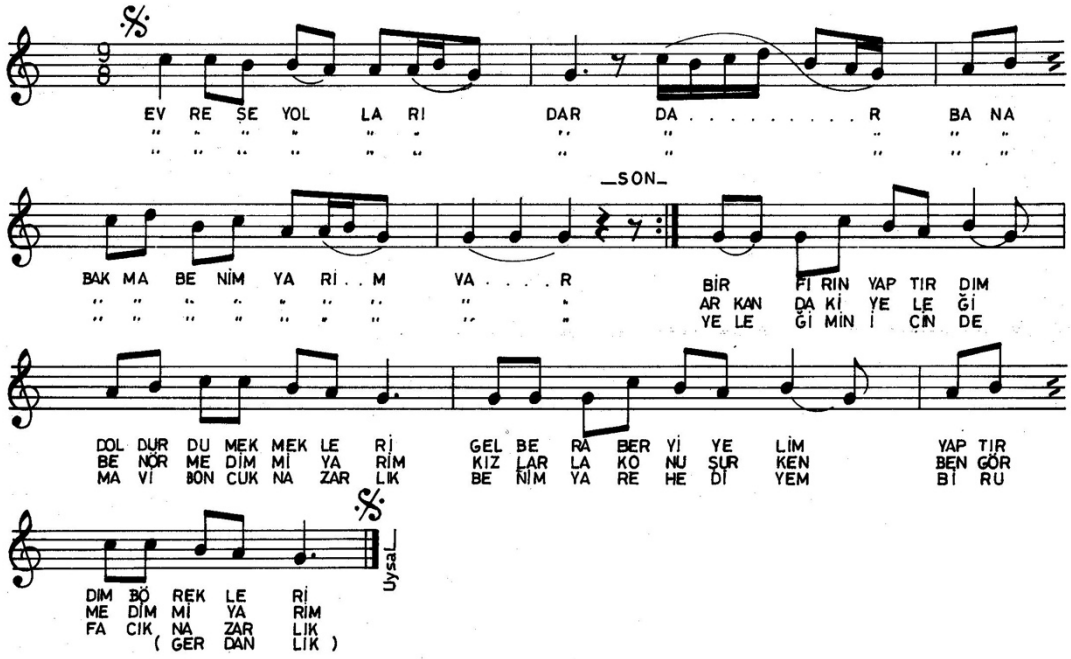
DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

EVREŞE YOLLARI

SÜRESİ :

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKCİ

Bağlantı_ EVREŞE YOLLARI DAR DAR
BANA BAKMA BENİM YARİM VAR

_ 1 _

BİR FIRIN YAPTIRDIM DOLDURDUM EKMEKLERİ
GEL BERABER YİYELİM YAPTIRDIM BÖREKLERİ
Bağlantı.

_ 2 _

ARKANDAKİ YELEĞİ BEN ÖRMEDİMMİ YARİM
KIZLARLA KONUŞURKEN BEN GÖRMEDİMMİ YARİM
Bağlantı.

_ 3 _

YELEĞİMİN İÇİNDE MAVİ BONCUK NAZARLIK
BENİM YARE HEDİYEM BİR UFACIK NAZARLIK (GERDANLIK)
Bağlantı..

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 754
İNCELEME TARİHİ 4.10.1974

YÖRESİ
TEKİRDAĞ

KİMDEN ALINDIĞI
SAADET KARACA

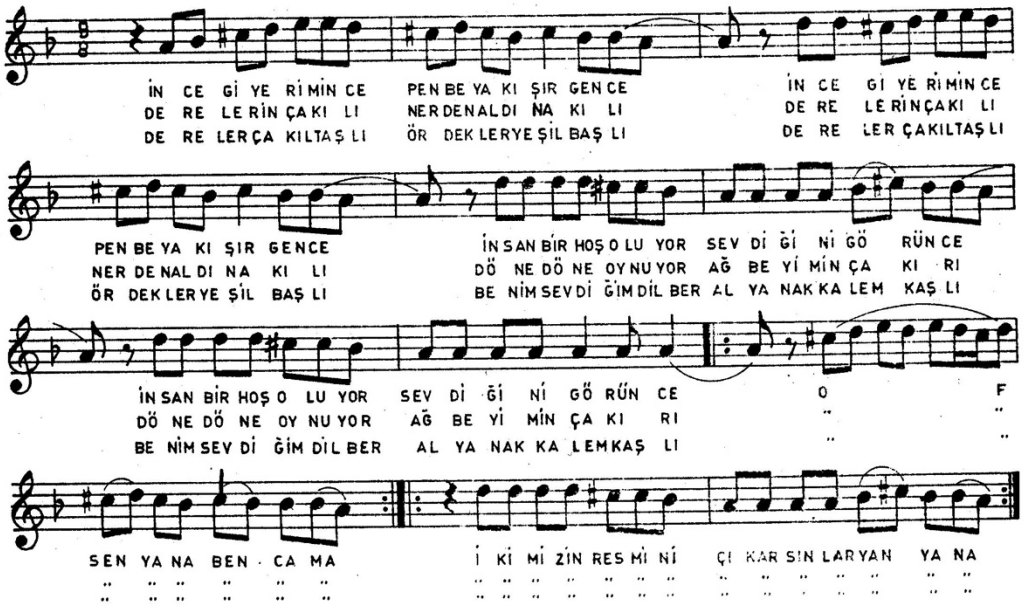
SÜRESİ

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
26.5.1948

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

İNCE GİYERİM İNCE

1
İNCE GİYERİM İNCE
PEMBE YAKIŞIR GENCE
İNSAN BİRHOŞ OLUYOR
SEVDİĞİNİ GÖRÜNCE

BAĞLANTI
OF SEN YANA BEN CAMA
İKİMİZİN RESMİNİ ÇIKARSINLAR YAN YANA

2
DERELERİN ÇAKILI
KİMDEN ALDIN AKILI
DÖNE DÖNE OYNUYOR
AĞBEYİMİN ÇAKIRI

BAĞLANTI

3
DERELER ÇAKIL TAŞLI
ÖRDEKLER YEŞİL BAŞLI
BENİM SEVDİĞİM DİLBER
AL YANAK KALEM KAŞLI
BAĞLANTI

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM . No: 420 — 22.6.1973

YÖRESİ
KIRKAĞAÇ

KİMDEN ALINDIĞI
FARUK KAYACIKLI

SÜRE

DERLEYEN
M . SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ
—

NOTAYA ALAN
M . SARISÖZEN

KIRMIZI BUĞDAY SECOLUR

— 1 —

KIRMIZI BUĞDAY SECOLUR
AH GÜZELLER GÜLECOLUR
MEYİL VERME GÜZELE
AYRILMASI GÜCOLUR

— 2 —

HARMANDA HARAR DURUR
AHYÜREĞİM YANAR DURUR
SALIYERİN GİDEYİM
SEVDİĞİM ARAR DURUR

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 1711
İNCELEME TARİHİ : 8_3_ 1978

YÖRESİ
KEŞAN

KİMDEN ALINDIĞI

SÜRESİ : ♪= 224

DERLEYEN
NİMET ÇUBUKOĞLU

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
NİMET ÇUBUKOĞLU

KIZILCIKLAR OLDU MU

—1—

KIZILCIKLAR OLDUMU
SELELERE DOLDUMU
YOLLADIĞIM ÇORAPLAR
AYAĞINA OLDUMU

Bağlantı.
MENDİLİ GELİNE
MENDİL VERDİM ELİNE
KARA KINA YOLLAMIŞ
YAR BENİM ELLERİME

—2—

YAYLI GELİR TAŞLIKTAN
DİNGİL ÇIKTI BAŞLIKTAN
ŞU KÖYÜN OĞLANLARI
EVLENEMEZ BAŞLIKTAN
Bağlantı

—3—

TABAKASI AYNALI
ŞU OĞLANA VARMALI
OĞLAN PEK GÜZEL AMMA
ANASI OLMAMALI
Bağlantı.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 343-9/6/1973

YÖRESİ
KIRKLARELİ-KEBİRTEPE

KİMDEN ALINDIĞI
KÖY ENSTİTÜSÜ TALEBELERİ

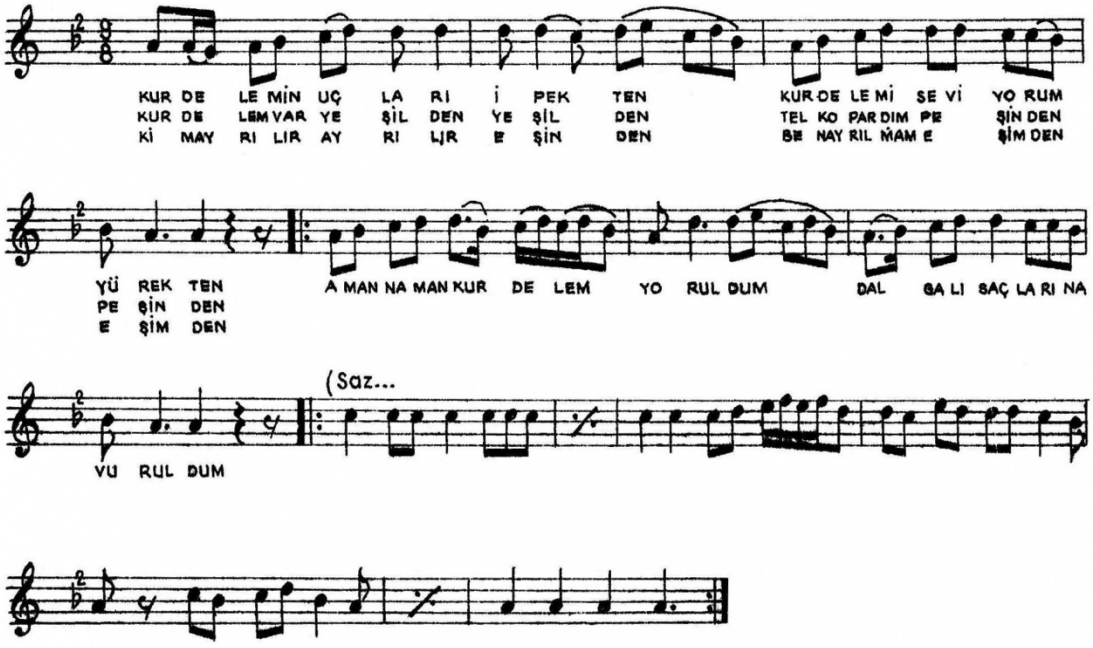
SÜRE:

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

KURDELEMİN UÇLARI İPEKTEN

(2)

Kurdelem var yeşilden yeşilden
Tel kopardım peşinden peşinden
(Bağlantı)

(3)

Kim ayrılır, ayrılır eşinden
Ben ayrılmam ayrılmam eşimden
(Bağlantı)

T.R.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR No : 4022
İNCELEME TARİHİ : 30. 3. 1995

DERLEYEN

YÖRE
RUMELİ
KAYNAK KİŞİ

MAYADAĞ'DAN KALKAN KAZLAR

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN

SÜRE :

MAYADAĞ'DAN KALKAN KAZLAR
AL TOPUKLU BEYAZ KIZLAR
YÂRİMİN YÜREĞİ SIZLAR
EYLENEMEM ALDANAMAM
BEN BU YERLERDE DURAMAM

VARDAR OVASI VARDAR OVASI
KAZANAMADIM SILA PARASI

MAYADAĞ'IN YILDIZIYIM
BEN ANNEMİN BİR KIZIYIM
EFENDİMİN SAĞ GÖZÜYÜM
EYLENEMEM ALDANAMAM
BEN BU YERLERDE DURAMAM

VARDAR OVASI VARDAR OVASI
KAZANAMADIM SILA PARASI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1670
İNCELEME TARİHİ : 23_2_1978

YÖRESİ
KIRKLARELİ

KİMDEN ALINDIĞI
ALİ TAMBURACI

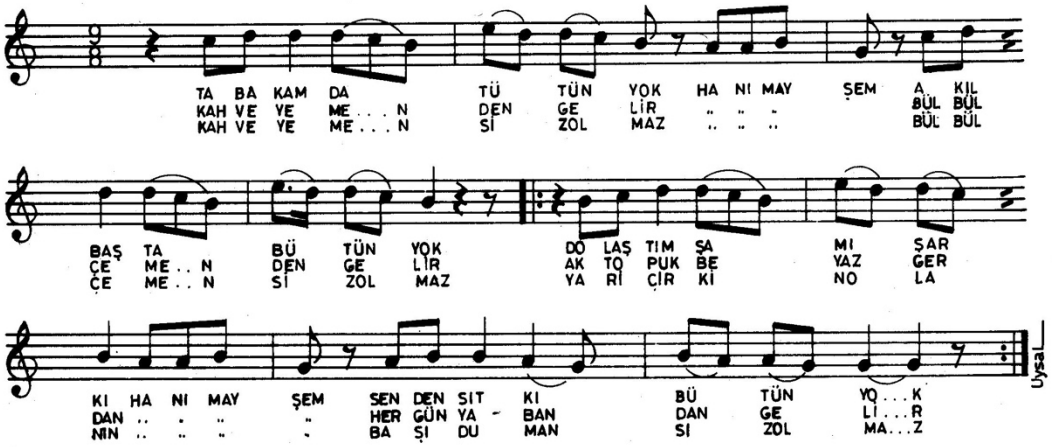
SÜRESİ :
♩.: 108

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

TABAKAMDA TÜTÜN YOK

—1—

TABAKAMDA TÜTÜN YOK HANIMAYŞEM
AKIL BAŞTA BÜTÜN YOK
DOLAŞTIM ŞAMI ŞARKI HANIMAYŞEM
SENDEN SITKI BÜTÜN YOK

—2—

KAHVE YEMENDEN GELİR HANIMAYŞEM
BÜLBÜL ÇEMENDEN GELİR
AK TOPUK BEYAZ GERDAN HANIMAYŞEM
HER GÜN YABANDAN GELİR

—3—

KAHVE YEMENSİZ OLMAZ HANIMAYŞEM
BÜLBÜL ÇEMENSİZ OLMAZ
YARİ ÇİRKİN OLANIN HANIMAYŞEM
BAŞI DUMANSIZ OLMAZ.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 190-1 / 4' / 1973

DERLEYEN
ÜMİT KAFTANCI

YÖRESİ
EDİRNE (Yol üstü Köyü)

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
KIZLAR EKİBİ

YÜKSEK TEPELERE EV KURMASINLAR

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE:

Babamın bir atı olsa binsede gelse
Annemin yelkeni olsa uçsada gelse
Kardeşlerim yolları bilsede gelse
Bağlantı {Uçan da kuşlara malûm olsun, ben annemi özledim.
{Hem annemi hem babamı, ben köyümü özledim.

Ek 2. Uzman Görüşü Formu

YÖNERGE

Sayın Uzman,

Bu uzman görüşü formu, **"Trakya Türkülerinin Viyola Öğretimine Uyarlanması ve Uzman Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi"** başlıklı araştırma kapsamında hazırlanmıştır. Formun amacı, viyola öğretiminde kullanılmak üzere uyarlanan Trakya türkülerinin **teknik uygunluk, pedagojik işlevsellik, müzikal-estetik özellikler ve genel uygunluk** açısından uzman görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesidir.

Formda öncelikle uzmanlara ilişkin kişisel ve mesleki bilgiler yer almakta; ardından değerlendirme maddeleri dört temel boyutta ele alınmaktadır:

A. Teknik Açıdan Uygunluk: Türkü uyarlamalarının viyolanın ses alanına uygunluğu; pozisyon geçişleri, yay teknikleri ve parmak numaralarının uygunluğu ile tampere uyarlamanın yeterliliğini kapsamaktadır.

B. Pedagojik İşlevsellik: Uyarlanan eserlerin viyola öğretiminde eğitimsel amaçla kullanılabilirliği, öğrencilerin teknik gelişimini ve öğrenme sürecini destekleme durumu, ders materyali olarak uygunluğu ve farklı düzeylere uyarlanabilirliğini kapsamaktadır.

C. Müzikal ve Estetik: Türkülerin müzikal karakterinin korunması, melodik yapının viyolaya uygun biçimde aktarılması, ritim/usûl özelliklerinin uygunluğu, müzikal ifade becerilerinin geliştirilmesine katkısı ve estetik değerini kapsamaktadır.

D. Genel Değerlendirme: Uyarlamaların genel uygunluğu, viyola repertuvarına katkısı, kullanılan uyarlama yaklaşımının yerindeliği, kültürel farkındalığa katkısı ve viyola eğitimi alanına sağlayabileceği katkıyı kapsamaktadır.

Her bir maddeyi aşağıdaki **5'li derecelendirme ölçeğine** göre değerlendiriniz:

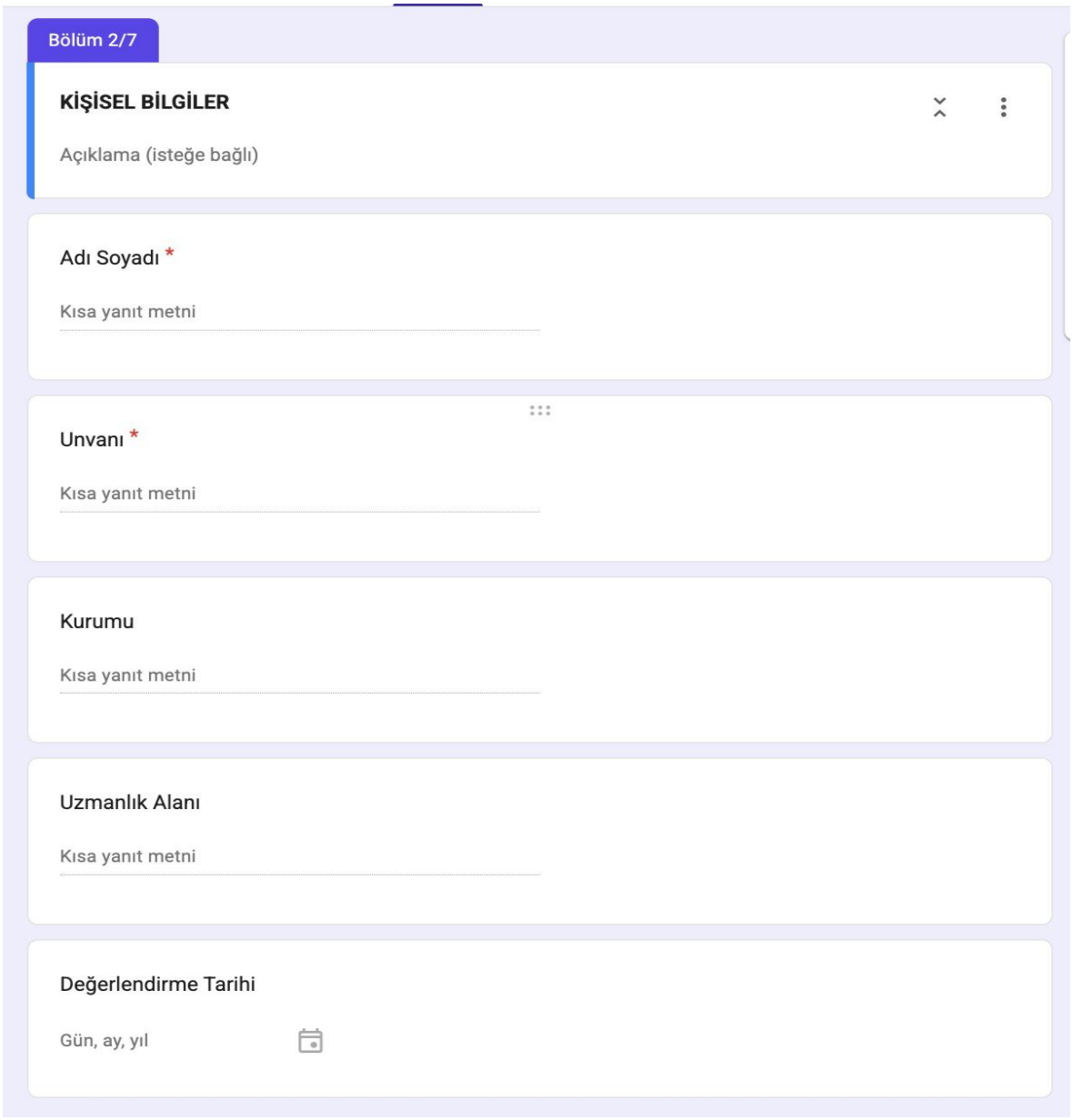
1 – Hiç Uygun Değil
2 – Uygun Değil
3 – Kısmen Uygun
4 – Uygun
5 – Tamamen Uygun

Her madde için görüşünüzü en iyi yansıtan **tek bir seçeneği** işaretleyiniz. Değerlendirmenizi yaparken uyarlamaların **viyola çalgısının teknik özelliklerine uygunluğunu, öğretim sürecindeki kullanılabilirliğini, Trakya türkülerinin özgün müzikal karakterini ne ölçüde koruduğunu ve viyola eğitim repertuvarına sağlayabileceği katkıyı** birlikte dikkate alınız.

Formun sonunda yer alan açık uçlu sorularda uyarlamaların **güçlü yönlerini**, **geliştirilmesi gereken yönlerini** ve varsa **ek görüş ve önerilerinizi** belirtmeniz beklenmektedir.

Uzman görüşlerinden elde edilen veriler yalnızca bilimsel araştırma amacıyla kullanılacak ve araştırma etiği ilkeleri doğrultusunda değerlendirilecektir.

Değerli katkılarınız ve görüşleriniz için teşekkür ederiz.

Bölüm 2/7
KİŞİSEL BİLGİLER
Açıklama (isteğe bağlı)
Adı Soyadı *
Kısa yanıt metni
Unvanı *
Kısa yanıt metni
Kurumu
Kısa yanıt metni
Uzmanlık Alanı
Kısa yanıt metni
Değerlendirme Tarihi
Gün, ay, yıl

Bölüm 3/7

A. TEKNİK AÇIDAN UYGUNLUK BOYUTU

Açıklama (isteğe bağlı)

1. Uyarlanan türküler viyolanın ses alanına uygundur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

2. Pozisyon geçişleri uygundur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

3. Yay teknikleri uygundur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

4. Parmak numaraları uygundur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

5. Tampere uyarlama yeterlidir. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

Bölüm 4/7

B. PEDAGOJİK İŞLEVSELLİK

Açıklama (isteğe bağlı)

1. Eserler eğitsel amaçla kullanılabilir. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

2. Teknik gelişimi destekler. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

3. Öğrenme sürecini destekler. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

4. Ders materyali olarak uygundur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

5. Farklı düzeylere uyarlanabilir. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

Bölüm 5/7

C. MÜZİKAL VE ESTETİK

Açıklama (isteğe bağlı)

1. Müzikal karakter korunmuştur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

2. Melodi uygun aktarılmıştır. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

3. Ritim/usûl uygundur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

4. İfade becerilerini geliştirir. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

5. Estetik değer taşır. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

Bölüm 6/7

D. GENEL DEĞERLENDİRME

Açıklama (isteğe bağlı)

1. Genel olarak uygundur. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

2. Repertuvara katkı sağlar. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

3. Yaklaşım yerindedir. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

4. Kültürel farkındalık sağlar. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

5. Alana katkı sunar. *

- 1. Hiç Uygun Değil
- 2. Uygun Değil
- 3. Kısmen Uygun
- 4. Uygun
- 5. Tamamen Uygun

Bölüm 7/7

AÇIK UÇLU SORULAR

Açıklama (isteğe bağlı)

Güçlü yönler:

Uzun yanıt metni

Geliştirilmesi Gerekenler

Uzun yanıt metni

Ek Öneriler

Uzun yanıt metni

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..